

EDGAR RICE BURROUGHS

A Mars hercegnője

Tartalom

Előszó.....	3
Az olvasóhoz!.....	3
AZ ARIZONAI HEGYEKBEN.....	5
HALÁLOS MENEKÜLÉS.....	7
MEGÉRKEZEM A MARSRA.....	8
FOGSÁGBAN.....	10
LERÁZOM A HÁZŐRZŐM.....	12
HARC, AMELY BARÁTOKAT SZEREZ.....	13
GYERMEKNEVELÉS A MARSON.....	14
SZÉP FOGOLY AZ ÉGBŐL.....	16
MEGTANULOM A NYELVET.....	18
BAJNOK ÉS FŐNÖK.....	19
DEJAH THORISSZAL.....	22
EGY FOGOLY, AKINEK HATALMA VAN.....	24
SZERELEM A MARSON.....	26
PÁRBAJ ÉLETRE-HALÁLRA.....	28
SOLA ELMESÉLI AZ ÉLETÉT.....	31
SZÖKÉST TERVEZÜNK.....	33
A KUDARC ÁRA.....	35
WARHOONBAN, LÁNCRA VERVE.....	37
KÜZDELEM AZ ARÉNÁBAN.....	39
AZ ATMOSZFÉRA-GYÁRBAN.....	41
EGY ZODANGAI LÉGI FELDERÍTŐ.....	44
MEGTALÁLOM DEJAH-T.....	47
A LEVEGŐBEN BOLYONGVA.....	51
TARS TARKAS BARÁTRA LEL.....	53
ZODANGA PUSZTULÁSA.....	56
VÉRONTÁS A BOLDOGSÁGÉRT.....	58
A BOLDOGSÁGBÓL A HALÁLBA.....	61
AZ ARIZONAI BARLANGBAN.....	64

Előszó Az olvasóhoz!

Amikor könyv alakban közlöm Carter kapitány különös kéziratát, azt hiszem, érdeklődésre tarthat számot, ha néhány szót szólok erről a figyelemre méltó egyéniségről.

Közvetlenül a polgárháború kitörése előtt találkoztam vele először, amikor néhány hónapot apám virginiai házában töltött. Bár még csak ötéves voltam, jól emlékszem a magas, barna, borotvált arcú és izmos férfira, akit Jack bácsinak hívtam.

Mintha mindig nevetett volna; szívesen játszott a gyerekekkel, de a vele egyidős nők és férfiak szórakozásában is örömmel vett részt. Máskor órák hosszat mesélt nagyanyámnak azokról a hihetetlen, vad dolgokról, melyeket a világ minden táján élt át. Mindannyian szerettük és rabszolgáink még a lába nyomát is imádták.

Csodálatos férfipéldány volt; széles vállú, keskeny csípőjű és edzett katona. Arcvonásai szabályosak és határozottak, fekete haját rövidre vágatta, tüzes és elszánt, acélszürke szeme tükrözte erős és kitartó jellemét. Modora kifogástalan volt, udvariassága a legelőkelőbb déli úriemberre vallott.

Főként vadászatokon tűnt ki csodálatos lovaglóművészetével, még itt, a kitűnő lovasok hazájában is. Apám gyakran szidta vakmerőségéért, de ilyenkor a kapitány csak azt mondta nevetve, nem született még olyan ló, amely úgy dobhatná le hátáról, hogy ő a nyakát szegje.

A háború kitörésekor elutazott, és nem is láttam viszont tizenöt-tizenhat évig. Amikor váratlanul visszatért, meglepetten vettem észre, hogy egy fikarcnyit sem öregedett, és egyáltalán semmi látható változáson nem esett át. Társaságban ugyanaz a régről ismert közvetlen és vidám fickó volt, de amikor azt hitte, egyedül van, láttam, ahogy órákon át nézett sóvárogva a semmibe, és arcáról lerítt a reménytelen szenvedés, így ült éjszakákon át és az égre fordította tekintetét, de csak akkor tudtam meg, hogy mit nézett, amikor évekkel később elolvastam kéziratát.

Elmesélte, hogy a háború után egy ideig Arizonában bányászott, és mérhetetlen mennyiségű pénze bizonyította, mekkora sikerrel járt. De a részletéssel kapcsolatban rendkívül tartózkodó volt, azaz semmit sem mondott róluk.

Körülbelül egy évig maradt velünk, majd New Yorkba utazott, ahol egy kis házat vásárolt a Hudson partján. Itt látogattam meg egyszer egy évben, amikor a New York-i vásárra utaztam – akkoriban ugyanis apám meg én egy egész Virginiára kiterjedő üzlethálózatot birtokoltunk. Carter kapitány kicsi, de gyönyörű háza közvetlenül a meredek folyóparton állt. Egyik utolsó látogatásomkor, 1885 telén, észrevettem, hogy szinte minden idejét írással tölti. Most már tudom, ezen a kéziraton dolgozott.

Megkért, hogy ha bármi történne vele, vegyem át vagyonának a kezelését, majd átadta a dolgozószobájában álló páncélszekrény egyik rekeszének a kulcsát, mondván, ott megtalálom végrendeletét és személyes utasításait. Egyúttal megeskett, hogy minden kérését pontosan az előírásai szerint hajtók végre.

Amikor lefeküdtem, az ablakomból láttam, ahogy a Hudson fölé nyúló meredek parton állt és könyörögve tárta karjait az ég felé. Akkor azt hittem, imádkozik, bár tudomásom szerint soha nem volt szigorúan vallásos.

Néhány hónappal azután, hogy hazatértem utolsó látogatásomról, azt hiszem, 1886. március elsején, táviratot kaptam tőle, melyben megkért, hogy azonnal utazzak hozzá. Mindig is a kedvence voltam a fiatalabb Carterek közül, így siettem eleget tenni a kívánságának.

1886. március 4-én érkeztem meg a földjétől egy mérföldnyire lévő apró állomásra. Amikor szóltam a kocsisnak, hogy hajtson Carter kapitány házához, elmondta, hogy amennyiben barátja vagyok a kapitánynak, rossz hírt kell közölnie; aznap reggel a szomszédos birtok éjjeliőre holtan találta.

Bizonyos oknál fogva nem lepett meg a hír, de amennyire csak lehetett, siettem, hogy

intézkedjek a holttesttel és az elhunyt ügyeivel kapcsolatban.

Az éjjeliőrt, a helyi rendőrfőnökkel és néhány városi polgárral együtt a kis dolgozószobában találtam. Az őt elmondta, hogyan bukkant az állítása szerint akkor még meleg holttestre. A hóban feküdt, feje fölé nyújtott kézzel, a part szélén, és amikor az ember megmutatta nekem a helyet, azonnal eszembe jutott, hogy pontosan ezen a helyen láttam őt éjszakánként, ahogy sóvárgón az ég felé tárta karjait.

Erőszaknak nyoma sem volt a testén, és a halottkém a helyi orvos segédletével megállapította, hogy a halál oka szívroham volt. Amint magamra hagytak a szobában, kinyitottam a páncélszekrényt, és magamhoz vettem a fiók tartalmát, melyben megtaláltam az utasításokat, ahogy a kapitány mondotta. Részben meglehetősen furcsa kérései voltak, mindazonáltal amennyire tudtam, a legutolsó részletig pontosan végrehajtottam őket.

Úgy intézkedett, hogy holttestét szállítsam Virginiába, és nyitott koporsóban helyezzem abba az általa épített sírboltba, amely – mint később rájöttem – remekül szellőzött. Utasításaiban leszögezte, hogy személyesen gondoskodjak a dolgok pontos végrehajtásáról, ha kell, akár titokban is.

Végrendeletében minden jövedelmét rám hagyta huszonöt éven keresztül, amikortól aztán a tőke is engem illet. További utasításai erre a kézíratra vonatkoztak, oly módon, hogy őrizzem meg lepecsételve és olvasatlanul tizenegy évig, pontosan úgy, ahogy találtam, és tartalmát csak huszonegy évvel a halála után tegyem közzé.

Különös, hogy a sírboltot, melyben teste ma is pihen, egyetlen hatalmas, aranyozott retesszel lehet bezárni, illetve kinyitni; *kizárólag belülről*.

Őszinte tisztelettel

Edgar Rice Burroughs

AZ ARIZONAI HEGYEKBEN

Nagyon öreg vagyok; nem is tudom pontosan, mennyire. Talán százéves lehetek vagy még több, biztosat nem tudok mondani, mert sohasem öregedtem úgy, mint a többiek, a gyerekkoromra pedig egyáltalán nem emlékszem. Mintha mindig felnőtt, harminc év körüli férfi lettem volna. Ugyanúgy nézek ki ma, mint negyven évvel ezelőtt vagy még régebben, és mégis érzem, hogy nem élhetek örökké; egy napon utolér az igazi halál, melyből nincs visszatérés. Nem értem ugyan halálfélelmemet, hiszen már kétszer meghaltam és még mindig élek, mindazonáltal ugyanaz a rettegés tölt el a halál gondolatára, mint azokat, akik még sohasem próbálták, és azt hiszem, emiatt vagyok meggyőződve halandóságomról.

És éppen e meggyőződésem miatt döntöttem úgy, hogy megírom életem és halálom váltakozásának érdekes történetét. Magyarázattal nem szolgálhatok, csupán annyit tehetek, hogy egy szerencselovag szavaival beszámolok annak a tíz évnek az eseményeiről, amíg holttestem érintetlenül hevert egy arizonai barlangban.

Soha nem meséltem még el ezt a történetet, és kéziratomat sem láthatja emberi halandó, mielőtt elköltöznék az árnyékvilágba. Tudom, hogy az átlagos emberi elme nem hiszi el azt, amit képtelen megérteni, és nem szeretném, ha, a nyilvánosság, a szószék és a sajtó pellengérré állítana és kolosszális hazudozónak tartana, pusztán azért, mert elmondom a tiszta igazságot, amit egy napon majd a tudomány is igazol. A Marson szerzett benyomásaim és a későbbiekben leírt ismereteim talán hozzásegíthetnek, hogy előbb megérthessük testvérbolygónknak az emberek előtt ismeretlen, számomra azonban már megfejtett titkait.

A nevem John Carter, bár inkább a virginiai Jack Carter kapitányként ismernek. A polgárháború végén birtokoltam néhány százezer „szövetségi” dollárt és egy nem létező hadsereg lovaskapitányi rangját egy olyan állam szolgálatában, mely a Dél reményeivel együtt szertefoszlott. Pénz nélkül és gazdátlanul, életem egyetlen értelme, a harc híján délnyugatnak vettem utamat, hogy aranyásással szerezzem vissza elveszett vagyonomat.

Majdnem egy éven át kutattam arany után egy másik szövetséges kapitány, a richmondi James K. Powell társaságában. Óriási szerencsével jártunk, mert 1865 késő telén, rengeteg küszködés és nélkülözés után minden képzeletet fölülmúlóan gazdag aranyércre bukkantunk. Powell, aki szakképzett bányamérnök volt, kijelentette, hogy röpke három hónap alatt több mint hárommillió dollár értékű ércet hozhatunk felszínre.

Felszerelésünk teljesen kezdetleges volt, ezért úgy határoztunk, hogy egyikünk visszamegy a civilizált világba, megvásárolja a szükséges gépeket, és embereket hoz, hogy kitermelhessük a bányát.

Mivel Powell ismerte a vidéket, és tisztában volt a bányászat technikai feltételeivel, megállapodtunk, hogy az lesz a legjobb, ha ő vállalkozik az útra, én pedig ott maradok és őrzöm a helyet, ha netalán arra tévedne valami kóbor aranyásó.

1866. március 3-án fölköltöttük az útravalót két szamarunkra, Powell elbúcsúzott, majd lovára szállt, és elindult az út első szakaszát jelentő völgy felé.

Powell távozásának reggele, mint Arizonában a legtöbb, tiszta volt és ragyogó. Tisztán láttam, hogy apró málhásállataival a völgy felé ereszkedett a hegyoldalban, és a délelőtt során időről időre fölbukkant egy-egy kiszögellésen vagy nyílt síkon. Délután három körül láttam utoljára Powellt, amikor eltűnt a völgy túlsó végén lévő hegy árnyékában.

Ugy fél óra múlva véletlenül a völgy felé pillantottam, és legnagyobb meglepetésemre három kis pontot vettem észre, körülbelül azon a helyen, ahol barátom és málhásállatai eltűntek. Nem szoktam fölöslegesen aggodalmaskodni, de minél jobban próbáltam meggyőzni magam, hogy társammal nincs semmi baj, és hogy csak antilopok vagy vadlovak szegődtek nyomába, annál kevésbé tudtam megnyugtatni magam.

Ideérkezésünk óta egyszer sem találkoztunk ellenséges indiánokkal, így tökéletesen

gondtalanok voltunk és csak mosolyogtunk az elvetemült rablóbandákról szóló mendemondákon, akik állítólag az ösvényeken portyáznak, megkínózzák és megölik azokat a fehéreket, akik könyörtelen kezeik közé kerülnek.

Tudtam ugyan, hogy Powellnek jók a fegyverei és tapasztalt az indiánok elleni harcban, de mivel magam is négy éven keresztül éltem és háborúztam északon a sziúkkal, biztos voltam benne, hogy nem sok esélye lehet a portyázó apacsokkal szemben. Végül nem bírtam tovább a tépelődést, megragadtam két Coltomat és egy karabélyt, fölvettem két töltényövet, lóra pattantam és az ösvényen Powell után indultam.

Amint viszonylag sík területre értem, vágára ösztökéltem lovamat, és ahol a terep engedte, nem is lassítottam. Közvetlenül a szürkület beállta előtt egyszer csak megtaláltam azt a helyet, ahol újabb nyomok csatlakoztak Powelléhez: három patkolatlan, vágásban haladó póni nyoma.

Sebesen követtem őket, de leszállt a sötétség, és kénytelen voltam várni, amíg följön a hold. Így lehetőségem nyílt eltöprengeni, vajon bölcsen tettem-e, hogy belefogtam az üldözésbe. Talán csak elképzeltem a veszélyt, mint valami ideges háziasszony, és Powell jót mulat rajtam, ha egyszer ráakadok. Azonban nem jellemző rám a túlérzékenység, és egész eddigi életemet a kötelességtudat vezérelte, anélkül, hogy törődtem volna a következményekkel. Ennek köszönhetem három köztársaság megbecsülését, valamint egy nagyhatalmú idős kormányzó és több alkirály kitüntetését és barátságát, akiknek szolgálatában sokszor áztatta vér a kardom.

Kilenc körül már elég fényesen ragyogott a hold ahhoz, hogy folytassam az utat, és könnyedén gyors lépésben – helyenként ügetve – haladtam. Éjfél körül értem ahhoz a vízmosáshoz, ahol Powellnek táboroznia kellett volna. Váratlanul bukkantam a helyre, és teljesen elhagyatottan találtam, semmi sem jelezte, hogy ott valaki tábort vert volna.

Az üldözők nyomaiból – mivel most már meggyőződtem róla, hogy azok – kiolvastam, hogy éppen csak itatni álltak meg és tovább követték Powellt, ugyanabban a tempóban, amelyben ő haladt.

Biztos voltam benne, hogy a lovasok csakis apacsok lehetnek, akik élve akarják elfogni Powellt, hogy aljas örömmel megkínózhassák, így szinte életveszélyes tempóban vágattam, és elkeseredetten bíztam benne, hogy utolérem a vörös gazfickókat, mielőtt megtámadnák Powellt.

További töprengésemnek véget vetett két távoli lövés gyöngye visszhangja. Tudtam, ha valamikor, akkor most van Powellnek igazán szüksége rám, és ha lehet, még nagyobb sebességre ösztönöztem lovamat a keskeny és alig járható hegyi ösvényen.

Valamivel több mint másfél kilométeren keresztül törtettem, anélkül, hogy további hangokat hallottam volna, amikor az ösvény a hegycsúcs közelében hirtelen kis tisztásba torkollt. Keskeny szurdokon haladtam át, amikor egyszer csak a nyílt térségre bukkantam ki, és a szemem elé táruló látvány megdöbbenő és rémületes volt.

Az apró fennsík csak úgy hemzsegett az indiánsátraktól, és a tábor közepén körülbelül félezer rézbőrű harcos tolongott valami körül. Ez a valami annyira lekötötte a figyelmüket, hogy észre sem vettek, így könnyen visszahúzódhattam volna a sötét szurdok menedékébe, hogy elmeneküljek. Az a tény, hogy ez csak másnap jutott eszembe, megfoszt attól, hogy hősiességet tulajdonítsak magamnak, bár az események sora följogosítana erre.

Nem hinném, hogy különösebb hőstípus lennék, mivel a sok száz esetben, amikor önszántamból néztem szembe a halállal, egyetlen egyszer sem jutott eszembe más lehetőség, csak órákkal később. Nyilvánvalóan úgy működik az agyam, hogy tudat alatt, minden fárasztó lelki tusa nélkül, azonnal tisztában vagyok a kötelességemmel. Akárhogy is van, soha nem sajnáltam, hogy a gyávaság oly távol áll tőlem.

Természetesen azonnal tudtam, hogy Powell áll az események középpontjában. Nem emlékszem, vajon gondolkoztam-e vagy csak cselekedtem, mindenesetre szinte abban a

pillanatban, amikor megjelentem, előrántottam két pisztolyomat és sebesen tüzelve rárontottam a harcosok seregére, miközben torkom szakadtából ordítottam. Így egyedül aligha választhattam volna jobb taktikát, mivel a rézbőrűek azt hitték, hogy legalább egy ezred rohanta meg őket, és ahányan voltak, annyi felé futottak ijaikért és puskáikért.

A gyors menekülésük után elém táruzó látvány haraggal és balsejtelemmel töltött el. Powell indián nyilakkal teletűzdelt teste ott feküdt a hold tiszta fényében. Azonnal láttam, hogy halott, de testét meg akartam menteni attól, hogy az apacsok megcsonkítsák, mint ahogy őt magát mentettem volna meg a haláltól.

Odavágtattam, a nyeregből kihajolva elkaptam töltényövét és testét lovam hátra rántottam. Hátrapillantottam és azonnal láttam, hogy sokkal kockázatosabb lenne visszafordulni, mint előre menekülni, így megsarkantyúztam szerencsétlen állapotomat, és a fennsík túlsó végén sejlő hegyszoros felé vágtattam.

Közben az indiánok észrevették, hogy egyedül vagyok, és szitkok, nyilak, valamint puskagolyók özönét zúdították rám. Az a tény azonban, hogy szitkokon kívül minden mással igen nehéz holdfénynél célozni, valamint a hirtelen megjelenésem okozta riadalom és az, hogy igen gyorsan mozgó célpont voltam, megmentettek a haláltól. A környező csúcsok árnyékába jutottam, mielőtt szervezett üldözésbe kezdtek volna.

Lovamra bízottam az útirányt, remélve, hogy ő előbb megtalálja a szorosba vezető ösvényt, mint én. Így történt, hogy a hegycsúcsra vezető szurdokba jutottunk és nem a völgybe vezető útra, melytől a biztonságot reméltem. Mindazonáltal valószínűleg pontosan ennek köszönhetem életemet és tíz év hihetetlen kalandjait.

Akkor döbbsentem rá, hogy rossz utat választottunk, amikor az üldöző vadak üvöltése balra tőlem egyre messzebből hallatszott.

Ők balra, fordultak a fennsík szélén lévő szakadozott sziklánál, amit lovam, hátán velem és Powell holttestével, jobbról került.

Egy kis hegyfokon, ahonnan balra és visszafelé beláthattam az ösvényt, megállítottam lovamat, és figyeltem, ahogy az indiánok sorra eltűntek egy szomszédos csúcs mögött.

Biztos voltam benne, hogy hamarosan észreveszik a tévedést, és a jó irányban folytatják a kutatást, amint megtalálják a nyomomat.

Nem sokat haladtam előre, amikor egy magas szikla előtt látszólag nagyszerű ösvény bejáratára bukkantam. A meglehetősen széles út enyhén emelkedett, és nagyjából az általam választott irányba vitt. Jobbra tőlem harminc-negyven méter magasba nyúlt a szikla, balra pedig egy ugyanilyen mély, majdnem függőleges szakadék tátongott.

Talán száz métert tehettem meg ezen az ösvényen, amikor egy éles jobbkanyar után egy hatalmas barlang szájánál találtam magam. A másfél méter magas és majdnem ugyanolyan széles nyílásnál az ösvény hirtelen véget ért.

Közben reggel lett, és Arizonára oly jellemző módon, minden átmenet nélkül nappali fény áradt el a tájon.

Leszálltam lovamról, Powellt a földre fektettem, de akárhogy vizsgáltam, az élet legapróbb szikráját sem fedeztem föl benne. Kulacsomból vizet préseltem halott ajkai közé, megnedvesítettem az arcát és dörzsölgettem a kezeit. Majdnem egy órán keresztül élesztgettem, annak ellenére, hogy nyilvánvalóan halott volt.

Nagyon szerettem Powellt; minden szempontból valódi férfi volt, finom déli úriember, hű és igaz barát. Végül mélységes fájdalommal föladtam a fölösleges kísérletezést, hogy visszahozzam az életbe.

Powell holttestét otthagytam a párkányon, én belopóztam a barlangba, hogy földerítsem. Nagyméretű teremre bukkantam, melynek átmérője harminc, magassága tíz méter lehetett. A talajt simára taposták, és egyéb jelek is arra vallottak, hogy valamikor régen emberek lakhattak itt. A barlang távolabbi vége sűrű homályba veszett, így nem tudtam megállapítani, nyíltak-e onnan átjárók további üregekbe.

Ahogy folytattam a kutatást, egyszer csak kellemes álmoság lepett meg, amit a hosszú, fárasztó lovaglásnak és a harc, illetve üldözés okozta izgalomnak tulajdonítottam. Viszonylag biztonságban éreztem magam ezen a helyen, mivel tudtam, hogy a barlang bejáratát egyetlen ember is megvédheti akármekkora hadsereggel szemben.

Hamarosan annyira elálmosodtam, hogy már-már ledőltem egy pár perces pihenőre, de tudtam, ha ezt tenném, az biztos halált jelentene rézbőrű barátaim kezei között, akik bármelyik pillanatban utolérhettek. Erőt vettem magamon és a barlang kijárata felé indultam, de hirtelen a falnak tántorodtam és a földre csúsztam.

HALÁLOS MENEKÜLÉS

Kábító álmoság vett rajtam erőt, izmaim elernyedtek, és azon a ponton voltam, hogy átadom magam az alvásnak, amikor közeledő lovak patadobogása ütötte meg a fülem. Megpróbáltam fölállni, és döbbsen tapasztaltam, hogy izmaim nem engedelmessé válnak. Tökéletesen ébren voltam, de mozdulni nem tudtam, mintha minden tagom kővé vált volna. Ekkor vettem észre először a barlangban terjengő finom párát. Annyira áttetsző volt, hogy csak a világos bejárat háttérében vált láthatóvá. Ugyanakkor csípős szagot éreztem, így arra a következtetésre jutottam, hogy valami mérges gáz verhetett le lábamról. Elképzelni sem tudtam azonban, hogyan lehetek szellemi képességem teljes birtokában, ha egyszer moccanni sem bírok.

A nyílás felé fordulva feküdtem, így láthattam az ösvénynek a barlang és a szikla határolta rövid szakaszát. Megszűnt a közeledő lódobogás; az indiánok nyilván csendesen lopakodtak a párkányon eleven sírboltom felé. Emlékszem, abban bíztam, hogy gyorsan végeznek velem. Nem volt különösebben ínyemre elképzelni, mi mindent csinálhatnak velem, ha véletlenül úgy tartaná a kedvük.

Nem kellett sokáig várakoznom, és halk nesz figyelmeztetett közelségükre, majd egy harci fejdíszes, csikosra festett arc bukkant fel óvatosan a szikla mellett, és egy vad szempár nézett velem farkasszemet. Biztos voltam benne, hogy észrevett, mivel a nyíláson keresztül pontosan rám sütött a reggeli napfény.

A fickó ahelyett, hogy közelebb jött volna, egyszerűen megállt, és tágra nyílt szemmel, nyitott szájjal meredt rám. Azután újabb durva arc jelent meg, majd egy harmadik, negyedik és ötödik. Társaik válla fölött nyújtogatták a nyakukat, mivel nem fértek el egymás mellett a keskeny párkányon. Minden arcon borzalmas rémület tükröződött, melynek okát csak tíz évvel később értettem meg. Nyilvánvaló volt, hogy több harcos lehet mögöttük, mivel az elől lévők valamit suttoztak hátrafelé.

Hirtelen mély, határozott nyögés tört föl a barlang mélyéről, és az indiánok amint meghallották, megfordultak és fejveszetten menekülni kezdtek. Olyan rémült igyekezettel rohantak, hogy az egyik harcos fejjel előre lezuhant a szikláról. Egy darabig még visszhangzott vad kiabálásuk a kanyonban, azután minden elcsendesedett.

Az indiánokat megfutamító hang nem ismétlődött ugyan, de önmagában is elég okot adott, hogy elgondolkozzam, miféle borzalom leselkedhet rám a hátam mögül. A félelem relatív fogalom, így csak az ezt megelőző és követő veszélyhelyzetekben tapasztaltakhoz hasonlíthatom az érzést, amely eltöltött; annyit azonban szégyenkezés nélkül mondhatok, hogy ha az, amit abban a néhány percben éreztem, félelem volt, akkor Isten oltalmazza a gyávákat, mert a gyávaság egész biztosan önmagában hordja büntetését.

Azt hiszem, nincs félelmetesebb, mint bénán, háttal feküdni valami olyan szörnyű és ismeretlen veszélynek, ami még az elszánt apacs harcosokat is megfutamította, mint farkas a birkanyáját, főleg olyan ember számára, aki megszokta, hogy hatalmas erejének minden cseppjével harcol az életéért.

Néhányszor halk neszt véltem hallani a hátam mögött, mintha valaki felém lopakodna, azután ismét csend lett, és nyugodtan töprenghettem tovább helyzetemről. Csak homályosan sejtettem bánáságom okát, és kizárólag abban bíztam, hogy ugyanolyan hirtelen múlik el, ahogy rámtört.

Késő délután a barlang előtt, lógó kantárral álldogáló lovam élelem és víz után kutatva lassan lefelé indult az ösvényen, és én egyedül maradtam a titokzatos ismeretlennek és barátom holttestének a társaságában, amely látóteremben feküdt, azon a helyen, ahová kora reggel letettem.

Ettől kezdve körülbelül éjfélig csönd, halálos csönd borult mindenre; és akkor hirtelen

ismét megütötte fülemet az a szörnyű nyögés, mozgást hallottam és száraz levelek halk zizegését. Amúgy is túlfeszített idegeim számára szinte elviselhetetlen volt ez az újabb ijedtség, és emberfölötti erővel igyekeztem lerázni béklyómat. A tudat, az akarat és az idegek próbálkozása volt ez, mivel izmaimmal még a kisujjamat sem tudtam megmozdítani. Mindazonáltal hatalmas erőfeszítésbe került. Aztán valami engedett, egy pillanatra rosszullet kapott el, majd éles csattanás hallatszott, mintha egy acéldrót pattant volna el, és hátamat a barlang falának támasztva fölálltam, hogy szembenézzek az ismeretlen ellenséggel.

Ekkor holdfény árasztotta el a barlangot, és ott feküdt előttem saját testem, ugyanúgy, ahogy eddig, tágra nyílt szemem a nyílás felé nézett, kezem élettelenül hevert a földön. Először az előttem elnyúló porhüvelyemre néztem, majd erre a másik önmagamra, és mélységesen megdöböntem: ott ruhában feküdtem, itt viszont anyaszült meztelenül álltam.

A változás olyan hirtelen és váratlan volt, hogy egy pillanatra semmi mással sem tudtam foglalkozni, csak furcsa metamorfózissal. Először arra gondoltam, talán ez maga a halál! Lehet, hogy örökre átköltöztem a másvilágba?! Nem tudtam igazán elhinni, hiszen éreztem, ahogy szívem a bordáimat verte a kimerültségtől, miután megszabadultam bénultságomtól. Kapkodva szedtem a levegőt, egész testemen hideg verejték gyöngyözött, és amikor ősrégi szokás szerint megcsíptem magam, azonnal tudtam, hogy nem csak szellem vagyok.

Egyszer csak megisméltődött az a furcsa nyögés a barlang mélyéről, és azonnal visszazökentem környezetembe. Meztelenül és fegyvertelenül nem sok kedvem volt szembeszállni az ismeretlen veszedelemmel.

Két pisztolyom oda volt szíjazva élettelen testemhez, amit valami megmagyarázhatatlan okból képtelen voltam megérinteni. Karabélyomat tokjában hagytam, a nyereghez kötve, és miután lovam elment, fegyver nélkül maradtam. A menekülés maradt egyetlen lehetőségem, és megerősített elhatározásomban a zizegő nesz megisméltődése. Ráadásul ahogy arrafelé néztem, felcsigázott képzeletemmel szinte láttam, amint valami lopózik felém.

Nem tudtam tovább ellenállni a kísértésnek, hogy meneküljek erről a szörnyű helyről, és kirohantam a tiszta, csillagfényes arizonai éjszakába. A barlang előtti friss hegyi levegő pezsdítően hatott rám, és úgy éreztem, új élet és bátorság költözik belém. A párkányon állva szemrehányást tettem magamnak, immár aaptalannak tűnő aggodalmamért. Azzal érveltem magamnak, hogy tehetetlenül feküdtem a barlangban, és mégsem esett bántódásom, és amint visszanyertem józan ítélőképességemet, a tiszta logika meggyőzött, hogy a hangoknak, amiket hallottam, nyilván ártalmatlan és természetes forrása lehet. Talán egyszerűen olyan a barlang felépítése, hogy az enyhe szellő okozza az ijesztő neszt.

Úgy döntöttem, utánajárok a dolognak, de először fölemeltem a fejem, hogy megtöltsen tudómet a tiszta, pezsdítő éjszakai levegővel. Miközben így álltam, végignéztem az alattam elnyúló sziklás szurdok és azon túl a kaktusszal borított síkság gyönyörű látványán, amit elárasztott a hold lágy fényének és csodás bájának varázsa.

Kevés csodája van a Nyugatnak, amely vetekedhet a holdfényben úszó arizonai táj szépségével; a távoli, ezüst hegyek, a hegygerincek és folyóvölgyek furcsa fényei és árnyékai meg a feszesen álló, gyönyörű kaktuszok groteszk csoportjai bájos és megható képet alkotnak; annyira különbözik ez a táj a föld bármely más vidékétől, hogy az ember úgy érzi, mintha egy halott és elfeledett világot pillantana meg.

Miközben így töprengtem, tekintetemet az égen ragyogó ezernyi csillag felé fordítottam, melyek pompás és méltó mennyezetet alkottak a földi táj csodái fölött. Egyszerre egy hatalmas vörös csillag vont magára figyelmemet a távoli látóhatár peremén. Miközben néztem, éreztem lenyűgöző erejét – a Marsé volt az, a háború istenée –, és rám, a harcosra mindig is ellenállhatatlan varázst gyakorolt. Ahogy merengve néztem azon a régmúlt éjszakán, mintha hívott és csalogatott volna a mérhetetlen úrön keresztül, magához vonzott, mint mágnes a vasat.

Ellenállhatatlan vágy kerített hatalmába; lehunytam a szemem és kitártam karom

hívásom istene felé, és egyszer csak a gondolat gyorsaságával repültem át az ismeretlen, végtelen űrön. Egy pillanatra végtelen hideg és tökéletes sötétség vett körül.

MEGÉRKEZEM A MARSRA

Furcsa, ismeretlen vidéken nyitottam ki a szemem. A Marson voltam; egy darabig nem tudtam álmodom-e vagy csak elment az eszem. De nem kellett a karomba csípnem, hogy meggyőződjek ébrenlétemről, józan eszem épp olyan világosan értésemre adta, hogy ez a Mars, mint ahogy minden ember tudja, hogy a Földön jár. Soha nem vonják kétségbe, én se tettem.

Valami sárgás, mohaszerű növényvel benőtt vidéken feküdtem, amely mindent elborított, ameddig csak láttam. Egy mély, kör alakú medencében voltam, melynek peremén alacsony dombok körvonalait vettem ki.

Dél volt, a napsugarak igen erősen sütöttek meztelen testemre, bár nem volt melegebb, mint egy arizonai sivatagban, hasonló körülmények között. Itt-ott kisebb, kvarctartalmú sziklák csillogtak a napfényben, tőlem balra, körülbelül harmincméternyire pedig egy alacsony, talán másfél méter magas építményt láttam. Víz és a möhán kívül más vegetációt sehol sem vettem észre, és mivel megszomjaztam, úgy döntöttem, körülnézek egy kicsit.

Amint fölkeltem, részem volt az első marsbéli meglepetésben: az az erőfeszítés, mellyel a Földön talpra álltam volna, a Marson három méter magasra lökött föl. Szerencsére minden különösebb megrázkódtatás nélkül, puhán érkeztem vissza a földre. Ezután mutatványok sora következett, melyek még ott is végtelenül nevetségesnek tűntek. Rájöttem, hogy újra meg kell tanulnom járni, mivel izomzatom, aminek segítségével a Földön könnyedén és teljes biztonsággal mozgok, a Marson furcsa tréfákat űz velem.

Ahelyett, hogy normálisan és méltóságteljesen jártam volna, minden lépésnél legalább félméternyire emelkedtem, és két-három ilyen szökellés után hanyatt vagy hasra estem. Földi gravitációhoz szokott izmaim nem tudtak megbirkózni a Mars kisebb gravitációjával és alacsonyabb légnyomásával.

Mindazonáltal eltökéltem, hogy közelebről megnézem az alacsony építményt, mely közel s távol egyetlen jele volt a civilizációnak, ezért úgy döntöttem, hogy visszatérek a mozgás legegyszerűbb fajtájához, a mászáshoz. Így aztán gyorsan haladtam és pillanatok alatt odaértem az épület falához.

A felém eső oldalon nem láttam ajtót vagy ablakot, de mivel a fal nem volt magas, óvatosan fölálltam és átkukucskáltam fölöttem. Soha életemben nem láttam ahhoz a látványhoz hasonlót, mely szemem elé tárult.

Az épület teteje tíz-tizenkét centiméter vastag, tömör üvegből készült, alatta pedig több száz hatalmas, kerek és hófehér tojás pihent. A tojások szinte tökéletesen egyformák voltak, az átmérőjük úgy hetven centi lehetett.

Öt-hat apróság már kikelt, és ahogy ezek a groteszk karikatúrák pislogtak a napfényben, kezdtem kétségbe vonni józan eszemet. Csupa fejnek tűntek, apró, vézna testtel és hat lábbal, azaz ahogy később megtudtam, két karjuk és két lábuk volt, egy pár köztes végtaggal, amit kéznek és lábnak egyaránt használhattak. Szemeik a fejük két oldalán nagyjából a halántékukon ültek és annyira kiálltak, hogy előre és hátra egyformán jól láthattak velük, ráadásul egymástól függetlenül mozogtak, így ezek a furcsa teremtmények bármerre, egyszerre akár két irányba is nézhetek anélkül, hogy elfordították volna a fejüket.

Valamivel a szemük fölött lévő, csésze formájú fülük alig pár centi volt. Az újszülöttek orra mint két hosszanti vágás a szájuk és fülük között.

Sárgászöld testük teljesen csupasz volt. Ahogy rövideken megtudtam, felnőtt korukra olajzöldre sötétedtek, és a hímek árnyalata valamivel sötétebb, mint a nőstényeké. Továbbá a felnöttek feje nem olyan aránytalanul nagy a testükhöz képest, mint a kicsinyeké.

A szem szivárványhártyája vérvörös, akár az albinóké, pupillájuk sötét. Szemgolyójuk, éppúgy mint foguk, vakító fehér. Ez utóbbi meglehetősen vadságot kölcsönöz amúgy is ijesztő

és szörnyű arcuknak, mivel hegyes alsó agyaraik fölfelé görbülnek, körülbelül addig a pontig, ahol a földi emberek szeme helyezkedik el. Foguk nem elefántcsontszínű, hanem a porcelán vakító fehérje. Olajzöld bőrük sötét háttéréből erősen kiugranak agyaraik, így meglehetősen félelmetes fegyvereknek látszanak.

Á legtöbb ilyen részletre csak később figyeltem fel, mivel igen kevés időm volt eltöprengeni csodás fölfedezésemen. Láttam, hogy éppen megrepednek a tojások, és miközben a sorra előbukkanó ronda kis szörnyetegeket figyeltem, nem vettem észre, hogy hátulról vagy húsz felnőtt marslakó közeledik.

Ahogy csöndesen lopakodtak a puha mohán, mely a sarkvidék és az elszórt megművelt területek kivételével az egész Marsot borítja, könnyedén elfoghattak volna, azonban sokkal sötétebb szándékaik voltak velem. Csak a legelől haladó harcós fegyvereinek csörgésére riadtam föl.

Annyira csak egy hajszálon múlt az életem, hogy még mindig gyakran csodálkozom, hogyan úszhattam meg ép bőrrel. Ha a vezér puskája nem oldódik le a nyeregről és nem verődik neki hatalmas lándzsája végének, eltávozom az árnyékvilágból, anélkül, hogy egyáltalán észrevettem volna a rám leselkedő halált. De megfordultam a zajra, és alig három méterre mellemről egy hatalmas, tizenkét méter hosszú lándzsa érchege csillogott a vezér kezében, aki az apró szörnyek fölnagyított hasonmása volt.

Mennyire kicsinek és ártalmatlannak tündek az újszülöttek a gyűlölet, bosszú és halál e szörnyű megtestesítője mellett! A férfi – hiszen végül is annak kell neveznem – négy és fél méter magas volt, és a Földön körülbelül száznyolcvan kilót nyomott volna. Egy szörnyeteg hátán ült, ahogy az ember megüli a lovat. Két lábával az állat oldalát szorította, két jobb kezében pedig az óriási lándzsát tartotta. Bal karjait kinyújtotta, hogy megtartsa egyensúlyát, mivel az állaton nem volt se gyeplő, se kantár.

Hát még a „lova”! Alig lehet leírni földi szavakkal! Lapockájánál három méter magas; négy-négy lába volt, és lapos, a vége felé szélesedő farka, amit futás közben egyenesen tartott. Ormányja és vastag nyaka között hatalmas száj tátongott.

Gazdájához hasonlóan teljesen csupasz volt, de sötét palaszínű bőre rendkívül fényes és sima. Hasa fehér, lapockájának és csípőjének palaszürkéje a lábakon élénk sárgába ment át. Párnás lábfejen nem nőtt köröm, és ez is hozzájárult észrevétlen közeledésükhöz. A köröm hiánya és a végtagok nagyobb száma jellemző a Mars faunájára. Csak a legmagasabb rendű „embernek” és egy másik állatnak – a Mars egyetlen emlősének – vannak normális körmei, patás állatok pedig nem élnek ott.

Az ijesztő vezért tizenkilenc, minden szempontból hasonló lény követte, bár mint később megtudtam, mindegyiküknek voltak egyedi jellemvonásai, ugyanúgy, ahogy nincs két egyforma ember, pedig mindannyiunkat ugyanabból az anyagból gyúrtak. Abban a pillanatban csak röpke, ám annál ijesztőbb benyomást tett rám ez a kép vagy inkább valóra vált rémálom, ahogy szembefordultam támadóimmal.

A természet első törvényének sugallatára azon töprengtem, hogyan menekülhetnék a közvetlen veszélytől, vagyis a hatalmas lándzsa hegyétől. Így aztán meglehetősen földi, de ugyanakkor emberfölötti ugrással próbáltam följutni a marsbéli inkubátor tetejére.

Igyekezeteimet siker koronázta, ami éppúgy megdöbbenett engem, mint a harcósokat, mivel kilenc méter magasra repültem föl, és mintegy harminc méternyire támadóimtól, az épület túloldalán értem földet.

Könnyedén és minden baj nélkül huppantam a puha talajra, és mire megfordultam, ellenségeim folsorakoztak a távolabbi fal mögött. Néhányan olyan arckifejezéssel néztek rám, melyről később kiderült, hogy álmétkodást jelent, mások pedig láthatóan megnyugodtak, hogy nem bántottam kicsinyeiket.

Halk hangon tanácskoztak és közben felém mutogattak. Miután rájöttek, hogy nem akarom bántani a kis marslakókat és fegyvertelen vagyok, már nem néztek rám annyira kegyetlenül.

Mindazonáltal, ahogy később megtudtam, rögtönzött ugrásbemutatóm tette rájuk a legnagyobb hatást.

A marslakók hatalmas termetűek, így csontjaik is nagyok, izomzatuk viszont alkalmazkodott a Mars gravitációjához. Ennek köszönhetően sokkal kevésbé mozgékonyak és erősek, mint egy földi ember. Azt hiszem, ha valamelyikük a Földre kerülne, a saját súlyát sem tudná fölemelni, egész egyszerűen nem lenne képes rá.

Mutatványom épp olyan bámulatos volt a Marson, mint a Földön lett volna, így azok, akik az imént még el akartak pusztítani, most úgy néztek rám, mint valami csodára, akit el kell fogni, hogy otthon is mutogathassák.

Váratlan fürgeségemmel némi időt nyertem, hogy terveket szőhessek a közeli jövőre, és hogy alaposabban szemügyre vegyem ezeket a harcosokat, akiket eddig képtelen voltam különválasztani előző napi üldözöimtől.

Észrevettem, hogy más fegyverek is voltak a már említett hatalmas lándzsán kívül. Az egyik valami puskaféle volt, és bizonyos oknál fogva úgy éreztem, remekül tudnak bánni vele, így azonnal fölhagytam a szökés gondolatával.

A puskák fehér fémből készültek, agyuk pedig a Földön ismeretlen, de a Marson nagyon drága, könnyű és igen kemény fából. A cső acél és alumínium ötvözetű volt, és keménysége jócskán meghaladta a számunkra ismert acélét. Ezeknek a viszonylag csekély súlyú, kis kaliberű, robbanó rádiumlövedékekkel ellátott, hosszú csövű fegyvereknek a hordképessége a Földön hihetetlennek tűnt. Hatósugaruk elméletileg négy és fél kilométer, gyakorlatilag a távcsővel és precíziós irányzókkal valamivel több mint három kilométerre visznek.

Engem azonban így is mély tisztelettel töltött el ez a marsbéli lőfegyver, és valami már akkor is azt súgta nekem, hogy ne próbáljak meg fényes nappal elszökni húsz ilyen halálos szerkezet elől.

A marslakók rövid megbeszélés után megfordultak, és visszalovagoltak abba az irányba, ahonnan jöttek. Csak egy harcos maradt az épületnél. A többiek körülbelül húsz méterre tőlünk megálltak, és onnan figyelték a fejleményeket.

Ő volt az, akinek a lándzsája nemrég kis híján keresztüldőfött, és ő lehetett a vezér, mivel a többiek láthatóan az ő parancsára foglalták el helyüket. Amikor emberei megálltak, leszállt, eldobta lándzsáját és kézi fegyvereit, és az inkubátort megkerülve felém indult. Fegyvertelen volt és meztelen, akárcsak én, eltekintve fején, karjain és mellkasán lévő ékszereitől.

Úgy tizenöt méterre tőlem megállt, lecsatolta egyik hatalmas karkötőjét, nyitott tenyerében felém nyújtotta, és tiszta, zengő hangon megszólított. Mondanom sem kell, hogy egy szót sem értettem a nyelvből, melyen beszélt. Ezután elhallgatott, mintha választ várna, és csápszerű fülét hegyezve még jobban rám meresztette amúgy is düllelt szemét.

Amikor a csend már-már kínossá vált, úgy döntöttem, magam is teszek egy kísérletet a társalgásra, mivel a vezér vélhetően békét ajánlott. Az, hogy eldobta fegyvereit, és hátrább rendelte csapatát, mielőtt közelített volna, a Földön mindenütt békés szándékot jelentene, miért ne jelenthetné hát ugyanezt a Marson is?

Kezemet a szívemre téve mélyen meghajoltam, és elmondtam, hogy bár nem beszélem a nyelvüket, gesztusai békét és barátságot mutatnak, és ez ebben a pillanatban örömmel tölt el. Természetesen akármilyen intelligensen beszéltem, számára ez nem volt érthetőbb, mint a patak csobogása, de megértette a szavakat követő tetteimet.

Előrenyújtott karral odaléptem hozzá, kivettem tenyeréből a karkötőt, és fölcsatoltam felső karomra, majd elmosolyodtam és várakozón megálltam. A vezér széles szája visszamosolygott rám, majd egyik karját az enyémbe öltve megfordultunk és visszamentünk a „lovához”. Ugyanakkor intett a többieknek, hogy közelebb jöhetnek, mire azok vad vágtaival indultak felénk, de a vezér egyetlen mozdulatára megálltak előttünk. Nyilván attól félt, hogy ha újra megijesztenek, még a végén teljesen kiugrom a világból.

Váltott néhány szót az embereivel, majd intett, hogy üljek föl az egyik harcos mögé, és

maga is nyeregbe pattant. A fickó, akinek intett, lenyúlt és két-három karjával maga mögé emelt, én pedig amennyire csak tudtam, megkapaszkodtam a marslakó fegyvereit és ékszereit tartó szíjakba.

Azután az egész csapat megfordult, és elváltattunk a távoli dombok felé.

FOGSÁGBAN

Körülbelül tizenöt kilométert tehattunk meg, amikor a talaj hirtelen emelkedni kezdett. Ahogy később megtudtam, közeledtünk a Mars egyik rég kiszáradt tengerének a széléhez, amelynek az egykori medrében talákoztam a marslakókkal.

Hamarosan elértük a hegyek lábát, és egy keskeny szoroson áthaladva hatalmas völgybe jutottunk. A távolban egy fennsík terült el, azon pedig óriási várost pillantottam meg. Arrafelé vágattunk valami lepusztult országúton, mely kifelé vezetett a városból a fennsík széléig, ahol széles lépcsősorban végződött.

Közelebbről szemügyre véve észrevettem, hogy a házak, bár nem voltak rossz állapotban, elhagyatottak, évek vagy talán évszázadok óta állhatnak lakatlanul. A város közepe táján, hatalmas téren, valamint a környező házakban vagy kilencszáz-ezer lény tanyázott, épp olyanok, mint akik foglyul ejtettek – hiszen most már biztos voltam benne, hogy ugyan barátságos módon, de kétségtelenül elfogtak.

Ékszereiktől eltekintve mindannyian meztelenek voltak. A nők csak annyiban különböztek a férfiaktól, hogy magasságukhoz képest sokkal nagyobbak voltak az agyaraik, egy-két esetben majdnem egész a fülükig görbültek. Testük kisebb volt és világosabb, ujjaikon és lábujjaikon – a férfiakéval ellentétben – csökevényes körmök látszottak. A nőnemű felnőttek magassága három és fél méter lehetett.

A gyerekek bőre még a nőkénel is világosabb volt, és számomra tökéletesen egyformának látszottak a méretbeli különbségtől eltekintve; a nagyobbak nyilván idősebbek voltak.

Az öregségnek semmilyen jelét sem tudtam fölfedezni rajtuk, mint ahogy nem is változnak attól kezdve, hogy körülbelül negyvenévesen eléri a felnőttkort, egészen vagy ezer évig, amikor is önként elindulnak furcsa, utolsó útjukra, végig az Iss folyón. Egyetlen élő marslakó sem tudja, hová folyik ez a folyó, és még senki sem tért vissza hullámaiból. Ha vissza is térne valaki egyszer a hideg, sötét vizekből, akkor sem maradhatna életben – ez a törvény.

Ezer marslakó közül egy hal meg betegség vagy járvány miatt és körülbelül húsz választja az önkéntes zarándoklatot. A többi kilencszázhetvenkilenc erőszakos halállal pusztul el, párbajok, vadászat, repülés vagy háború közben. Legtöbbször gyerekkorukban hálnak meg, amikor tömegestül esnek áldozatul a hatalmas, fehér, emberszabású majmoknak.

A marslakók átlagos élettartama így körülbelül háromszáz év, bár lehetne ezer is, ha nem lenne olyan tömörkedés az erőszakos halálra. Mivel a Mars természeti forrásai erősen csökkentek, muszáj volt ellensúlyozni a fejlett gyógyászatból és sebészetből eredő hosszú élettartamot, ezért a Marson igen csekély az emberi élet értéke, ami világosan látszik veszélyes sportjaikból és az egymás ellen folytatott, szinte állandó háborúskodásukból.

Persze vannak egyéb természetes okok is, amik miatt csökken a Mars népsűrűsége, de minden más eltörpül a tény mellett, hogy soha, egyetlen marslakó – akár férfi, akár nő – sem látható fegyver nélkül.

Ahogy közeledtünk a térhez és észrevettek, százával vettek minket körül, és mindenáron le akartak rántani az öröm mögül. A csapat vezére egyetlen szóval lecsendesítette őket, és lépésben mentünk keresztül a téren egy csodás épület bejáratához, amihez foghatót sohasem látott földi szem.

Az épület alacsony volt, de óriási kiterjedésű. Ragyogó fehér márványból épült, arannyal és drágakövekkel díszítették, és az egész vakítóan csillogott a napfényben. A bejárat legalább harminc méter széles volt, és teteje az épületből kiállva hatalmas mennyezetet alkotott a bejárat csarnok fölött. Lépcső helyett enyhe lejtő vezetett az emeleti terembe, amit karzat vett körül.

A teremben faragott székek és asztalok álltak, és egy emelvény lépcsőinél körülbelül negyven-ötven marslakó férfi gyült össze. Magán az emelvényen hatalmas harcos guggolt.

Rengeteg fém ékszert, élénk színű tollakat és drágakövekkel díszített, mives bőrszíjakat viselt. Vállán ragyogó, fehér szőrmevel szegélyezett, vörös selyempalást.

Amint a terembe léptem, azonnal föltűnt, hogy ezek a lények milyen aránytalanul nagyok ezekhez az emberléptékű székekhez, asztalokhoz és más bútorokhoz képest. Aligha tudták volna óriási testüket belepréselni a székekbe, és hosszú lábuk sem fért volna el az asztal alatt. Ebből arra következtettem, hogy más lakói is voltak a Marsnak, mint vad és furcsa fogvatartóim, de a körülöttem lévő dolgok antik kinézete arra vallott, hogy ezek az épületek egy rég kihalt és elfeledett faj alkotásai voltak a Mars ókorából.

A csapat megállt a bejáratnál és a vezér intésére engem letettek a földre, majd belémkarolt és együtt beléptünk a fogadóterembe. Néhány formaság után eljutottunk a törzsfőnökhöz. Foglyulejtőm egyszerűen föllépett az emelvényre, miközben a többiek utat nyitottak neki. A törzsfőnök föllállt és kísérom nevét kiáltotta, aki megállt és ura nevével és címeivel válaszolt.

Akkor semmit sem értettem ebből a szertartásból és a szavakból, de később megtudtam, hogy ez volt a szokásos üdvözlés a zöldeknél. Ha idegenek találkoztak és nem tudták egymás nevét, akkor – amennyiben békés szándékaik voltak – egy szó nélkül kicserélték ékszereiket, ellenkező esetben lövést váltottak vagy valami más fegyver segítségével mutatkoztak be.

Kisérom – akit Tars Tarkasnak hívtak – volt tulajdonképpen a közösség alvezére, tehetséges harcos és államférfi. Láthatóan röviden elmondta a felderítés során történeteket, köztük az én foglyulejtésemet, és amikor befejezte, a törzsfőnök rövid beszédet intézett hozzám.

Jó öreg angol anyanyelvemen válaszoltam, pusztán azért, hogy lássa, úgysem érthetjük meg egymást; de amikor beszédem végén finoman elmosolyodtam, ő is így tett. Ez az eset, és Tars Tarkas mosolya első találkozásunkkor, meggyőzött róla, hogy mégiscsak van egy közös vonásunk; a mosoly és ebből következően a nevetés képessége, ez pedig a humorérzékre utal. Később azonban rájöttem, hogy mosolyuk csak látszólag hasonlít a miénkre, nevetésüktől pedig még egy erős férfi is elsápadna rémületében.

A marsbéli zöld emberek számára a humor valami egészen más, mint amit mi mulatságosnak találunk. Ezeket a furcsa lényeket határtalan jókedvre deríti valamelyik társuk haláltusája, és legkedveltebb szórakozásuk hadifoglyaik válogatott és szörnyű módszerekkel való halálra kínzása.

Az összegyűlt harcosok és vezérek alaposan megvizsgálták, megtapogatták izmaimat és bőrömet. A törzsfőnök világosan kifejezte óhaját, hogy szeretné látni tudományomat, és miután intett, hogy kövessem, Tars Tarkasszal a térre indult.

Első sikertelen próbálkozásom után már meg sem kíséreltem segítség nélkül járni, így aztán szökdecselve és röpködve mentem az asztalok között, mint valami óriási szöcske. De miután, a marslakók örömeire, alaposan megütöttem magam, visszatértem a mászáshoz. Ez azonban nem tetszett nekik, és az egyik nagydarab fickó, aki a legharsányabban nevetett szerencsétlenségemen, durván talpra rántott.

Miközben letett, arca egészen közel került az enyémhez, mire én azt tettem, amit egy úriembernek tennie kell ilyen mérvű durvaság, faragatlanság és a vendégjog lábbal tiprása láttán: hatalmas ökölcsapást mértem az állára, amitől az összeesett, mint egy letaglózott ökor. Miközben a földre rogyott, a legközelebbi asztalhoz hátráltam, abban a hitben, hogy társainak bosszúja zúdul rám, mindazonáltal eltökéltem, hogy a kedvezőtlen esélyek ellenére alaposan megtáncoltatom őket, mielőtt lekaszabolnak.

Azonban félelmem alaptalannak bizonyult; a többiek egy darabig dermedten álltak a csodálkozástól, majd harsogó nevetés és tapsvihar tört ki. Akkor persze nem tudtam, hogy ez tetszésnyilvánítás, de később, amikor megismerkedtem szokásaikkal, kiderült, hogy elnyertem helyeslésüket, amit pedig csak igen ritkán mutattak ki.

A földön feküdt a fickó, akit leütöttem, és senki sem törődött vele. Tars Tarkas odalépett hozzám, belékaroltam és minden további gond nélkül elértük a teret. Természetesen nem

tudtam, miért jöttünk ki ide, de hamarosan kiderült. Többször egymás után rám kiáltottak: „szak”, majd Tars Tarkas néhányszor fölugrott és minden ugrás előtt megismételte: „szak!” Rájöttem, mit akarnak, összeszedtem magam, és olyat „szakkoltam”, hogy legalább negyven méterre repültem, és még az egyensúlyomat sem vesztettem el közben, sőt simán földet értem. Ezután könnyű, tízméteres ugrásokkal visszatértem a harcosokhoz.

Bemutatómat több száz alacsonyabb rangú harcos is látta, és azonnal követelték az ismétlést, míg végül a törzsfőnök is rám parancsolt. Én viszont rájöttem, csak úgy csillapíthatom kínzó éhségemet és szomjúságomat, ha valahogy kényszerítem ezeket a lényeket, mert maguktól láthatóan nem jutott eszükbe, hogy ételt adjanak. Így aztán elengedtem a fülem mellett ismételt „szak!” kiáltásaikat, és minden alkalommal, amikor kimondták, a számra mutattam és dörzsöltem a hasamat.

Tars Tarkas és a főnök néhány szót váltottak, majd az előbbi magához hívott egy fiatal nőtényt a tömegből, utasításokat adott neki, és felém intett, hogy kövessem. Belekaroltam a nőbe és a tér távolabbi végén álló, hatalmas épület felé indultunk.

Csinos kísérőm körülbelül két-két és fél méter magas, már éppen felnőtt marslakó volt, aki még nem érte el teljes magasságát. Világos olajzöld bőre sima és fényes. Mint később megtudtam, Solának hívták és Tars Tarkas kíséretéhez tartozott. Bevezetett az egyik térre néző épület tágas termeinek egyikébe. A földet borító selymek és szőrmék tanúsága szerint néhány helybélinek a hálósobája lehetett.

A hatalmas ablakokon keresztül fény árasztotta el a gyönyörű falfestményekkel és mozaikokkal díszített szobát. Valahogy mindent átjárt a régiség megfoghatatlan varázsa, és biztos voltam benne, hogy az építészek, akik ezt a rengeteg csodát létrehozták, semmiben sem hasonlítottak azokra a durva, félig állati lényekre, akik most itt laknak.

Sola intett, hogy üljek le egy nagy halom selyemre a szoba közepén, majd megfordult és sajátos sziszegő hangot hallatott, mintha jelt adna valakinek a szomszéd teremben. Hívására megjelent egy újabb marsbéli csodalény. Bekacsázott tíz rövid lábán, és lekuporodott a lány előtt, mint egy engedelmes kutylus. Akkora lehetett, mint egy shetlandi póni, de a feje inkább békára hasonlított, eltekintve három sorban elhelyezkedő éles fogaitól.

LERÁZOM A HÁZÓRZÓM

Sola belenézett a fenevad gonosz szemébe, valami parancsot mormogott neki, rám mutatott és elhagyta a termet. Szorongva gondoltam arra, mit fog csinálni ez az ádáz szörnyeteg, ha ilyen kívánatos harapnivaló van a közvetlen közelében, azonban fölöslegesen aggódtam, mert a fenevad vizsgálódva végigmért, majd odament a szoba egyetlen kijáratához és elnyúlt a küszöbön.

Ez volt az első, de nem az utolsó találkozásom a marsbéli házörzővel, mert ez az állat hűségesen vigyázott rám, amíg a zöld emberek fogságában voltam; kétszer mentette meg az életemet, és saját jószántából egyetlen pillanatra sem maradt el mellőlem.

Amíg Sola magamra hagyott, fölhasználtam az alkalmat, és alaposabban szemügyre vettem a szobát, ahová bezártak. A falfestmények csodálatos tájakat ábrázoltak: hegyek, folyók, tavak és tengerek, fák és virágos mezők, kanyargós utak és napsütötte kertek voltak a képeken – a vegetáció különböző színétől eltekintve akár földi tájak is lehettek volna. A kép titokzatos hangulata és a tökéletes festési technika mesterkézre vallottak, de embernek vagy állatnak nyoma sem volt rajta, így nem tudtam elképzelni, milyenek lehettek a Marsnak ezek a számomra ismeretlen és talán rég kihalt lakói.

Miközben szabadjára engedtem képzeletemet és megpróbáltam magyarázatot találni arra a rengeteg furcsaságra, amikkel már eddig is, találkoztam a Marson, Sola étellel és itallal tért vissza. Mindent letett mellém a földre, majd kissé távolabb leült és figyelmesen nézett rám. Az étel körülbelül negyven deka, szinte teljesen ízetlen, sajtszerű anyag volt, a folyadék pedig valamilyen állatnak a teje lehetett. Az íze kissé savanykás volt ugyan, de nem kellemetlen, és hamarosan megtanultam igen nagyra becsülni. Ahogy később megtudtam, nem állati tej volt, mivel a Marson egyetlen emlősféleség él, és az is meglehetősen ritka, hanem egy nagyobb növény nedve, amely gyakorlatilag víz nélkül is megél és a talajból, a levegő nedvességéből és a napsugarakból nyeri bőséges tejét. Egyetlen ilyen növény nyolc-tíz liter tejet ad naponta.

Az evéstől egészen fölfrissültem, de tudtam, hogy szükségem van a pihenésre, ezért elnyúltam a selymeken és hamarosan elnyomott az álom. Órákat alhattam, mert amikor fölébredtem, már besötétedett és nagyon fáztam. Észrevettem, hogy valaki betakart egy szőrmével, de félig lecsúszott rólam, és a sötétben nem tudtam visszahúzni magamra. Hirtelen egy kéz visszatette rám takarómat és még egyet terített rám.

Feltételeztem, hogy Sola lehetett ilyen gondos és nem is tévedtem. A zöld emberek közül, akiket eddig megismertem, ez a lány volt az egyetlen, akiben fölfedeztem az együttérzés, a jószág és a kedvesség érzését; fáradhatatlanul kiszolgált, gondoskodása pedig rengeteg szenvedéstől és nélkülözéstől óvott meg.

Rá kellett jönnöm, hogy a Marson rendkívül hidegek az éjszakák, és ahogy a fényes nappalból szinte minden átmenet nélkül sötét lesz, a hőmérséklet meglehetősen hirtelen és kellemetlenül lecsökken. Az éjszakák vagy ragyogóan világosak vagy nagyon sötétek, ha a Mars egyik holdja sincs az égen, mivel az atmoszféra hiánya, illetve a túlságosan ritka légkör miatt nem szűrődik át a csillagok fénye; másrészt viszont ha mindkét hold fenn van az égbolton, akkor fény árasztja el a Mars felszínét.

A Mars két holdja sokkal közelebb van a bolygóhoz, mint a mi Holdunk a Földhöz; a közelebbi mintegy hat és fél ezer, és a távolabbi is csak alig több mint tizenhatezer kilométerre, szemben a minket Holdunktól elválasztó majdnem négyszázezer kilométerrel. A közelebbi hold körülbelül hét és fél óra alatt kerüli meg a bolygót, ezért minden éjjel kétszer-háromszor is átsuhan az égen, mint valami üstökös, és közben minden arcát megmutatja az újholdtól a teliholdig.

Távolabbi nővére nagyjából harminc és egynegyed óra alatt ír le egy teljes kört, és kettőjük együttes fénye valami természetfölötti és csodálatos ragyogással vonja be a Mars éjszakai

látképét. És nagyon is rendjén van, hogy a természet ilyen kegyesen és nagyvonalúan gondoskodik a világításról a marsbéli éjszakákon, mivel a nomád és fejletlen kultúrájú zöldek csak meglehetősen kezdetleges világítóeszközöket ismernek. Elsősorban fáklyákat és valami gyertyafélét használnak, valamint egy sajátos olajlámpát, amely gázt fejleszt és kanóc nélkül is ég.

Ez utóbbi igen erős fehér fényt áraszt, de mivel a használatához szükséges természetes olajat kevés és távoli helyen bányásszák, ezek a lények, akik mindig csak a mának élnek, és akik a munka iránti gyűlöletük miatt hosszú évszázadok óta félig barbárok maradtak, csak ritkán használják.

Miután Sola visszatette rám a takarókat, újra elaludtam és föl sem ébredtem reggelig. A szoba többi lakója, szám szerint öt, mind nőnemű volt, és valamennyien aludtak selyem- és szőrmetakaróik tömegébe burkolózva. A küszöbön ott feküdt éber öröm, pontosan úgy, ahogy előző nap utoljára láttam: láthatóan meg se moccant, rám tapadt a szeme, és eltöprengtem, vajon mit csinálna velem, ha szökni próbálnék.

Mindig is kalandvágyó ember voltam és tovább kutattam ott, ahol a bölcsebbek megtorpantak. Akkor bizonyosodhatok meg róla, miként viselkedik velem szemben ez az állat, ha megpróbálom elhagyni a szobát. Arra számítottam, hogy amint kijutok az épületből, könnyedén lerázom, ha üldözőbe vesz, ugyanis már kezdtem büszke lenni ugrótehetségemre. Továbbá látva az állat kurta lábait, arra következtettem, hogy nem lehet túl jó futó és biztos rossz ugró.

Lassan és óvatosan fölálltam tehát, mire ő is így tett. Óvatosan felé indultam, és közben rájöttem, hogy ha csoszogva lépek, akkor meg tudom tartani az egyensúlyomat és közben viszonylag gyorsan haladhatok előre. Ahogy közeledtem hozzá, megfontoltan hátrálni kezdett, és amint elértem a kijáratot, félrelépett és utat nyitott nekem. Majd nyomomba szegődött, és körülbelül tíz lépés távolságból követett, miközben végigmentem a kihalt utcán.

Először arra gondoltam, csak annyi a szerepe, hogy megvédjen, de amint elértük a város határát, hirtelen előttem termett, és furcsán morogva rám vicsorgott. Elhatároztam, hogy megtréfálok, ezért elkezdtem rohanni felé, de az utolsó pillanatban fölugrottam, és a feje fölött átrepülve messze mögötte értem földet. Azonnal megfordult és hihetetlen sebességgel robogott utánam. Azt hittem, rövid lábaival nem lehet túlságosan gyors, de versenyezne csak ez az állat egy agárral, úgy hagyná állva, mintha az utóbbi elaludt volna a rajtnál. Később megtudtam, hogy ez a furcsa szerzet a legfürgébb állat a Marson, és intelligenciája, hűsége meg vadsága miatt egyformán használják csatákban, vadászatokon és házörzőként.

Azonnal láttam, hogy aligha tudnék elfutni a fenyegető agyarak elől, így amikor már majdnem utolért, megfordultam és erőmet megkétszerezve ismét átugrottam fölötte. Ezzel meglehetősen előnyre tettem szert, így kicsivel előbb értem vissza a városba, és miközben az állat utánam vágatott, fölugrottam az egyik völgyre néző épület kilenc méter magasan lévő ablakára.

Fölhúzódkodtam a párkányra, leültem és egy pillantást sem vetve az épület belsejébe, lenéztem a megzavarodott állatra. Azonban örömöm nem tartott sokáig, mert éppen csak elhelyezkedtem, amikor hátulról egy hatalmas kéz ragadott meg, és a nyakamnál fogva durván berántott a szobába. Hanyatt vágódtam, és egy óriási emberszabású majom a földre szorított. Fehér volt és borzasztó, sörteszerű hajától eltekintve teljesen csupasz.

HARC, AMELY BARÁTOKAT SZEREZ

Ez az általam látott marslakók közül a földi emberre leginkább hasonlító lény egyik hatalmas lábával lenyomva tartott, miközben mögöttem álló társának zagyvált és mutogatott. Az válaszolt valamit és felénk indult egy jókora kőbaltával a kezében, nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy agyonüssön.

Három-három és fél méter magas állatok voltak, két lábon jártak és – akárcsak a zöld marslakóknak – nekik is volt egy közbülső pár kezük vagy lábuk alsó és felső végtagjaik között. Közel ülő szemük nem dülledt ki, füleik pedig valamivel lejjebb helyezkedtek el, mint a zöldeknek. Orruk és fogaik döbbenetesen emlékeztettek az afrikai gorillákra. Mindent egybevéve, a zöld marslakókhöz képest nem is néztek ki rosszul.

A kőbalta vészes ívben közeledett az arcomhoz, amikor hirtelen egy ezerlábú veszedelem viharzott be a szobába és támadóm mellkasára vetette magát. Az engem leszorító majom rémült ordítással kiugrott a nyitott ablakon, míg a másik élethalálharcot vívott megmentőmmel, aki nem volt más, mint hűséges öröm; képtelen vagyok kutyának nevezni ezt a rendkívül csúnya teremtményt.

Amilyen gyorsan csak tudtam, talpra ugrottam, és a falnak hátrálva olyan csatának lehettem szemtanúja, amihez hasonlót csak kevés halandónak adatott meg végignézni. Földi ember számára ismeretlen az az erő, gyorsaság és vakmerőség, mellyel ez a két lény küzdött. Hűséges állatom előnyt szerzett azzal, hogy hatalmas agyartit belemélyesztette ellenfele, mellkasába; de a majom, amely jóval izmosabb volt, mint a marsbéli emberek, erős karjaival és mancsaival fojtogatta örömet, és már-már kiszorította belőle a lelket, miközben fejét hátrahajlította, olyannyira, hogy attól tartottam, eltöri a derék állat nyakát.

Eközben teljesen felszakadt a mellkasa, amit az erős állkapcsok satuszerűen szorítottak. Egyetlen ijedt vagy fájdalmas hangot sem hallattak, ahogy ide-oda gurultak a földön. Hirtelen észrevettem, hogy állatom nagy szemei egyre jobban kidüllednek és vér folyik az orrából. Láthatóan egyre gyengült, de a majom is egyre erőtlenebbül harcolt.

Azonnal magamhoz tértem, és különös ösztönömmel, amely mindig megmutatta, mit kell tennem, megragadtam a küzdelem elején leesett kőbaltát, meglóbáltam, és földi karjaim minden erejével lesújtottam a majom fejére. A koponyája összetört, mintha csak egy tojás héja lett volna.

Éppen csak agyonütöttem, és máris újabb veszéllyel találtam szemben magam. A másik majom fölcsődött első rémületéből, és az épület belseje felől visszatért a küzdelem színterére. Akkor pillantottam meg, amikor éppen elérte az ajtót. Amint észrevette élettelenül heverő társát, fölördített és habzott a szája végtelen haragjában. Meg kell vallanom, mindez szörnyű balsejtelemmel töltött el.

Mindig készen állok a küzdelemre, ha nem nyomasztó a túlerő, de ebben az esetben nem sok dicsőséget vagy hasznot remélhettem, ha aránylag csekély erőmmel szembeszállók egy ismeretlen világ földühödött lakójának acélos izmaival és kegyetlen vadságával. Egy ilyen harc kimenetele rám nézve csakis a biztos halál lehetett.

Az ablaknál álltam, és tudtam, ha kijutok az utcára, talán elérhetem a főteret és biztonságba kerülök, mielőtt elkapna ez a szörnyeteg. Legalábbis lett volna valami esélyem, ha menekülök, szemben a szinte biztos halállal, ha maradok, bármilyen elszántan küzdök is.

Igaz ugyan, hogy nálam volt a kőbalta, de mit kezdek volna ellenfelem négy hatalmas karjával szemben? Még ha el is töröm az egyiket – mert feltételeztem, hogy megpróbálja kivédeni első ütésemet –, a többivel megfog és elpusztít, mielőtt újra támadhatnék.

Ahogy ezek a gondolatok átsuhantak az agyamon, megfordultam, hogy föllépjek a párkányra, de amikor tekintetem őrzőm szerencsétlen alakjára tévedt, szélnek eresztettem a menekülés gondolatát. Zihálva feküdt a földön, és nagy szemei könnyörgőn tapadtak rám. Nem

tudtam ellenállni ennek a nézésnek, és képtelen lettem volna magára hagyni megmentőmet anélkül, hogy minden tölem telhetőt megtegyek, akárcsak ő értem.

Ezért minden további tétovázás nélkül megfordultam, hogy szembeszálljak a felbőszült hím majommal. Már túl közel volt hozzám, így nem sok hasznát vehettem a baltának, tehát teljes erővel felé hajítottam. A térde alatt találtam el, mire fölüvöltött dühében és fájdalmában, és egyensúlyát veszítve rám zuhant, miközben karjait széttárta, hogy enyhítse az esést.

Éppúgy, mint előző nap, földi taktikához folyamodtam, és jobbommal állcsúcson ütöttem, majd bal kézzel gyomorszájon vágtam. A hatás csodálatos volt; ahogy a második ütés után félreléptem, ellenfelem megtántorodott, és a fájdalomtól összegörnyedve és levegő után kapkodva összerogyott. Átugrottam a földön heverő testen, fölkaptam a kőbaltát és végeztem a szörnyeteggel mielőtt föllállhatott volna.

Ahogy lesújtottam, halk nevetés csendült a hátam mögött. Megfordultam, és Solát, Tars Tarkast és három-négy harcost pillantottam meg a terem ajtajában. Másodszor láttam elismerést a tekintetükben, amit egyébként elég ritkán osztogattak.

Sola azonnal észrevette eltűnésemet, amikor fölébredt, és nyomban jelentette Tars Tarkasnak, aki néhány harcossal késedelem nélkül a keresésemre indult. Ahogy a város határához értek, meglátták az épület belsejébe rohanó, tajtékozó majmot.

A nyomába eredtek, hátha ily módon rám lelhetnek, és szemtanúi lettek a rövid, de döntő küzdelemnek. Ez az összecsapás, az előző napi ökölharcom az egyik harcossal és ugrástudományom nagy megbecsülést szereztek számomra. Ezek az emberek, akikből teljesen hiányozott a barátság, szeretet és szerelem érzése, csak a vitézséget és bátorságot imádták, és az ember semmivel sem érdemelhette ki jobban megbecsülésüket, mint ha ismételten bizonyította erejét, elszántságát és ügyességét.

Sola önként csatlakozott a kutató csapathoz, s ő volt az egyetlen, aki nem nevetett, miközben az életemért küzdöttem. Éppen ellenkezőleg, komolyan és nyilvánvaló aggodalommal figyelt, és amint végeztem a szörnyeteggel, hozzám szaladt és gondosan megvizsgálta testemet, esetleges sérülések után kutatva. Amikor megnyugodott, hogy sértetlen vagyok, csöndesen elmosolyodott, kézen fogott és az ajtó felé vezetett.

Tars Tarkas és a harcosok beléptek a terembe, és megálltak az egyre jobban erőre kapó állat előtt, amely megmentette az életemet, és akiét cserébe én is megmentettem. Láthatóan megegyeztek valamiben, majd egyikük megszólított. Azonban eszébe jutott, hogy nem beszélem a nyelvüket, így visszafordult Tars Tarkashoz, aki egyetlen szóval és mozdulattal valami parancsot adott, és utánunk indult.

Úgy éreztem, fenyegető a viselkedésük állatommal szemben, és nem akartam elmenni, amíg meg nem tudom a céljukat. És jól tettem, hogy vártam, mert az egyik harcos egy ördögi pisztolyt húzott elő, és már-már lelőtte a szerencsétlent, amikor odaugrottam és fölütöttem a karját. A golyó az ablakkeretbe vágódott és fölrobbant, teljesen szétroncsolva a fát és a falat.

Ezután letérdeltem az ijedt lény mellé, lábra segítettem és intettem neki, hogy kövessen. Nevetséges volt a marslakók meglepett tekintete; csak valami homályos és gyermeketeg módon értették meg a szánalmat és a hálát. A harcos, akinek fegyverét fölütöttem, kérdően nézett Tars Tarkasra, de az utóbbi intett, hogy hagyja rám a dolgot, így visszaindultunk a fötérre. Hűségem állatom közvetlenül a sarkamban jött, Sola pedig szorosan belém karolt.

Legalább két barátom volt már a Marson; egy fiatal nő, aki anyai gondoskodással vett körül, és egy oktalan állat, akinek csúnya külseje mögött – mint később megtudtam – több szeretet, hűség és hála lakozott, mint abban az ötmillió zöld marslakóban, akik az elhagyatott városokat és kiszáradt tengermedencéket lakták.

GYERMEKNEVELÉS A MARSON

Reggelire pontosan ugyanazt ettem, mint előző nap, és ez előre jelezte a későbbi étkezéseket is, amíg a Mars zöld lakói között éltem. Ezután Sola kikísért a főtérré, ahol összegyűlt az egész törzs, és sokan nézték, ahogy a többiek hatalmas, masztodonszerű állatokat fogtak be nagy, háromkerékű kocsik elé. Körülbelül kétszázötven ilyen jármű volt ott, mindegyik előtt egy állat, amelyekből ránézésre egyetlenegy is elhúzta volna a teljes karavánt.

A nagyméretű, tágas kocsikat pompásan földíszítették. Mindegyikben egy fémdíszekkel, ékszerekkel, selymekkel és szörmékkel borított marslakónő ült, a befogott állatok hátán pedig egy-egy fiatal hajcsár. Akárcsak a harcosok hátságain, a nagyobb igásállatokon sem volt gyeplő és kantár, kizárólag telepatikus úton irányították őket.

Minden marslakónak csodálatosan fejlett a telepatikus készsége, és jórészt ennek köszönhető nyelvük egyszerűsége, és hogy még hosszú beszélgetések során is csak viszonylag kevés szót váltanak. Ez a Mars egyetemes nyelve, melynek segítségével ennek a titokzatos világnak a magasabb és alacsonyabb rendű lényei többé-kevésbé kommunikálnak egymással, a fajok értelmi képességétől és az egyén fejlettségétől függően.

Amikor ez a kavalkád indulásra készen fősorakozott, Sola maga mellé ültetett az egyik üres kocsiába, és elindultunk abba az irányba, ahonnan előző nap megközelítettük a várost. A menet élén vagy kétszáz harcos lovagolt ötös sorokban, ugyanennyi hátul, kétoldalt pedig huszonöt-harminc lovas kísért minket.

Engem kivéve mindenki – férfiak, nők és gyerekek – állig föl volt fegyverkezve, és minden kocsi mögött egy marsbéli kutya ügetett, az enyém közvetlenül mögöttünk. Ez a húséges teremtmény saját jószántából egy pillanatra sem maradt el mellőlem az alatt a tíz év alatt, amit a Marson töltöttem. Utunk a város előtti völgyön és a hegyeken túl abba a holt tengermederbe vezetett, melyen keresztül egy nappal korábban a keltetőteleptől a városba vittek. Tehát a keltetőtelep volt utazásunk végcélja, és amikor a tengerfenék sík talajára érve az egész csapat örült vágatába kezdett, hamarosan meg is pillantottuk.

Amint odaértünk, a kocsik katonai pontossággal körülzárták az építményt, majd a hatalmas törzsfőnök, Tars Tarkas és néhány kisebb főnök vezetésével, tíz harcos leszállt hátságáról, és a keltető felé indult. Láttam, hogy Tars Tarkas magyaráz valamit a törzsfőnöknek, akit egyébként – amennyire át tudom írni nyelvünkre – Lorquas Ptomel jednek hívtak; a „jed” volt a rangja.

Hamarosan kiderült, miről beszélgettek, mert Tars Tarkas odakiáltott Solának, majd intett, hogy küldjön oda hozzá. Most már megtanultam járni az itteni körülmények között, és parancsára gyorsan odamentem az épülethez, ahol a harcosok álltak.

Amikor odaértem, azonnal láttam, hogy egy-kettő kivételével minden tojás kikelt, csak úgy hemzsegték odabenn azok a csúnya kis ördögök. Magasságuk egy méter körüli volt, és nyugtalanul mászkáltak ide-oda az épületben, mintha élelem után kutattak volna.

Ahogy megálltam előtte, Tars Tarkas a keltetőházra mutatott, és azt mondta: szak! Nyilvánvalóan meg akarta ismételtetni velem mutatványomat Lorquas Ptomel előtt, s mivel őszintén szólva nekem is nagyon tetszett ügyességem, gyorsan teljesítettem kívánságát, és átugrottam az épület másik oldalán álló kocsikat. Amikor visszajöttem, Lorquas Ptomel odamorgott valamit nekem, majd harcosaihoz fordult és néhány szóval parancsot adott a keltetővel kapcsolatban. Ezután már nem foglalkoztak velem, így ott maradhattam, és végignézhettem, hogyan vágtak egy akkora nyílást az épület falába, melyen kifértek az újszülöttek,

A nyílás két oldalán a nők, a fiatalabb fiúk és lányok tömör sorfalat alkottak, mely a kocsikon túl messze benyúlt a síkságra. Ezen a folyosón szaladtak végig a kis marslakók, mint

a csikók. Hagyták, hogy elfussanak egészen a végéig, ott pedig a nők és a nagyobb gyerekek egyesével elkapták őket; a sor végén állók egyike megragadta az elsőt, a vele szemben álló a másodikat, és így tovább, míg az utolsó kis fickó is kijutott a keltetőből és valamelyik nő vagy ifjú oltalmába került. Amelyik asszony elkapott egy újszülöttet, az kilépett a sorból, és visszatért a kocsjához, azokat a kicsiket pedig, akik a fiatalok kezébe kerültek, később átadták valamelyik asszonynak.

A szertartásnak, ha szabad így neveznem, láthatóan vége volt, így Sola keresésére indultam. A kocsinkban bukkantam, rá, karjában egy csúnya kis teremtménnyel.

A kis zöldek nevelése kizárólag abból áll, hogy megtanítyják őket beszélni és azoknak a fegyvereknek a használatára, amiket már életük első évében megkapnak. Az öt évig tartó keltetési időszak végén, méretüktől eltekintve, teljesen kifejlett példányok kelnek ki a tojásokból. Anyjukat nem ismerik, aki viszont nehezen tudná megnevezni az apát. Tehát valamennyien a törzs közös gyermekei, és az az asszony lesz az anyjuk, aki véletlenül elkapta őket, amikor elhagyták a keltetőt.

Az is előfordulhatott, hogy a nevelőanyának nem is volt tojása a keltetőben, mint például Solának, aki ennek ellenére anya lett, egy másik nő szülöttjének az anyja. De ez nem sokat számít a zöld embereknél, mivel a szülői és a gyermeki szeretet éppolyan ismeretlen náluk, amilyen természetes itt a Földön. Azt hiszem, ez a szörnyű rendszer az alapvető oka annak, hogy a nemesebb érzések és az emberiség ösztöne teljesen kihalt ezekből a szerencsétlen lényekből. Születésüktől fogva nem ismerik az apai és az anyai szeretetet, nem tudják, mi az otthon, arra tanítják őket, hogy csak addig élhetnek, amíg erejükkel és vadságukkal igazolják életrevalóságukat. Aki fizikailag vagy szellemileg fogyatékos, azt azonnal lelövik; és soha senki nem ejt könnyet azért a sok kegyetlen szenvedésért, amin egészen fiatal koruktól keresztülmennek.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a felnőtt marslakók szükségtelenül vagy szándékosan kegyetlenek a fiatalokkal szemben. Csakhogy egész életük egy kemény és könyörtelen küzdelem a létért egy haldokló bolygón, ahol a természeti források annyira megfogyatkoztak, hogy minden újabb élet újabb terhet ró az adott közösségre.

Gondos kiválasztással minden fajtából csak a legerősebb egyedeket nevelik föl, és szinte természetfölötti előrelátással úgy szabályozzák a születések számát, hogy éppen csak pótolják a halálozási veszteségeket. Minden felnőtt marslakónő körülbelül tizenhárom tojást rak évente, és azokat, amelyek megfelelnek súly, méret és fajsúly tekintetében, titkos föld alatti barlangokba rejtik, ahol az alacsony hőmérséklet miatt nem tudnak kikelni. Egy húsz törzsfőnökből álló tanács minden évben gondosan megvizsgálja a tojásokat, és a száz legtökéletesebb kivételével valamennyit megsemmisítik. Így öt év alatt körülbelül ötszáz majdnem tökéletes tojást választanak ki a több ezerből. Ezeket aztán a majdnem teljesen légmentes keltetőkbe viszik, ahol még öt évig fejlődnek a napsugarak hatására. A mostani, amelynek szemtanúja voltam, a maga nemében igen eredményes keltetés volt, két nap alatt a tojásoknak csak egy százaléka nem kelt ki. A fennmaradó tojásokban lévő kicsinyekkel senki nem törődött. Rájuk nem volt szükség, mert ivadékaik tovább örökíthetik a hajlamot a hosszú kikelésre, és ezzel fölborítanák az évszázadok óta működő rendszert, melynek alapján a felnőtt marslakók szinte órára tudják, mikor kell visszatérniük a keltetőkhez.

A keltetőket eldugott helyekre építik, ahol más törzsek nagy valószínűséggel nem bukkanhatnak rájuk. Ha mégis megtörténne, ez azzal a katasztrófális eredménnyel járna, hogy a törzsnek újabb öt évet kellene várnia az utódokra. Később egyszer szemtanúja voltam, milyen következményekkel jár, ha egy keltető idegenek kezére jut.

A zöld marslakók, akik közé a sors vetett, egy körülbelül harmincezer lélekből álló törzshöz tartoztak. Egy óriási száraz és félszáraz vidéken kóboroltak, a déli szélesség negyvenedik és nyolevanadik foka között, amit keletről és nyugatról termékeny földek határoltak. Főhadiszállásuk ennek a területnek a délnyugati sarkán volt, két úgynevezett Mars-

csatorna találkozásának a közelében.

Mivel a keltető az ő területeiktől messze északon feküdt, egy feltehetőleg lakatlan és ritkán látogatott tájon, hosszú út várt ránk, amiről persze én semmit sem tudtam.

Miután visszatértünk a halott városba, néhány napot viszonylagos semmittevéssel töltöttem. A visszaérkezésünket követő napon a harcosok kora reggel kilovagoltak és csak az est leszállta előtt tértek vissza. Mint később megtudtam, a föld alatti barlangokban jártak, és átszállították a tojásokat a keltetőbe, amit újabb öt évre visszafalaztak, és amit minden valószínűség szerint nem is keresnek fel ez alatt az idő alatt.

A barlangok, ahol a tojásokat őrizték az átszállítás előtt, sok-sok mérföldnyire délre voltak a keltetőktől, és a húsz törzsfőnökből álló tanács évente odalátogatott. Soha nem értettem meg, miért nem építették közelebb a barlangokat és a keltetőket az otthonukhoz, és mint sok más marsbéli titok, ez is megoldatlan és megfejtethetlen maradt a földi észjárás számára.

Solának most már kétszer annyi dolga volt, hiszen ugyanúgy kellett gondoznia a kis marslakót, mint engem. Azonban nem nagyon kellett törődnie velünk, és mivel a marsi neveltetés szempontjából körülbelül egy szinten álltunk, Sola úgy döntött, hogy együtt tanít minket.

Sola neveltje egy körülbelül százhusz centi magas, nagyon erős, tökéletes fizikumú fiú volt. Gyorsan tanult és engem legalábbis nagyon szórakoztatott az a buzgóság, ahogy egymással versengtünk. A Mars-nyelv, amint már említettem, meglehetősen egyszerű, és egy hét után már el tudtam mondani, mit akarok és szinte mindent megértettem, amit nekem mondtak. Hasonlóképpen, Sola segítségével, telepatikus készségemet is sikerült annyira kifejlesztenem, hogy rövid idő alatt gyakorlatilag mindent éreztem, ami körülöttem történt.

Solát leginkább az lepte meg, hogy míg mások telepatikus üzeneteit könnyedén megértettem, gyakran akkor is, ha azokat nem nekem szánták, az én gondolataimból soha egy kukkot sem tudtak kiolvasni. Ez eleinte bosszantott, később azonban nagyon örültem neki, mivel kétségtelen előnyt biztosított számomra a marslakókkal szemben.

SZÉP FOGOLY AZ ÉGBŐL

Három nappal a keltetőünnepség után hazafelé indultunk, de a menet eleje éppen csak elérte a város előtti síkságot, amikor kiadták a parancsot a gyors és azonnali visszafordulásra. A zöld marslakók, mintha éveken át gyakorolták volna, ködként szívódtak föl a közeli épületek kapuiban. Alig három perc alatt a kocsik, masztodonok és harcosok eltűntek, mintha a föld nyelte volna el őket.

Sola és én egy város széli épületbe húzódtunk vissza, ugyanabba, ahol megküzdöttem a majmokkal. Látni akartam, mi okozta a gyors visszavonulást, ezért fölmentem egy felsőbb emeletre, az ablakból végignéztem a völgyön és a távoli hegyeken, és egyszer csak fölfedeztem, miért kellett hirtelen fedezéket keresnünk. Hatalmas, hosszú, lapos és szürkére festett léghajó úszott lassan a legközelebbi nagy csúcsa fölött. Mögötte még egy és még egy és még egy; összesen húsz jármű közeledett felénk lassan és méltóságteljesen, alig valamivel a föld fölött lebegve.

Mindegyiken egy furcsa zászló lobogott a hajó teljes hosszában, az orrukra pedig különös díszítést festettek, melyek csillogtak a napfényben, és még ilyen messziről is tisztán látszottak. A léghajók fedélzetén és felső szerelvényein alakok nyüzsögtek. Nem tudtam megítélni, észrevettek-e vagy egyszerűen csak az elhagyott várost kémlelték, mindenesetre durva fogadtatásban volt részük, mert a zöld harcosok hirtelen és minden figyelmeztetés nélkül szörnyű sortüzet zúdítottak a kis völgy fölött békésen közeledő léghajókra az arrafelé néző házak ablakaiból.

A kép varázsütésre megváltozott; az élen haladó hajó felénk fordította oldalát és ágyúi viszonozták a tüzet, miközben rövid ideig párhuzamosan mozgott arcvonalunkkal, majd visszafordult azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy kis kört leírva újra szembekerüljön velünk. A többi hajó is követte példáját és egyenként tüzet nyitottak, amint kedvező helyzetbe kerültek. A mieink ösztüze nem csökkent, és kétlem, hogy huszonöt százaléknál nagyobb lett volna az eltévedt lövések aránya. Soha nem láttam ilyen halálosan pontos célzást; úgy tűnt, mintha minden egyes golyó robbanásakor egy-egy kis alak rogyott volna össze a léghajókon, a zászlók és szerelvények pedig lángokban álltak, ahogy harcosaink ellenállhatatlan golyói át meg átsüvitettek rajtuk.

A hajók nagyon rossz hatásfokkal lőttek, mert ahogy később megtudtam, az első sortűz teljesen váratlanul érte őket, és a legénység nem tudta megvédeni az ágyúk célzóberendezéseit harcosaink félelmetesen pontos golyóitól.

Úgy tűnt, hogy nagyjából azonos körülmények esetén minden zöld harcosnak előre meghatározott célpontra kellett tüzelnie. Egy részük például – mindig a legjobb lövészek – a támadó flotta nagy ágyúinak az irányzó- és célzóberendezéseire lőtt; mások ugyanígy a kisebb ágyúkra céloztak. Egy újabb csapat a tüzeiket, megint mások pedig a tisztakat szedték le. A többieknek maradtak a legénység tagjai, a szerelvények, a kormány és a légsavarok.

Húsz perccel az első sortűz után a hatalmas flotta visszafordult abba az irányba, ahonnan érkezett. Néhány léghajó láthatóan bukdácsolt, és a megfogyatkozott legénység alig tudta irányítani őket. Végleg beszüntették a tüzelést és minden energiájukat a menekülésre összpontosították. Ekkor harcosaink fölrohantak a házak tetejére, és újabb halálos sortüzet zúdítottak a visszavonuló armadára.

A hajók ennek ellenére egymás után tűntek el a környező hegycsúcsok mögött, és végül csak egy alig-alig mozgó jármű maradt a láthatáron. Erre irányult a mieink ösztüze, és úgy látszott már senki sincs a hajón, mivel egyetlen mozgó alakot sem fedeztem föl a fedélzetén. Lassan megváltozott az útiránya, és szánalmasan támoilyogva lebegett felénk. Harcosaink azonnal beszüntették a tüzelést, hiszen a hajó tökéletesen tehetetlen volt, nemhogy ártani akart volna nekünk, de még menekülni sem tudott.

Ahogy közeledett a városhoz, a harcosok kiszaladtak a síkságra, de láthatóan túl magasan volt ahhoz, hogy elérjék a fedélzetét. Megfigyelőhelyemről, az ablakból láttam a fedélzeten heverő holttesteket, bár nem tudtam megállapítani, miféle lények lehettek. Az élet egyetlen jele sem mutatkozott a léghajón, amely az enyhe szélben lassan délnyugat felé lebegett.

Tizenöt-húsz méterre lehetett a földtől, és mindenki követte, száz harcos kivételével, akiket visszarendeltek a tetőkre, arra az esetre, ha visszatérne a flotta vagy erősítés érkezne. Hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy a léghajó megfigyelőhelyemtől úgy másfél kilométerre délre nekiütközik a házak falának. A harcosok egyik csoportja előrelovagolt, és bement abba az épületbe, amelyik felé a léghajó tartott.

Amint a hajó elég közel került az épülethez, a Mars-harcosok előzőnlötték az ablakokból és hatalmas lándzsáikkal csökkentették a becsapódás erejét. Pillanatokon belül kidobálták a horgonyokat, és lent lévő társaik a földre húzták a léghajót.

Miután rögzítették, mindenfelől ellepték a fedélzetet és keresztül-kasul átkutatták. Láttam, ahogy gondosan megvizsgálták a halott matrózokat, hátha él még valamelyik, és egyszer csak néhányan előrángattak valakit a hajófenékből. A teremtmény fele akkora sem volt, mint a zöld marslakók, erkélyemről tisztán láttam, hogy két lábon jár, s feltételeztem, hogy valami új és különös szörnyszülött lehet, amilyennel még nem találkoztam.

A harcosok a földre helyezték foglyukat, majd módszeresen kifosztották a hajót. Ez a művelet néhány órát vett igénybe, és közben kocsik álltak elő, hogy elszállítsák a zsákmányt: fegyvereket, töltényeket, selymeket, szőrméket és ékszereket, különös mintázatú köedényeket, nagy mennyiségű ételt és italt, valamint több hordó vizet is, amit Marsra érkezésem óta most láttam először.

Miután az utolsó rakományt is elszállították, a harcosok köteleket erősítettek a léghajóra és délkelet felé messzire kivontatták a völgybe. Néhányan fölugráltak a fedélzetre, és amennyire ilyen távolságból meg tudtam ítélni, gyorsan átkutatták a holttesteket, a tartályokat kiürítették és felforgatták a gépházat.

Amint végeztek, sietve átmásztak az oldalfalon, és a húzóköteleken lecsúsztak a földre. Az a harcos, aki utolsónak hagyta el a hajót, megfordult, hátradobott valamit és egy pillanatig várt, hogy lássa a hatást. Amikor a dobás helyéről kis lángnyelv csapott föl, átugrott a hajó oldalán és gyorsan a földön termett. Éppen csak leért, a többiek elengedték a húzóköteleket, és a hatalmas hadihajó, terhétől megszabadulva, lángokban úszó fedélzettel és szerelvényekkel méltóságteljesen fölemelkedett a levegőbe.

Lassan délkelet felé lebegett, és ahogy a faszervezetek a lángok martalékává váltak és csökkent a súlya, egyre magasabbra és magasabbra szállt. Fölmentem az épület tetejére, és órákon át néztem, míg végül elveszett a messzeségben. Végtelenül fájdalmas látvány volt ez a felséges halotti máglya, ahogy legénység nélkül, céltalanul úszott a Mars égboltjának magányos sivatagában; a halál és pusztulás elhagyott hajója, jelképe e furcsa, vad lények életének, akiknek a kezébe vetette végzete.

Megmagyarázhatatlan lehangoltsággal, lassan lementem az utcára. Úgy tűnt, hogy aminek az imént szemtanúja voltam, az egy velem rokon nép erőinek a megsemmisítése volt, és nem egy, a zöld harcosokéhoz hasonló, de ellenséges horda elleni csata. Nem tudtam, mi az oka látszólagos képzelődésemnek, de képtelen voltam szabadulni tőle. Valahol a lelkem mélyén különös vonzódást éreztem ehhez az ismeretlen ellenséghez, és remény töltött el, hogy a flotta visszatér és leszámol a zöld harcosokkal a könyörtelen és indokolatlan támadásért.

Immáron megszokott helyén, közvetlenül a sarkamban jött Woola, a kutyám, s amint kiértem az utcára, Sola rohant felém, mintha már régóta keresett volna. A kocsisor visszatért a főtérre, mivel a hazautazást erre a napra föladták. Valójában több mint egy hétig nem volt tanácsos elindulni, mert tarthatunk tőle, hogy a légierő visszatér és megtámadja a törzset.

Lorquas Ptomel túlságosan ravasz, öreg harcos volt ahhoz, hogy nyílt terepen üssenek rajta gyermekekkel teli kocsikaravánján, így a városban maradtunk a veszély elmúltáig.

Amint Solával a főterre értünk, a szemem elé táruló látvány egyszerre töltött el reménnyel, félelemmel, örömmel és lehangoltsággal. Ugyanakkor enyhe megkönnyebbülést és boldogságot éreztem, mert ahogy közeledtünk a marslakók csődületéhez, megpillantottam a hadifoglyot, akit néhány zöld nő durván egy közeli épületbe ráncigált.

Egy fiatal lány karcsú, bájos alakját pillantottam meg, aki minden szempontból hasonlított a földi életemből ismert nőkhöz. Először nem vett észre, de éppen mielőtt eltűnt volna az épület bejáratában, amit börtönéül jelöltek ki, hátranézett és találkozott a tekintetünk. Ovális arca végtelenül szép volt, arcvonásai finomak és tökéletesek, hatalmas szeme ragyogó, és ezt az arcot dús, hullámos, szénfekete haj keretezte, ami egyszerre volt különös és megkapó. Bőre világos vörösréz színű és ez furcsa módon még jobban kiemelte bíborvörös arcának ragyogását és gyönyörűen ívelt, rubin ajkait.

Akarcsak a körülötte lévő zöld marslakók, ő is ruhátlan volt, illetve művészi megmunkált ékszereitől eltekintve teljesen meztelen, de semmilyen ruha sem fokozhatta volna tökéletes és szimmetrikus alakjának szépségét.

Amikor rám vetődött a pillantása, szeme tágra nyílt a megdöbbenéstől és szabad kezével kis jelet intett, amit természetesen nem értettem. Csak egy pillanatig láttuk egymást, aztán elhalványult a remény és a feléledt bátorság, mely fölragyogott arcán, amikor észrevett; most undorral és megvetéssel vegyes levertség lépett a helyébe. Ekkor jöttem rá, hogy nem reagáltam jelzéseire, és bár járatlan voltam a marsbéli szokásokban, ösztönösen éreztem, hogy segítséget és védelmet kért tőlem, de szerencsétlen tudatlanságom miatt nem tudtam válaszolni kérésére. Azután már eltűnt szemem elől az elhagyott épület mélyén.

MEGTANULOM A NYELVET

Amikor magamhoz tértem, Solára pillantottam, aki szemtanúja volt találkozásunknak, és meglepődve vettem észre, hogy általában szenvtelen arcán különös kifejezés suhant át. Nem tudtam, mi jár a fejében, mert eddig csak annyit tanultam meg a Mars nyelvéből, amennyire a mindennapi életben szükségem volt.

Szállásunk bejáratához érve furcsa meglepetés várt. Egy harcos közeledett, kezében egyik társának fegyvereivel, díszével és teljes felszerelésével. Mindezt néhány érthetetlen szó kíséretében, egyszerre tiszteletet és fenyegetést tükröző arccal nyújtotta át.

Sola, néhány asszony segítségével, később kisebb méreteimhez alakította a díszeket, és miután elkészültek, teljes harci fegyverzetben pompáztam.

Ettől kezdve Sola beavatott a különböző fegyverek titkaiba, és mindennap órákon át gyakoroltam a főtéren a fiatal marslakókkal. Még nem bántam tökéletesen minden fegyverrel, de mivel a hasonló földi fegyvereket igen jól ismertem, fogékony tanítványnak bizonyultam és gyorsan tanultam.

A fiatal marslakók kiképzését – és így az enyémet is – kizárólag az asszonyokra bízta; nemcsak a védekezés és támadás művészetének a fogásait ismerték és tanították, de ők voltak a kézművesek is, akik a zöld marslakók felszerelését készítik. Ők állítják elő a puskaport, a töltényeket és a lőfegyvereket – valójában minden értékes dolog az ő kezüktől származik. Amikor hadat viselnek, ők képezik a tartalékot, és ha a szükség úgy kívánja, még a férfiaknál is okosabban és vadabban harcolnak.

A férfiak a magasabb szintű haditudományban jártasak: a stratégiában és a csapattestek irányításában. Ők alkotják a törvényeket szükség szerint; minden vészhelyzetben egy új törvényt. A joggyakorlatban nem béklyózzák őket precedensek. A sok évszázados ismétlődések szokásokat hoznak létre, de a szokások megszegésének büntetése mindig egyéni megítélés alá esik a vádlottal egyenrangú tagokból álló esküdtszék előtt, és mondhatom, ritkán mondanak csütörtököt, sőt inkább a törvény fölényével fordított arányban hozzák döntéseiket. Egy tekintetben a marslakók feltétlenül boldog nép; nincsenek ügyvédjeik.

Első találkozásunk után néhány napig nem láttam a foglyot, és azután is csak futólag pillantottam meg, amikor a nagy fogadóterembe vezették, ahol annak idején először találkoztam Lorquas Ptomellel. Így is láttam azt a fölösleges kegyetlenséget és durvaságot, mellyel őrei kezelték. Bánásmódjuk merőben különbözött Sola szinte anyai gondoskodásától és annak a néhány marslakónak a tiszteletteljes viselkedésétől, akik egyáltalán észrevettek.

Mindkét találkozásunkkor észrevettem, hogy szavakat vált őrivel, így meggyőződtem róla, hogy közös nyelven beszélnek, vagy legalábbis megértetik magukat egymással. Ez újabb ösztönzést adott, és már-már megőrijtettem Solát állandó háborgatással, hogy siettem nevelésemet, és néhány nap múlva már annyira beszéltem a Mars nyelvét, hogy elfogadhatóan társalogtam és gyakorlatilag tökéletesen megértettem, amit hallottam.

Ez idő tájt Solán, fogadott gyerekén, rajtam és Woolán kívül három-négy nő és néhány nemrég kikelt kölyök lakott egy fedél alatt. Amikor nyugovóra tértek, a felnőttek általában még pletykáltak egy kicsit, mielőtt elaludtak, és most, hogy már értettem a nyelvüket, érdeklődéssel figyeltem beszélgetésüket, bár én magam sosem szóltam bele.

Aznap este, amikor a fogolynőt a fogadóterembe vezették, a beszélgetés végül erre a témára terelődött, és én azonnal csupa fül voltam. Solától nem mertem kérdezősködni a gyönyörű fogollyal kapcsolatban, mert mindig eszembe jutott az a különös arckifejezés, amit az első találkozásakor láttam rajta. Nem mondhatnám, hogy féltékenynek tűnt, de mivel még mindig mindent földi mércével mértem, biztonságosabbnak találtam, ha közömbösséget mutatok, amíg meg nem bizonyosodom Sola érzelmeiről nyugtalanságom tárgyával kapcsolatban.

Sarkoja, az egyik idősebb asszony, akivel megosztottuk szállásunkat, jelen volt a kihallgatáson, mivel ő volt az egyik ör, így a kérdezők most hozzá fordultak.

– Mikor gyönyörködhetünk már a vörös nő halálkínjaiban? – kérdezte az egyik asszony. – Vagy esetleg a jed, Lorquas Ptomel inkább váltságdíjat kér érte?

– Úgy döntöttek, hogy magunkkal visszük Tharkba, és a nagy játékokon mutatják be kinszenvedését Tal Hajus előtt – válaszolt Sarkoja.

– Milyen halálmodot választottak neki? – kérdezte Sola. – Olyan kicsi és gyönyörű. Reméltem, hogy váltságdíjat kérnek érte.

Sarkoja és a többi asszony dühösen horkant föl, amikor Sola ily módon gyengeségének adta tanújelét.

– Nagy kár, Sola, hogy nem születél egymillió évvel ezelőtt – förmedt rá Sarkoja –, amikor a völgyeket megtöltötte a víz, és a népek szíve lágy volt, mint a folyadék, melyen hajóztak. Ma odáig jutottunk, hogy az ilyen érzelmek a gyengeség és az atavizmus megnyilvánulásai. Tars Tarkas nem fog örülni, ha megtudja, milyen elkorcsosultak az érzelmeid, és kétlem, hogy ezek után rádbízná az anyaság komoly felelősséggel járó feladatát.

– Semmi rosszat nem látok abban, hogy érdekel ennek a vörös nőnek a sorsa – felelte Sola. – Soha nem ártott nekünk, és nem is ártana, ha a kezébe kerülnénk. Népéből csak a férfiak háborúznak velünk, és én mindig is úgy gondoltam, viselkedésük csak a mi viselkedésünk eredménye. Ők mindenkiel békében élnek, kivéve ha rákényszerítik őket a háborúra, mi viszont senkivel sem élünk békében, a saját fajtánkkal is állandóan hadakozunk, akár csak a vörös emberekkel, sőt még a törzseken belül is mindenki harcban áll a másikkal. Ó, egész életünk folyamatos vérontás, attól a perctől, hogy kibújunk a tojásból, egészen addig, amíg boldogan útra nem kelünk a titkok folyóján, a sötét és ősi Iss hullámain az ismeretlen felé, megszabadulva ettől a rettenetes, szörnyű léttől! Igazán szerencsés, akit fiatalon ér utol a halál. Mondj Tars Tarkasnak, amit akarsz, úgysem mérhet rám rosszabb sorsot, mint ez a borzalmas lét, melyre kényszerülünk.

Sola vad kitérése annyira meglepte és megdöbbenetette az asszonyokat, hogy némi szokásos dorgálás után mindannyian elhallgattak, és hamarosan álomba merültek. Ez a kis epizód azonban meggyőzőtt róla, hogy Sola barátságosan viseltetik a szerencsétlen lány iránt, és abban is biztos voltam, végtelenül szerencsésnek mondhatom magam, hogy az ő kezébe kerültem, és nem valamelyik másik asszonyéba. Tudtam, hogy engem szeret, és most arra is rájöttem, mennyire gyűlöli az erőszakot és a barbár viselkedést. Nem kételkedtem benne, hogy segítene nekem és a fogoly lánynak a szökésben, ha erre egyáltalán kínálkozna bármilyen lehetőség.

Nem tudhattam, hogy a szökéssel jobb körülmények várnak-e rám, de mindenképpen szerettem volna egy hozzám hasonló néphez kerülni, mintsem hogy itt maradjak a Mars gonosz és vérszomjas zöld emberei között. De hogy merre induljak és hogyan, az rejtély volt előttem, mint ahogy a földi embereknek az idők kezdete óta rejtély az örök élet forrása.

Eldöntöttem, hogy az első adandó alkalommal bizalmamba avatom Solát, és nyíltan megkérem, segítsen nekem. Ezzel az erős elhatározással a selymek és szőrmék alá bújtam, és hamarosan a marslakók álomtalan és üdítő álmába merültem.

BAJNOK ÉS FŐNÖK

Másnap már korán reggel talpon voltam. Viszonylag szabadon mozoghattam, mivel Solától megtudtam, hogy ha nem kísérlem meg elhagyni a várost, kedvemre járhatok-kelhetek. Mindazonáltal figyelmeztetett, hogy soha ne járjak fegyvertelenül, mivel az ősi marsbéli civilizáció többi elhagyatott városához hasonlóan, ezt is benépesítették a nagy fehér majmok, akikkel második itt töltött napomon találkoztam.

Amikor Sola figyelmeztetett, hogy ne lépjem át a város határát, egyúttal elmagyarázta, hogy Woola amúgy is meggátolna ebben, és lelkemre kötötte, hogy ne ébresszem föl kutyám vad természetét azzal, hogy túl közel megyek a tiltott területhez. Az állat vérében van, mondta, hogy élve vagy halva visszahozzon a városba, ha szembeszegülnék – de „inkább halva”, tette hozzá.

Ezen a délelőttön új utcán indultam felfedezőútra, és egyszer csak a város peremén találtam magam. Keskeny és hívogató hasadékokkal barázdált, alacsony dombok terültek el előttem. Szerettem volna fölfedezni ezt a vidéket, és pionír elődeimhez hasonlóan tudni akartam, mi lehet a körös-körül húzódó dombok mögött, melyek lezárták a látóhatárt.

Közben eszembe jutott, milyen remek alkalom ez arra is, hogy próbára tegyem Woolát. Biztos voltam benne, hogy az állat szeret; már eddig is több érzelemről tett tanúságot, mint bármelyik más lény itt a Marson, akár állat, akár ember, és meg voltam róla győződve, hogy hálája, amiért kétszer megmentettem az életét, fölülkerekedik kegyetlen és szeretetlen gazdái által rárótt kötelességén.

Ahogy közeledtem a határsávhoz, Woola idegesen elém szaladt és testét lábaimnak, szorította. Tekintete inkább kérő volt, mint vad, fogait sem vicsorgatta és nem hallatta félelmetes torokhangját. Nélkülözvén a magamfajta emberek barátságát és társaságát, erősen kötődtem Woolához és Solához, hiszen egy átlagos földi embernek szüksége van rá, hogy kinyilvánítsa természetes érzelmeit. Tehát úgy döntöttem, hogy az állat hasonló ösztönéhez folyamodom, és tudtam, nem fogok csalatkozni.

Eddig még sohasem becéztem vagy dédelgettem, de most leültem a földre és vastag nyakát átölelve simogattam és vakargattam. Úgy beszéltem hozzá a nemrég tanult Mars-nyelven, ahogy otthon beszéltem kutyámhoz vagy ahogy bármilyen más alacsonyabb rendű állathoz beszéltem volna. Az állat figyelemreméltóan reagált érzelemnyilvánításomra; száját teljesen hátrahúzta, így egész felső fogsora elővillant, orrát annyira ráncolta, hogy nagy szemei szinte eltűntek a redők között. Aki már látott mosolygó skót juhászkutyát, az nagyjából el tudja képzelni, milyen lehetett Woola arckifejezése.

A hátára feküdt és a lábaimnál hempergőzött, majd fölugrott, rám vetette magát és nagy súlyával ledöntött a földre. Azután ugrándozott és játszadozott körülöttem, mint egy játékos kiskutya, és odatartotta a hátát, hogy simogassam. Nem tudtam ellenállni a vicces látványnak, és oldalamat fogva előre-hátra dülöngéltem a kacagástól. Régen nem nevettem ilyen jól; egész pontosan azóta, hogy Powell elhagyta a tábornak, és lova, amely már egy ideje nem látott nyeret, hirtelen és váratlanul fejjel előre levetette hátáról egy hordó vízbe.

Nevetésem megijesztette Woolát. Abahagyta a bolondozást, ijedten odamászott hozzám és csúnya fejét mélyen az ölembe fúrta. Ekkor jutott eszembe, mit jelent a nevetés a Marson – kint, szenvedést, halált. Elcsöndesedtem, megvakargattam a szerencsétlen állat fejét és hátát, pár percig nyugtatgattam, majd határozott hangon megparancsoltam, hogy kövessen és a dombok felé indultam.

Ezzel a tekintélykérdést végleg eldöntöttük: Woola ettől a pillanattól fogva odaadó szolgám volt, én pedig az ő egyetlen és vitathatatlan gazdája. Kirándulásom csak néhány percig tartott, és semmi olyat nem találtam, ami fölkelte volna az érdeklődésemet. A hasadékokban rengeteg csodálatos színű és különös formájú vadvirág nyílt. Az első domb

tetejéről újabbakat pillantottam meg, ahogy egyre magasodva húzódtak észak felé és a messzeségben belevesztek a hatalmas hegyekbe. Később megtudtam, hogy a Marson csak egy-két ezer méternél magasabb hegycsúcs van; tehát csak viszonyítva látszottak nagynak azok a hegyek.

Délelőtti sétám nagy jelentőséggel bírt, hiszen kiderült, hogy Woolával tökéletesen megértjük egymást, márpedig Tars Tarkas kizárólag rá bízta őrzésemet. Most már tudtam, hogy csak elméletileg vagyok fogoly, valójában szabad, és siettem visszajutni a városba, mielőtt Woola régebbi gazdáit rájönne a hűtlenségére. Ez után a kaland után úgy döntöttem, nem lépek át többé az engedélyezett terület határát, csak ha egyszer s mindenkorra vágok neki, mert ha korábban rajtakapnak, az egyrészt szabadságom korlátozását, másrészt feltehetőleg Woola halálát jelentené.

Visszaérve a főtérre harmadszor pillantottam meg a foglyot. Őrei kíséretében állt a fogadóterem bejárata előtt, és ahogy közeledtem, megvetően végigmért, majd hátat fordított nekem. Olyan nőies, olyan földi módon nőies volt a mozdulata, hogy bár sértette büszkeségemet, melegséggel töltött el, és nem éreztem már magam annyira egyedül. Jó volt tudni, hogy rajtam kívül másnak is vannak civilizált, emberi érzései, még akkor is, ha ezt most fájdalmas és megalázó módon nyilvánult meg számomra.

Ha egy zöld marslakónó azt akarta volna kifejezésre juttatni, hogy nem kedvel vagy megvet, minden valószínűség szerint elintézte volna egy kardvágással vagy a pisztolyravasz meghúzásával. De ahhoz, hogy ennyire indulatba jöjjenek, igazán komoly sértésre lett volna szükség, mivel érzelmi világuk szinte teljesen elcsökevényesedett. Hozzáteszem, Sola kivétel volt; soha nem láttam kegyetlenül vagy durván viselkedni, és soha nem feledkezett meg arról, hogy mindenkivel kedves és jóindulatú legyen. Ahogy asszonytársa mondta, valóban atavisztikus jelenség volt; egy régi, szerető és szeretetreméltó fajta drága és csodás megisméltódése,

Észrevettem, hogy a fogoly áll az érdeklődés középpontjában, ezért megálltam és megvártam a fejleményeket. Nem kellett sokáig várnom, mert hamarosan Lorquas Ptomel közeledett kíséretével. Intett az öröknek, hogy vigyék utána a foglyot, és belépett a fogadóterembe. Meg voltam róla győződve, hogy a harcosok nem tudják, milyen jól beszélem a nyelvüket – hiszen Solát megkértem, tartsa titokban a dolgot, mondván, csak akkor szeretnék beszélgetni az emberekkel, ha már tökéletesen bírom a nyelvet. S mivel bizonyos szempontból kivételezett helyzetet élveztem, én is belopóztam a fogadóterembe, hogy láthassam, mi történik.

A tanács tagjai az emelvény lépcsőm guggoltak, előttük állt a fogoly és két őre. Észrevettem, hogy az egyik őr Sarkoja, így már értettem, hogyan lehetett jelen az előző napi kihallgatáson, melynek eredményéről a többieknek beszámolt este a hálóteremben. Durván és kegyetlenül bánt a fogollyal. Úgy tartotta, hogy kezdetleges körmeit belevájta a szerencsétlen lány húsába vagy fájdalmasan kicsavarta a karját. Ha át kellett vezetnie valahová, durván rángatta vagy taszigálta maga előtt. Láthatóan erre a szerencsétlen, védtelen teremtesre zúdította kilencszáz évének minden gyűlöletét, vadságát, kegyetlenségét és rosszindulatát, amit vad és durva őseinek végtelen sorától örökölt.

A másik őr egyáltalán nem volt ilyen kegyetlen, inkább csak közömbös. Ha a foglyot csak rá bízták volna – és éjszaka szerencséjére csak ő volt szolgálatban –, akkor nem részesült volna ilyen durva bánásmódban, és ugyanezen okból egyáltalán nem keltett volna feltűnést.

Amikor Lorquas Ptomel fölnézett, hogy megszólítsa a lányt, rám esett a tekintete, s türelmetlen gesztussal odavetett valamit Tars Tarkasnak. Az utóbbi válaszát nem értettem, mindenesetre Lorquas Ptomel elmosolyodott. Ezután már nem törődtek velem.

- Hogy hívnak? – kérdezte Lorquas Ptomel a foglytól.
- A nevem Dejah Thoris, a héliumi Mors Kajak lánya vagyok.
- És mi volt az expedíció célja? – folytatta a törzsfőnök a vallatást.

– Kizárólag tudományos kutatás. Apám apja, Hélium jeddakja küldött minket, hogy újra föltérképezzük a légáramlatokat, valamint megvizsgáljuk a légkör sűrűségét – felelte a szép fogoly mély, árnyalt hangon.

– Nem készültünk csatára – folytatta -; mivel békés küldetésben jártunk, ahogy azt zászlóink és léghajóink színe is jelezte. Munkánk ugyanúgy a ti érdeketek is, mint a miénk, hiszen pontosan tudjátok, hogy kutatásaink és tudományos tevékenységünk nélkül egyetlen élőlény számára sem lenne elegendő levegő és víz a Marson. Évszázadok óta gyakorlatilag ugyanazon a szinten tartjuk a levegő- és vízkészletet, minden különösebb zavar nélkül, a durva és tudatlan zöld emberek minden beavatkozása ellenére.

– Miért, ó miért nem akartok megtanulni barátságban élni embertársaitokkal?! Miért kell századokon át belerohanni a végső pusztulásba? Alig vagytok jobbak, mint a titeket szolgáló esztelen állatok! Miféle nép a tiétek, írott nyelv, művészet, otthon és szeretet nélkül? Szörnyű kommunisztikus eszmék áldozatai vagytok évezredek óta. Az, hogy mindent, még asszonyaitokat és gyerekeiteket is közösen birtokoljátok, azt eredményezte, hogy semmit sem birtokoltok közösen. Gyűlölitek egymást, mint mindenkit – magatokat kivéve. Térjete vissza közös őseink útjára, térjete vissza a jóság és testvériség fényébe. Nyitva áll az út előttetek, és a vörös nép kinyújtja felétek segítő kezét. Együtt többet tehetnének azért, hogy újjászülessen haldokló bolygónk. A legnagyobb és leghatalmasabb vörös jeddak unokája hív titeket. Követtek-e?

Amikor a lány elhallgatott, Lorquas Ptomel és a harcosok néhány másodpercig csöndben és figyelmesen néztek rá. Senki sem tudhatja, mi járt a fejükben, de hiszem, hogy mélyen meghatódtak, és ha csak egy főnök lett volna köztük, aki elég erős ahhoz, hogy a szokás fölé emelkedjen, akkor az a pillanat egy új és csodálatos korszak kezdetét jelentette volna a Marson.

Észrevettem, hogy Tars Tarkas olyan arckifejezéssel emelkedik szólásra, amilyenhez hasonlót még sohasem láttam zöld harcos arcán. Hatalmas belső küzdelem tükröződött rajta önmagával, örökségével és az évszázados szokásokkal szemben, és amikor szólásra nyitotta száját, egy pillanatra szinte jóság és barátság sugárzott vad és szörnyű arcán.

Soha nem tudtam meg, milyen szavak hagyták volna el ajkait, mert hirtelen egy fiatal harcos, aki nyilván megérezte, min gondolkoznak az idősebbek, leugrott az emelvényről és olyan erővel sújtott a törékeny lány arcába, hogy az a földre rogyott, majd lábát az eszméletlen testre téve a tanács tagjaihoz fordult és félelmetes, örömtelen nevetésben tört ki.

Egy pillanatra azt hittem, Tars Tarkas agyonüti, és Lorquas Ptomel arca sem jósolt sok jót a vadállat számára. Azonban a hangulat elszállt, fölülkerekedett régi énjük és elmosolyodtak. Már az is csodálatos volt, hogy nem nevettek hangosan, hiszen a marsbéli zöldek humorkódexe szerint ez a brutális tett kiemelkedően szellemesnek számított.

Bár beletelt némi időbe, amíg leírtam, mi történt az ütés után, ez nem jelenti azt, hogy ennyi ideig tétlenkedtem volna. Előre megérezhettem, mi fog történni, mert utólag visszanézve tudom, hogy megfeszültem, mint egy rugó, amikor láttam, hogy a harcos le fog sújtani a lány gyönyörű, kérőn fölfelé fordított arcába, és már félúton voltam felé, amikor leengedte karját.

Éppen csak fölharsant gonosz nevetése, és már nekirontottam. Az állig fölfegyverkezett harcos három és fél méter magas volt, de rettenetes dühömben akár az egész teremre rátámadtam volna. Fölugrottam, és ahogy kiáltásomra megfordult, teljes erővel az arcába vágtam, majd amikor előrántotta rövid kardját, én is előhúztam az enyémet. Egyik lábamat beakasztottam pisztolyának agyába, bal kézzel megragadtam az agyarárt, miközben egymás után zuhogtak ütésem hatalmas mellkasára.

Rövid kardját nem tudta használni, mert túl közel voltam hozzá, pisztolyát sem húzhatta elő, bár megpróbálta a marsbéli szokások ellenére, melyek előírják, hogy párviadalon csak olyan fegyvert lehet használni, amivel az ellenfél támad. Valójában semmi mást nem tehetett,

mint hogy megpróbált lerázni magáról. Hatalmas tömege ellenére alig volt erősebb nálam, ha erősebb volt egyáltalán, és pillanatokon belül véresen és élettelenül rogyott a földre.

Dejah Thoris fölkönyökölt és tágra nyílt szemmel figyelte a küzdelmet. Amikor feltápáskodtam, a karomba kaptam és a terem falánál álló padok egyikére fektettem.

A marslakók nem avatkoztak közbe. Letéptem egy darabot selyem köpenyemből, megpróbáltam elállítani a lány orrlukaiból szivárgó vért, és ez hamarosan sikerült is, mert sérülése alig volt komolyabb egy közönséges orrvérzésnél. Amint beszélni tudott, a karomra tette a kezét, fölnézett a szemembe, és azt mondta:

– Miért tetted ezt? Te, aki fogságom első órájában meg sem akartál ismerni! Most pedig az életedet kockáztatod értem és megölöd egyik társadat! Nem értem. Milyen ember vagy te, aki a zöld emberekkel élsz, külsőre az én fajtámra hasonlítasz, bőröd pedig alig sötétebb, mint a fehér majmoké? Mondd, emberi lény vagy egyáltalán vagy több annál?

– Furcsa történet ez – válaszoltam –, túl hosszú ahhoz, hogy most elmesélhessem, és magam is kételkedem benne, ezért nem remélem, hogy mások hinnének nekem. Egyelőre érd be annyival, hogy a barátod vagyok, és amíg fogvatartóink engedik, védelmeződ és szolgálád.

– Ezek szerint te is fogoly vagy? Akkor miért viseled egy thark főnök jelvényeit és fegyvereit? Hogy hívnak? Hol a hazád?

– Igen, Dejah Thoris, én is fogoly vagyok, a nevem John Carter, és a hazám Virginia, az Amerikai Egyesült Államok egyik állama, a Földön. Azonban fogalmam sincs, miért engedik, hogy fegyvert viseljek, és nem tudtam, hogy ezek egy főnök jelvényei.

Egy közeledő harcos szakította félbe beszélgetésünket, aki fegyvereket, díszeket és más felszereléseket hozott. Ebben a pillanatban megtaláltam a választ a lány egyik kérdésére, és számomra megoldódott egy rejtély. Láttam, hogy ellenfelem holttestét kifosztották, és a zsákmányt átnyújtó harcos fenyegető, ugyanakkor tiszteletteljes, viselkedéséből ugyanazt olvastam ki, mint a másik harcoséból, aki első felszerelésemet hozta. Ekkor jöttem rá, hogy a fogadóteremben vívott első párviadalom során halálos ütést mértem ellenfelemre.

Most már világossá vált, miért bántak velem így; hogy úgy mondjam, dicsőséget arattam, és a marsbéli viszonyokra jellemző kegyetlen igazságszolgáltatás szerint, amiért – többek között – a Marsot a paradoxonok bolygójának nevezem, egy hódítót megillető tisztelet jutott osztályrészemül: az általam legyőzött férfi fegyverei és rangja. Tulajdonképpen törzsfőnök lettem a Marson, és ahogy később megtudtam, ez volt az oka nagy szabadságomnak és hogy megtűrték a fogadóteremben.

Amikor megfordultam, hogy átvegyem a halott harcos ingóságait, Tars Tarkast láttam meg, aki néhány társa kíséretében felénk sietett és különös tekintettel nézett rám. Végül megszólalt:

– Ahhoz képest, hogy néhány nappal ezelőtt, még süketnémának mutattad magad, igen jól beszéled Barsoom nyelvét. Hol tanultad meg, John Carter?

– Egyedül téged terhel a felelősség, Tars Tarkas – feleltem –, hiszen kiemelkedő tanárt adtál mellém. Mindent csakis Solának köszönhetek.

– Remek munkát végzett – mondta Tars Tarkas –, más szempontból azonban még meglehetősen csiszolatlan a nevelésed. Tudod-e, mibe került volna példátlan vakmerőséged, ha nem sikerül megölnöd azokat a főnököket, akiknek most a díszeit viseled?

– Feltételezem, hogy amelyiküket nem sikerült volna megölnöm, az megölt volna – feleltem mosolyogva.

– Nem, tévedsz. Egy marsbéli harcos kizárólag önvédelemből ölne meg egy foglyot; más célokra tartogatjuk őket...

És nem sok kedvem volt elgondolkozni azokon a lehetőségeken, amiket arcáról leolvastam.

– Azonban egy valami megmenthet – folytatta –, mégpedig az, ha rendkívüli bátorságod, vadságod és hősiességed miatt Tal Hajus méltónak találna rá, hogy szolgálatába fogadjon. Akkor bevennénk a törzsbe és teljes értékű thark válna belőled. Lorquas Ptomel kívánságára,

amíg elérünk Tal Hajus főhadiszállására, megkapod a tetteid alapján kijáró tiszteletet Thark törzsfőként fogunk kezelni, de ne felejts el, hogy minden veled egyenrangú főnök felelős azért, hogy épségben eljuss hatalmas és kegyetlen uralkodónkhoz. Végeztem.

– Meghallgattalak, Tars Tarkas – válaszoltam. – Mint tudod, nem Barsoomon születtem, a ti útjaitok nem az enyéme, és a jövőben is csak úgy viselkedhetek, mint a múltban, a lelkiismeretem parancsára és saját népem normái szerint. Ha békén hagytok, járom a magam útját, de ha nem, akkor a barsoomiak, akikkel sorsom összehoz, vagy tiszteljék a jogokat, melyek idegenként megilletnek, vagy viseljék a következményeket. Egy dologban biztosak lehetek, bármi legyen is a tervetek ezzel a fiatal nővel: bárki próbálja is bántalmazni vagy sértegetni, az velem találja magát szemben. Azt látom, hogy ti nem sokra becsülitek a nagylelkűséget és a jószágot, én viszont igen, és legvitézesebb harcosokat is szívesen meggyőzőm arról, hogy ezeknek a jellemvonásoknak semmi köze a harcészséghez.

Altalában nem vagyok híve a hosszú beszédeknek, és még soha nem voltam ilyen dagályos, de úgy gondoltam, sikerült megtalálnom a hangot, amely megrezzentett valamit a mars lakókban, és nem is tévedtem, mert szónoklatom láthatóan mély benyomást tett rájuk, és ezután még nagyobb tiszteletben tartottak, mint azelőtt.

Maga Tars Tarkas is elégedettnek tűnt válaszómmal, de egyetlen megjegyzése többé-kevésbé rejtélyesen hangzott:

– És azt hiszem, én ismerem Tal Hajust, a tharkok jeddakját.

Ezután Dejah Thorishoz fordultam. Fölsegítettem, és a kijárat felé indultunk, mit sem törődve a habozó őrhárpiákkal és a főnökök kérdő tekintetével. Hiszen már én is főnök voltam. Akkor hát vállalhatom az ezzel járó felelősséget is. Nem zaklattak, és így Dejah Thoris, Hélium hercegnője és John Carter, a virginiai úriember, a hűséges Woola kíséretében, tökéletes csöndben mentek végig a barsoomi tharkok jedjének, Lorquas Ptomelnek a fogadótermén.

DEJAH THORISSZAL

Amikor a kijáráshoz értünk, a Dejah Thoris őrzésével megbízott két nőstény utánunk sietett, és újra át akarták venni fölötté a felügyeletet. A szerencsétlen gyermek ijedten rezzent össze, éreztem, ahogy apró kezei szorosan karomra fonódtak. Intettem az asszonyoknak, hogy hagyják békén, és megmondtam nekik, hogy ezentúl Sola gondoskodik a fogolyról, továbbá figyelmeztettem Sarkoját, hogy ha még egyszer kegyetlenkedni mer Dejah Thorisszal, annak gyors és fájdalmas halála lesz a következménye.

Fenyegetésem nem volt szerencsés, és inkább ártott Dejah Thorisnak, mint használt, mert ahogy később megtudtam, a Marson férfiak nem ölnek meg nőket és nők sem férfiakat. Így Sarkoja csak egy gonosz pillantást vetett ránk és távozott, hogy aljas terveket szőjön ellenünk.

Hamarosan megtaláltam Solát és elmagyaráztam, hogy szeretném, ha ő őrizné Dejah Thorist, ahogy engem is őrzött. Arra is megkértem, keressen másik szállást, ahol Sarkoja nem zaklathatja őket, és megmondtam, hogy magam ezentúl a férfiak szállásán alszom.

Sola a kezemben lévő felszerelésre pillantott és a vállamra borult.

– Most már nagy főnök vagy, John Carter – mondta –, és teljesítenem kell parancsaidat, bár ezt mindig szívesen megtenném. A férfi, akinek díszeit viseled, fiatal volt, de már nagy harcos, és előléptetések és párviadalok sorozatával egészen Tars Tarkas közelébe küzdötte föl magát, aki, mint tudod, közvetlenül Lorquas Ptomel után következik. Tizenegyedik vagy, rangban csak tíz főnök áll fölötted a törzsben.

– És ha megölném Lorquas Ptomelt? – kérdeztem.

– Akkor te lennél az első, John Carter, de csak a teljes tanács beleegyezésével részesülhetnél abban a megtiszteltetésben, hogy megküzdj Lorquas Ptomellel. Vagy ha ő támadna meg téged és te önvédelemből megölnéd – így kerülhetnél a legmagasabb helyre.

Nevettem és másról kezdtem beszélni. Nem volt különösebb okom, hogy megöljem Lorquas Ptomelt, és még kevésbé arra, hogy jed akarjak lenni a tharkok között.

Sola és Dejah Thoris társaságában elindultunk új hálóhelyet keresni. A fogadóterem közelében bukkantunk rá a megfelelő épületre, amely építészeti szempontból sokkal hatásosabb volt előző szállásunknál. Valódi hálószobákat is találtunk, és a márvány mennyezetről vastag aranyláncokon lógó, finoman megmunkált antik fémágyakat. A falakat művészi festmények díszítették, és a többi épületben látott freskóktól eltérően rengeteg emberi alakot ábrázoltak. Hozzám hasonló emberek voltak, bőrük sokkal világosabb, mint Dejah Thorisé. Elegáns, földig érő köntösük gazdagon volt díszítve fémmel és ékszerekkel, hajuk csodálatos arany és bronzvörös. A férfiak arca borotvált, és csak néhányan viseltek fegyvert. A jelenetek nagy részén világos bőrű, szőke hajú embereket ábrázoltak játék közben.

Dejah Thoris összecapta a kezét, és elragadtatottan kiáltott föl, amikor végignézett ezeken a csodálatos alkotásokon, amiket egy rég kihalt nép hagyott hátra; ugyanakkor Sola észre sem vette a képeket.

Úgy döntöttünk, hogy ez a második emeleti, főtérre néző szoba lesz Dejah Thoris és Sola szállása, a mögötte lévő pedig jó lesz konyhának és raktárnak. Ezután elküldtem Solát, hogy hozzon takarókat, ételt és a szükséges edényeket. Szóltam neki, hogy visszatértéig én vigyázok Dejah Thorisra.

Amint Sola távozott, Dejah Thoris halvány mosollyal fordult felém:

– Aztán hová szökhetsz foglyod, ha nem vigyáznál rá, hacsak nem téged követne oltalmadat kérve és bocsánatodat a gonosz gondolatokért, amikkel az elmúlt napokban magában illetett?

– Igazad van – mondtam –, egyikünk sem menekülhet, ha nem együtt vágunk neki.

– Hallottam a Tars Tarkas nevű lényhez intézett beszédedet, és azt hiszem, értem, milyen a helyzeted ezek között az emberek között, de nem tudom fölfogni azt a kijelentésedet, hogy

nem vagy barsoomi.

– De hát, őseim nevére – folytatta –, akkor honnan származol? Annyira más vagy, mint az én népem, és mégis annyira hasonló. Beszéled a nyelvünket, de hallottam, amikor mondtad Tars Tarkasnak, hogy csak most tanultad. A jéggel borított délitől a jéggel borított északi sarkig mindenki ugyanazt a nyelvet beszéli Barsoomon, bár az írott nyelvben vannak különbségek. Csak a Dor völgyében, ahol az Iss folyó az elveszett Korus-tengerbe ömlik, csak ott él állítólag egy nép, melynek tagjai más nyelven beszélnek, és csak az ősi legendákban hallottam arról, hogy egy barsoomi visszatért volna az Iss folyón a Korus partjáról, a Dor völgyéből. Csak nem akarod azt állítani, hogy onnan jöttél?! Ha ez igaz lenne, Barsoomon mindenütt megölnének. Mondd, hogy nem igaz!

Különös, végzetes fény lobogott szemében; könnyörgő volt a hangja, és kicsiny kezeit mellkasomra szorította, mintha egyenesen a szívemből szeretné kipréselni a tagadást.

– Nem ismerem a szokásaitokat, Dejah Thoris, de nálunk, Virginiában egy úriember nem hazudik azért, hogy mentse magát. Nem Dorból jöttem, soha nem láttam a titokzatos Isst, és számomra Korus elveszett tengere az is marad. Hiszel nekem?

És hirtelen belémnyilalt, mennyire szeretném, hogy higgyen nekem. Nem attól félttem, mi történik, ha azt hiszik, a barsoomi pokolból vagy mennyországból vagy mit tudom én, honnan tértem vissza. De hát akkor mitől? Miért törődöm vele, mit gondol? Lenéztem rá; szép arcát fölfelé fordította, csodálatos szemében föltárult a lelke, és amikor tekintetünk találkozott, már tudtam, miért... és megremegtem.

Úgy tűnt, benne is hasonló érzelmek kavarnak. Sóhajtva visszahúzódott tőlem, szép, komoly arcát felém fordította, és azt suttopta:

– Hiszek neked, John Carter. Bár nem tudom, mi az az „úriember” és még soha nem hallottam Virginiáról. De Barsoomon egyetlen férfi sem hazudik, ha nem akar igazat mondani, inkább hallgat. Hol van az a Virginia, a hazád, John Carter? – kérdezte, és úgy éreztem, drága hazám szép nevét sohasem mondták szebben, mint amikor azok a tökéletes ajkak ejtették ki azon a régmúlt napon.

– Én egy másik világból jöttem – válaszoltam –, a Föld nevű hatalmas bolygóról, amely közös napunk körül kering, közvetlenül a ti Barsoomotok előtt, amit mi Marsnak hívunk. Nem mondhatom el, hogy kerültem ide, mert magam sem tudom, de itt vagyok, és mert jelenlétemmel szolgálhatom Dejah Thorist, örülök neki, hogy itt vagyok.

Zavart tekintettel, hosszan és kérdően nézett rám. Nagyon jól tudtam, hogy nehéz elhinni, amit mondtam, és nem is reméltem, hogy hinni fog nekem, akármennyire vágyódtam bizalmára és megbecsülésére. Talán jobb lett volna, ha semmit sem mondok múltamról, de aki belenézett ezekbe a szemekbe, képtelen lett volna megtagadni a lány legcsekélyebb óhaját is.

Végül elmosolyodott, és fölemelkedve így szólt:

– Hiszek neked, bár képtelen vagyok megérteni. Azt fel tudom fogni, hogy nem a mai Barsoomról származol, olyan vagy, mint mi, mégis más, de miért gyötörjem szerencsétlen fejemet ezzel a rejtéllyel, amikor szívem azt súgja, hiszek, mert hinni akarok.

Jó logika volt, igazi földi, női logika, és ha ő beérte ennyivel, én sem találhattam benne hibát. Tulajdonképpen ez volt az egyetlen lehetséges logika, amellyel kezelni lehetett problémámat. Azután általános beszélgetésbe merültünk, mindenfélét kérdeztünk és válaszoltunk egymásnak. Mindent tudni akart népem szokásairól, és meglehetősen jártasnak bizonyult a földi dolgokban. Amikor rákérdeztem, hogy tudhat ennyi mindent a Földről, kacagva válaszolta:

– Hiszen minden barsoomi iskolás ismeri bolygótok földrajzát, növény- és állatvilágát és történetét, ugyanúgy, mint Barsoomét. Hiszen mindent látunk, ami az általad Földnek nevezett bolygón történik; hiszen tisztán látható itt az égen!

Be kell vallanom, ez zavarba ejtett, éppúgy, ahogy az én vallomásom megzavarta őt, és ezt meg is mondtam. Ekkor elmagyarázta, milyen, egyre tökéletesebb műszerek állnak

rendelkezésükre évszázadok óta, melyeknek a segítségével képernyőre vetítik, ami a bolygókon és néhány csillagon történik. Ezek a képek annyira tökéletesek a legapróbb részletig, hogy ha lefényképezik és kinagyítják őket, egy fűszál méretű tárgy is tökéletesen kivehető rajtuk. Később Héliumban rengeteg ilyen képet láttam, és a műszereket is, melyek előállítják ezeket.

– Ha ilyen jól ismered a földi dolgokat – kérdeztem –, hogyan lehetséges, hogy nem veszed észre a hasonlóságot köztem és a bolygó lakói között?

Ismét elmosolyodott, mint mikor elnézően mosolygunk, egy állhatatos gyermek kérdésein.

– Úgy, John Carter – felelte –, hogy szinte minden bolygó és csillag, melynek Barsoomhoz hasonló légköre van, az állati életnek hozzám és hozzád hasonló formáit mutatja, továbbá a földi emberek szinte kivétel nélkül csúnya ruhadarabokkal borítják testüket, fejükön pedig ronda szerkezetet viselnek, melynek célját még nem sikerült kiderítenünk. Téged viszont minden elcsúfítás nélkül, teljesen ruhátlanul találok a thark harcosok. Az, hogy nem viseltél díszeket, erőteljesen bizonyítja nem-barsoomi származásodat, viszont a groteszk ruhák hiánya kétségessé teszi, hogy a Földről jöttél.

Ezután részletesen elmeséltem neki, hogyan távoztam a Földről, és elmagyaráztam, hogy holttestem ott feküdt, tetőtől talpig fölötözve a földlakók – számára furcsa – ruháiban. Ebben a pillanatban ért vissza Sola csekély ingóságunkkal és kis zöld védencével, akivel természetesen megosztották szállásukat.

Sola megkérdezte, volt-e látogatónk, mialatt távol járt, és igen meglepettnek tűnt, amikor tagadó választ adtunk. Neki úgy rémlett, hogy amikor az emeleten lévő szálláshoz közeledett, Sarkóját látta lefelé menni. Megállapítottuk, hogy Sarkoja nyilván hallgatózott, de mivel semmi különösről nem beszéltünk, nem tulajdonítottunk jelentőséget a dolognak, azonban megegyeztünk, hogy a jövőben sokkal óvatosabbak leszünk.

Ezután Dejah Thoris és én az épület gyönyörű termeinek építészeti és művészi alkotásait csodáltuk. Elmondta, hogy ez a nép körülbelül százezer évvel ezelőtt élte virágkorát. Ők voltak Dejah Thoris népének ősei, de később keveredtek a régi Mars egy sokkal sötétebb bőrű, majdnem fekete népével és azzal a vöröses-sárga fajjal, amely ugyanakkor virágzott.

A fejlettebb kultúrájú marslakóknak ez a három nagy csoportja kénytelen volt létrehozni egy erős szövetséget, amikor a Mars tengereinek kiszáradása miatt meg kellett keresniük a viszonylag kicsi és egyre zsugorodó termékeny vidéket, és az új életkörülmények között védekezni a zöld emberek vad hordáival szemben.

Az évszázadokon át tartó kapcsolat és a beházasodások során jött létre a vörös faj, melynek egyik gyönyörű és bájos lánya volt Dejah Thoris. Az évszázados nélkülözések során, s az egymás és a zöld emberek ellen folytatott szüntelen háborúskodásban, mielőtt alkalmazkodhattak volna a megváltozott körülményekhez, a szőke marslakók fejlett civilizációjának és művészetének nagy része odaveszett. De a mai vörös nép olyan magas szintre jutott, hogy új felfedezéseivel és életrevalóbb civilizációjával talán pótolni tudja mindazt, amit az ősi barsoomiakkal együtt visszavonhatatlanul betemetett az évszázadok pora.

Ezek a régi marslakók fejlett kultúrájú, művelt emberek voltak, de a küzdelmes évszázadok viszontagságaiban, amíg sikerült alkalmazkodniuk az új létfeltételekhez, nemcsak fejlődésük és termelésük szűnt meg, de gyakorlatilag megsemmisülték levéltáraik, okirataik és irodalmi alkotásaik is.

Dejah Thoris rengeteg érdekes tény és legendát mesélt erről a rég kihalt, nemes és jólelkű népről. Elmondta, hogy a város, melyben táboroztunk, állítólag kereskedelmi és kulturális központ volt, és Koradnak hívták. Egy gyönyörű, természetes kikötő mellé épült, és a szárazföld felől csodálatos hegyek védték.

A város nyugati részén lévő kis völgy, magyarázta, a kikötő maradványa, és a hegyeken át a kiszáradt tengerhez vezető átjáró volt a csatorna, melyen a hajók a város kapuihoz jutottak.

Az ősi tengerek partjait csupa ilyen város borította. Az óceánok közepe felé haladva egyre

kisebb városok következtek, csökkenő számban, mivel az emberek követték az egyre fogyatkozó vizet, míg végül, életben maradásuk miatt kénytelenek voltak megépíteni az úgynevezett Mars-csatornákat.

Annyira belemerültünk az épület felfedezésébe és a beszélgetésbe, hogy késő délután volt, mire észbekaptunk. Egy futár zökkentett minket vissza jelenlegi helyzetünk valóságába, aki Lorquas Ptomel parancsát hozta, hogy azonnal jelenjek meg színe előtt. Elközöntem Solától és Dejah Thoristól, Woolának megparancsoltam, hogy őrizze őket, és a fogadóterembe siettem, ahol Lorquas Ptomel és Tars Tarkas az emelvényen ülve vártak rám.

EGY FOGOLY, AKINEK HATALMA VAN

Amikor beléptem és üdvözöltem őket, Lorquas Ptomel intett, hogy lépjek közelebb, majd hatalmas, csúnya szemét rámszegezve így szólt: – Alig néhány napja élsz közöttünk, de bátorsággal ez alatt a rövid idő alatt is magas rangra emelkedtél. Mindazonáltal nem tartozol népünkhöz, így nem tartozol nekünk alattvalói hűséggel.

– Különleges a helyzeted – folytatta –, fogoly vagy, mégis meg kell tartani parancsaidat; idegen vagy, mégis thark főnök; akkora vagy, mint egy törpe, mégis egyetlen ökölcsapással megölsz egy hatalmas harcost. És most azt jelentik, hogy szökést tervezel egy másik fogollyal, aki saját bevallása szerint félig-meddig azt hiszi, hogy a Dor völgyéből tértél vissza. Ha ezen vádak bármelyike bizonyítást nyer, az elég ok a kivégzésedre, de mi igazságos nép vagyunk, ezért bíróság elé állítunk, amint visszatérünk Tharkba, ha Tal Hajus beleegyezik.

– Azonban – folytatta reszelős torokhangon – ha megszöktök a vörös lánnyal, azért én felelek Tal Hajus előtt, és nekem kell megküzdennem Tars Tarkasszal, és vagy bebizonyítom jogomat a parancsolásra, vagy egy jobb férfi veszi le jelvényeimet holttestemről, mivel a tharkoknál ez a szokás.

– Semmi bajom Tars Tarkasszal, együtt kormányozzuk a zöld emberek kis törzsei közül a legnagyobbat. Nem akarunk viszályt magunk között, ezért boldog lennék, ha meghalnál, John Carter. De ha nem kapunk parancsot Tal Hajustól, csak két esetben ölhetünk meg: önvédelemből, ha megtámadnád valamelyikünket, vagy ha elfognánk szökés közben.

– Úgy igazságos, ha figyelmeztetek, alig várjuk valamelyik eset bekövetkeztét, hogy megszabaduljunk a hatalmas felelősségtől. Végtelenül fontos, hogy a vörös lányt teljes épségben juttassuk el Tal Hajushoz. A tharkok ezer éve nem ejtettek ilyen hadifoglyot. A legnagyobb vörös jeddak unokája, aki a legádázabb ellenségünk! Szólottam. A vörös lány elmondta, hogy hiányoznak belőlünk a finom emberi érzések, de igazságos és őszinte nép vagyunk. Elmehetsz.

Megfordultam és elhagytam a termet. Szóval kezdetét vette Sarkoja bosszúja! Tudtam, hogy csakis rajta keresztül juthatott tervünk ilyen gyorsan Lorquas Ptomel fülébe, és ekkor ötlöttek eszembe beszélgetésünknek azok a részei, amikor a szökés és származásom került szóba.

Ekkoriban Sarkoja Tars Tarkas legidősebb szolgálónője volt, akiben Tars Tarkas a legjobban bízott. Így azután nagy hatalma volt a trón árnyékában, hiszen egyetlen harcos sem bírta annyira Lorquas Ptomel bizalmát, mint legrátermettebb kapitánya, Tars Tarkas.

Azonban a kihallgatás ahelyett, hogy kiverte volna fejemből a szökés gondolatát, inkább azt eredményezte, hogy minden erőmmel erre kezdtem összpontosítani. Most még biztosabb voltam benne, hogy meg kell szöknünk, mint azelőtt, mert meggyőződtem róla, hogy szörnyű sors várhat Dejah Thorisra Tal Hajus főhadiszállásán.

Sola leírása alapján ez a Tal Hajus felnagyított megszemélyesítője volt a sok évszázados kegyetlenségnek, vadságnak és durvaságnak, melyből származott. Hideg, ravasz és számító, ráadásul társaival szöges ellentétben rabja annak az állati szenvedélynek, amely a nemzésre való egyre kisebb igénnyel együtt már-már kihalt a marsbéli szívekből.

Kivert a hideg veríték arra a gondolatra, hogy az isteni Dejah Thoris ennek a szörnyűséges korcsnak a karmaiba kerülhet. Akkor már sokkal jobb, ha tartogatunk magunknak egy barátságos golyót az utolsó pillanatra, mint távoli földemen azok a bátor vadnyugati asszonyok, akik inkább kioltották saját életüket, minthogy az indián harcosok kezére jussanak.

Ilyen sötét gondolatokba merülve bandukoltam a főtéren, amikor összetalálkoztam Tars Tarkasszal, aki a fogadóteremből jött. Semmit sem változott viselkedése velem szemben, és úgy üdvözölt, mintha nem is pár perccel ezelőtt találkoztunk volna a fogadóteremben.

– Hol a szállásod, John Carter? – kérdezte

– Még nem választottam – feleltem. – Úgy véltem, az lenne a legjobb, ha külön szállnék meg vagy a többi harcossal együtt, és már vártam az alkalmat, hogy tanácsodat kérjem. Mint tudod – és elmosolyodtam –, még nem ismerem eléggé a tharkok szokásait,

– Gyere velem – mondta, és a téren keresztül egy épülethez tartottunk, amely nagy örömmre közvetlenül Sola és védenicei szállása mellett volt.

– Én az épület földszintjén lakom – mondta Tars Tarkas –, és az első emeletet harcosok foglalják el, de a felsőbb emeletek üresek, választhatsz közöttük.

– Úgy értesültem – folytatta –, hogy asszonyodat átengeded a vörös fogolynak. Nos, mint mondtad, a te utaid nem a mi utaink, de elég jó harcosnak bizonyultál ahhoz, hogy azt tehesd, amit akarsz, ezért ha átengeded asszonyodat egy fogolynak, az a te dolgod. Azonban főnök vagy, és kell hogy legyen, aki kiszolgál, s szokásainknak megfelelően választhatsz egy nőt vagy akár mindet a főnökök kíséretéből, akiknek a díszeit viseled.

Megköszöntem, de biztosítottam róla, hogy remekül boldogulok magam is, csak az ételek elkészítésére lenne szükségem. Megígérte, hogy e célból asszonyokat küld, és hogy karbantartsák fegyvereimet és gondoskodjanak a töltegyről, amire szerinte feltétlenül szükségem van. Megkértem még, hogy hozzanak selymeket és szőrméket, amik hadizsákmányként engem illettek, mert hidegek voltak az éjszakák és nekem még nem volt saját takaróm.

Megígérte, hogy így lesz és távozott. Amikor magamra maradtam, végigjártam a felsőbb emeletek kanyargós folyosóit, hogy megfelelő szállást találjak. Akárcsak a többi épület, ez is gyönyörű volt, és mint mindig, hamarosan belemerültem a kutatásba és felfedezésbe.

Végül is egy utcai szobát választottam a második emeleten, mert így közelebb lehettem Dejah Thorishoz, aki a szomszédos épület első emeletén lakott. Eszembe jutott, hátha kitalálhatok valamit, hogy Dejah Thoris jelezhessen, ha szolgálataimra vagy védelmemre szorulna.

Hálósobám mögött fürdőszobák, öltözők, további hálók és nappaliszobák sorakoztak. Összesen tíz szoba lehetett az emeleten. A hátsó szobák ablakai hatalmas udvarra nyíltak, amely a szomszédos utcákra néző épületek alkotta négyszög középpontja volt. Most itt helyezték el az épületben lakó harcosok különböző állatait.

Bár az udvart teljesen benőtte a Mars felszínét borító sárga moha, számtalan szökőkút, szobrok, padok és pergola-jellegű építmények tanúskodtak róla, milyen szép lehetett az udvar valaha régen, amikor a vidám, szőke emberek népesítették be, akiket a kemény és megmásíthatatlan kozmikus törvények nem csak otthonukból, mindenhol elűztek, és ma már csak utódaik homályos legendáiban élnek.

Könnyű volt elképzelni, milyen lehetett az udvar, amikor a csodás marsbéli növények dús lombjai étellel és színnel töltötték meg. A gyönyörű nők kecses alakja, az egyenes tartású, jóképű férfiak, a boldog, csintalan gyermekek – minden csupa napfény, boldogság és béke. Fölfoghatatlannak tűnt, hogy mindez elveszett a sötétség, durvaság és tudatlanság évszázadaiban, mígnem a kultúra és emberiség öröklött ösztönei ismét magasra emelkedtek abban a keverékfajban, amely most uralja a Marsot.

Néhány fiatal nő érkezése szakította félbe gondolataimat, akik szinte roskadoztak a fegyverek, selymek, szőrmék, ékszerek, főzőedények, ételkosarak és italos hordók súlya alatt. A léghajóról származó hadizsákmányt is hoztak. Feltehetőleg mindez a két főnök tulajdona lehetett, akiket megöltém, és most a thark szokások értelmében rám szálltak. Parancsomra elhelyezték a holmit egy hátsó szobában, majd távoztak, de hamarosan újabb rakománnyal tértek vissza, ami szintén a vagyonomhoz tartozott. Amikor másodszor jöttek, még tíz-tizenöt nő és gyermek követte őket, akik nyilván a két főnök kíséretéhez tartoztak.

Nem voltak a családtagjaik, sem feleségeik, sem szolgálók; a rokonság sajátos dolog a zöld embereknél, és annyira különbözik mindentől, amit ismerünk, hogy meglehetősen nehéz

lenne leírni. A törzsön belül mindent közösen birtokolnak, az egyes emberek csak fegyvereiket, díszeket, selyemtakaróikat és szőrméiket tekinthetik a magukénak. Csak ezekre formálhatnak kizárólagos jogot, de nem halmozhatnak föl többet, mint amennyire feltétlenül szükségük van. A fölösleget csak megőrzésre kapják, és szükség szerint szétosztják a törzs fiataljai között.

A férfi kíséretéhez tartozó nők és gyerekek egy katonai egységhez hasonlíthatók, és a férfi különböző módokon felelős értük; felel nevelésükért, a fegyelemért, eltartja őket és az állandó kóborlások és a többi törzs illetve a vörös marslakók elleni szüntelen harcok során gondoskodnia kell szükségleteikről. Semmilyen szempontból sem a feleségei a nők. A zöld marslakóknak nincs szavuk erre a fogalomra. Párosodásuk kizárólag a törzs érdekei alapján történik, és semmi köze a természetes kiválasztáshoz. A főnökök tanácsa minden törzsben úgy ellenőrzi ezt a dolgot, mint ahogy egy Kentucky-i versenystálló tulajdonosa irányítja a tenyésztést a ménes nemesítése érdekében.

Elméletileg talán jól hangzik, ahogy az lenni szokott az elméletekkel. De a több évszázados természetellenes gyakorlatból és a közösségi érdekek az anyagi jogok fölé való helyezéséből születtek ezek a hideg, kegyetlen lények, és ennek eredménye szomorú, szeretet nélküli, örömtelen életük.

Az igaz, hogy a Tal Hajushoz hasonló degenerált egyedek kivételével a zöld marslakók, férfiak és nők, tökéletesen erkölcsösek, de én jobban szeretem az emberi tulajdonságok kényesebb egyensúlyát, még akkor is, ha az néha kicsit a tisztaság rovására megy.

Beletörődtem, hogy felelős vagyok ezekért a lényekért, ha akarom, ha nem, és utasítottam őket, hogy keressenek szállást a felsőbb emeleteken, csak a másodikat hagyják meg nekem. Az egyik lányt megbíztam egyszerű konyhám vezetésével, a többieket pedig felszólítottam, lássák el a teendőket, amiket eddig is. Ezután ritkán láttam őket, és nem is nagyon törődtem velük.

SZERELEM A MARSON

A léghajókkal vívott csata után a törzs néhány napig a városban maradt, és elhalasztották az indulást mindaddig, amíg biztosak nem lehettek benne, hogy a flotta nem tér vissza. Még a harcos zöld marslakók sem vágytak arra, hogy nyílt terepen üssenek rajta gyermekekkel teli karavánjukon.

Mialatt vesztegeltünk, Tars Tarkas kioktatott a harc művészetére és a tharkok különböző szokásaira, és megtanította, hogyan kell lovagolni és irányítani azokat a hatalmas állatokat, amiket a harcosok hátsónak használtak. Ezek a thoat nevű lények legalább olyan veszélyesek és vadak voltak, mint gazdáik, de ha betörték őket, akkor viszonylag jól engedelmeskedtek a zöld marslakóknak.

Két ilyen állatot is örököltem a harcosoktól, akiket legyőztem, és hamarosan ugyanolyan jól boldogultam velük, mint a bennszülöttek. A módszer nem volt túl bonyolult. Ha a thoatok nem reagáltak elég gyorsan lovasuk telepatikus parancsaira, akkor azok hatalmas ütést mértek pisztolyuk agyával az állat fülei közé, és ha ellenszegültek, akkor addig folytatódott ez a művelet, míg az állat vagy megadta magát, vagy ledobta lovasát.

Az utóbbi esetben élethalálharcra került sor ember és állat között. Ha az előbbi elég gyorsan rántotta elő pisztolyát, akkor esetleg lovagolhatott még, bár másik állaton. Ha nem, akkor asszonyai összeszedték széttépett és megcsonkított maradványait, és a thark szokásoknak megfelelően elégették.

Woolával kapcsolatos tapasztalataim alapján úgy döntöttem, megpróbálom a thoatokkal is a szelídebb bánásmódot. Először megtanítottam nekik, hogy nem tudnak ledobni, és közben nagyokat ütöttem a füleik közé, hogy érzékeltessem velük a gazda tekintélyét. Azután fokozatosan megnyertem a bizalmukat ugyanúgy, ahogy földi lovaimmal tettem. Mindig is tudtam bánni az állatokkal, és egyrészt ösztönösen, másrészt mert így sokkal nagyobb hasznukat vehettem, mindig kedves és emberséges voltam velük. Ha elkerülhetetlen volt, kevesebb lelki-furdalással öltem meg egy embert, mint egy szerencsétlen, oktalan és felelőtlen állatot.

Néhány nap elteltével az egész törzs csodájára járt thoatjaimnak. Kutyaként követtek és nagy orrukat nyilvánvaló ragaszkodással dörgölték hozzám, s olyan gyorsan és engedelmesen teljesítették parancsaimat, hogy a harcosok valami különleges, földi hatalmat tulajdonítottak nekem, amely a Marson ismeretlen.

– Hogy tudtad ennyire megbabonázni őket? – kérdezte Tars Tarkas egyik délután, amikor éppen bedugtam a karom egyik thoatom hatalmas szájába, hogy kivegyem fogából a követ, amely beleragadt, miközben az udvar moháját legelte.

– Kedvességgel – feleltem. – Tudod, Tars Tarkas, még egy harcos számára is lehet értelme a szelídebb érzelmeknek. Biztos vagyok benne, hogy állataim csata közben ugyanúgy engedelmeskednek parancsaimnak, mint meneteléskor, így hatékonyabban tudok harcolni, tehát jobb harcos leszek, egyszerűen azért, mert jó gazda vagyok. Harcosaid és az egész törzs számára hasznos lenne, ha e tekintetben követnék módszeremet. Hisz magad mesélted nekem néhány nappal ezelőtt, hogy gyakran éppen e hatalmas állatok nyugtalan vérmérséklete miatt lesz vereség a győzelemből, mert egy döntő pillanatban esetleg úgy döntenek, hogy ledobják és széttépik lovasukat.

Tars Tarkas csak annyit mondott: – Mutasd meg, hogy érted el ezt az eredményt.

És én amennyire csak tudtam, elmagyaráztam neki, hogyan szelídítettem meg állataimat, és később mindent megismételtem Lorquas Ptomel és az egybegyűlt harcosok előtt. Ettől a pillanattól új élet kezdődött a szerencsétlen thoatok számára, és mielőtt elhagytam Lorquas Ptomel törzsét, elégedetten nézhettem végig az engedelmes és kezes hátságállatokon. Olyan jelentősen javult a hadműveletek gyorsasága és eredményessége, hogy Lorquas Ptomel egyik

saját bokaperecét ajándékozta nekem hordájának tett szolgálatom elismeréseképpen.

A léghajókkal vívott harc utáni hetedik napon ismét útnak indultunk Thark felé, mivel Lorquas Ptomel kizártnak ítélte egy újabb támadás lehetőségét.

Az indulást megelőző napokon alig láttam Dejah Thorist, annyira lefoglaltak Tars Tarkas hadviselés-órái és a thoatok idomítása. Amikor fölkerestem, sosem találtam otthon, mert az utcákon sétáltak Solával vagy a főtér közelében lévő épületekben kószáltak. Figyelmeztettem őket, hogy ne menjenek túl messzire a fehér majmok miatt, akiknek vadságát túlságosan is jól ismertem. Azonban nem volt túl sok okom a félelemre, hiszen Woola minden kirándulásukra elkísérte őket, és Sola is viselt fegyvert.

Az indulásunk előtti este éppen szembejöttem velem az egyik széles utcán, amely kelet felől a főtérre vezetett. Hozzájuk léptem, és miután szóltam Solának, hogy magamra vállalom a felelősséget Dejah Thoris testi épségéért, valami triviális kifogással hazaküldtem. Szerettem Solát és bízam benne, de valahogy most kettesben szerettem volna maradni Dejah Thorisszal. Az ő kellemes és hozzám hasonlóan gondolkodó társasága jelentette számomra mindazt, amit hátrahagytam a Földön. Olyan szorosan összekötött minket a közös érdeklődés, mintha egy fedél alatt születtünk volna, és nem két különböző, egymástól hatvanmillió kilométerre lévő bolygón.

Biztosan tudtam, hogy ő is hasonló érzésekkel viseltetik irántam, mert közeledtemre eltűnt szánalmasan reménytelen arckifejezése és boldog mosollyal üdvözölt, miközben kicsiny kezét – a vörös marslakók szokása szerint – vállamra téve köszöntött.

– Sarkoja azt mondta Solának, hogy most már valódi thark vagy – szólalt meg Dejah Thoris –, és hogy most már veled sem találkozhatok gyakrabban, mint a többi harcossal.

– Sarkoja elsőrendű hazudozó – feleltem –, annak ellenére, hogy a tharkok olyan büszkék őszinteségükre.

Dejah Thoris elnevette magát.

– Bízam benne, hogy a barátom maradsz, akkor is, ha belépsz a törzsbe. „Változhatnak egy harcos jelvényei, de a szíve soha” – ahogy a barsoomi mondás tartja.

– Azt hiszem, szándékosan próbálnak különválasztani minket – folytatta –, mert valahányszor nem voltál szolgálatban, valamelyik idősebb asszony Tars Tarkas kíséretéből mindig kitalált Solának és nekem valami elfoglaltságot, hogy ne találkozhassunk. Levittek az épületek alatti pincébe, hogy segítsék nekik előállítani szörnyű rádium lőporukat és a borzalmas lőszerüket. Tudod, ezeket mesterséges fénynél állítják elő, mert a napfény hatására fölrobbannak. Észrevetted, hogy a golyók azonnal robbannak, amikor becsapódnak? Nos, az ütéstől a külső burok eltörik, és előkerül egy majdnem tömör üveghenger, amelynek a végében kevés rádiumpor van. Abban a pillanatban, amikor bármilyen szórt fény éri ezt a port, ellenállhatatlanul fölrobban. Ha egyszer alkalmad lesz látni egy éjszakai harcot, észre fogod venni a robbanások hiányát. Viszont másnap hajnalban az éjjel kilőtt golyók robbanásaitól visszhangzik a csatatér. Ezért éjszaka rendszerint nem robbanó golyókat használnak.*

Bár nagyon érdekeltek Dejah Thoris fejtegetései a marsi hadviselés részleteiről, sokkal inkább lekötött, hogyan bánnak vele. Nem lepett meg, hogy rejtegetni próbálták előlem, azonban dühített, hogy ilyen veszélyes és nehéz munkát végeztek vele.

– Kegyetlenül vagy durván bántak veled, Dejah Thoris? – kérdeztem és éreztem, hogyan lüktet ereimben őseim harcos vére, miközben vártam a választ.

– Nem nagyon, John Carter -; felelte. – Csak a büszkeségemet sérthetik meg, engem nem. Tudják, hogy tízezer jeddak leszármazottja vagyok, családfámat törés nélkül tudom visszavezetni az első nagy csatorna építőjéig, ők pedig saját anyjukat sem ismerik, ezért irigykednek rám. Szívük mélyén gyűlölik borzalmas sorsukat, és mert én képviselek mindent, ami nekik hiányzik és ami után reménytelenül vágyakoznak, rajtam töltik ki kicsinyes haragjukat. Szánjuk őket, főnököm, mert bár meghalunk kezük által, szánalmat érdemelnek,

hiszen jobbak vagyunk náluk és ezt ők is tudják.

Ha tudtam volna, mit jelent az a szó, „főnököm”, amikor egy vörös marslakónő mondja egy férfinak, életem legnagyobb meglepetésében lett volna részem. De akkor még nem tudtam, s csak hosszú hónapokkal később jöttem rá. Hát igen, sok mindent kellett még tanulnom Barsoomban.

– Azt hiszem, az a legbölcsebb, ha méltósággal fejet hajtunk a sorsnak, Dejah Thoris. Mindazonáltal remélem, legközelebb én is ott leszek, amikor egy marslakó, legyen az zöld, vörös, rózsaszín vagy lila, veszi magának a bátorságot, hogy csúnyán nézzen rád, hercegnőm.

Utolsó szavamra Dejah Thoris visszafojtotta lélegzetét, szeme tágra nyílt, majd levegő után kapkodva, furcsán elnevette magát, pajkos gödröcskéikkel a szája körül megrázta a fejét és fölkiáltott:

– Micsoda gyermek! Nagy harcos, és mégis csetlő-botló kisgyermek.

– Most mit rontottam el? – kérdeztem sértett zavartsággal.

– Egy napon megtudod, John Carter, ha megérjük, de én nem mondom el. És én, Tardos Mors fiának, Mors Kajaknak a lánya harag nélkül hallgattalak végig – fejezte be monológját Dejah Thoris.

Majd ismét boldog, önfeledt kacagásban tört ki, és ugratni kezdett, amiért egyszerre vagyok bátor thark harcos és lágyszívű, természetemből eredően kedves ember.

– Feltételezem – mondta nevetve –, ha véletlenül megsebesítenél egy ellenséget, hazavinnéd és ápolnád, amíg meggyógyul.

– A Földön pontosan ez a szokás – feleltem. – Legalábbis a civilizált emberek között.

Ezen újra elnevette magát. Nem érthette meg, amit mondtam, hiszen minden gyengédsége és női kedvessége mellett mégiscsak marslakó volt, és egy marslakónak csak a halott ellenség a jó ellenség, hiszen minden halottal több jut az élőknek a bolygó készleteiből.

Nagyon kíváncsi voltam, mit tettem vagy mondtam, ami ennyire fölizgatta pár perccel ezelőtt, ezért tovább erősködtem, hogy világítson föl.

– Nem – jelentette ki –, elég, hogy kimondtad, én pedig meghallgattam. És amikor megérted, John Carter és én már halott leszek, mert minden valószínűség szerint az leszek, mire a távolabbi hold tizenkétszer kerül meg Barsoomot, jusson eszedbe, hogy meghallgattalak, és – mosolyogtam.

Mindebből egy szót sem értettem, de minél jobban könyörögtem, hogy magyarázza el, annál erőteljesebben tagadta meg kérésemet, így elkeseredve föladtam a kérdezősködést.

A nappal már fölváltotta az éjszaka, és ahogy sétáltunk a széles sugárúton, Barsoom két holdjának fényében, és a Föld ragyogó zöld szeme nézett le ránk, úgy tűnt, mintha ketten lennénk az egész világmindenségben. És én nagyon szerettem volna, ha tényleg így van.

Ránk borult a marsi éjszaka hidege, és levettem selyemköpenyemet, hogy Dejah Thoris vállára terítsem. Miközben karom egy pillanatra hozzáért, olyan remegés futott végig minden idegszálamon, amihez hasonlót még soha nem éreztem más ember közelségében. Úgy tűnt, mintha kissé hozzám hajolt volna, de nem voltam biztos benne. Csak azt tudtam, hogy amikor karom tovább pihent a vállán, mint ameddig a köpeny megigazításához kellett volna, nem húzódott el és nem is beszélt. Így sétáltunk, csöndben egy haldokló világban, de legalábbis egyikünk szívében már megszületett az az ősrégi és mégis mindig új érzés.

Szerettem Dejah Thorist. Meztelen, vállának érintése minden szónál világosabban beszélt hozzám, és tudtam, már azóta szeretem, hogy Korad holt városának főterén először megpillantottam.

PÁRBAJ ÉLETRE-HALÁLRA

Először be akartam vallani szerelmemet, de aztán eszembe jutott, hogy reménytelen helyzetében csak én enyhíthetem fogságának terhét, és tőlem telhetőleg csak én védhetem majd meg több ezer örök ellenségével szemben, akik előtt Tharkban állni fog. Nem kockáztathattam meg, hogy újabb fájdalmat és szomorúságot okozzak egy feltehetőleg viszonzatlan szerelem bevallásával. Tapintatlanságom még a mostaninál is elviselhetlenebb állapotba kergetné, és az a gondolat, hogy úgy érezhetné, kihasználom védtelenségét és befolyásolom döntését, végképp lepecsételte ajkam.

– Miért hallgatsz, Dejah Thoris? – kérdeztem. – Vissza szeretnél térni Solához a szállásokra?

– Nem – mormolta. – Boldog vagyok itt. Nem tudom miért, de mindig boldog és elégedett vagyok, ha te, John Carter, idegen létedre, velem vagy. Ilyenkor biztonságban érzem magam és hiszek benne, hogy veled hamarosan visszatérek apám udvarába, és újra megölelnek erős karjai, anyám pedig könnyekkel és csókokkal borítja arcomat.

– Barsoomon is szokás csókolózni? – kérdeztem, miután kérésemre elmagyarázta a szó jelentését.

– Igen, szülők, testvérek és – tette hozzá halk, komoly hangon – szerelmesek között.

– És neked, Dejah Thoris, vannak szüleid és testvéreid?

– Igen.

– És szerelmesed?

Hallgatott, én pedig nem mertem megismételni a kérdést.

– A barsoomi férfiak – mondta végül – nem kérdeznek személyes dolgokat nőktől, kivéve az anyjuktól és attól, akiért megküzdöttek és elnyerték.

– De hiszen én megküzdöttem – hebegtem, azután azt kívántam, bárcsak leharaptam volna a nyelvemet. Mert amint észbekaptam és elhallgattam, Dejah Thoris megfordult, lerántotta válláról selyemköpenyemet és visszaadta, majd egyetlen szó nélkül, magasra tartott fejjel, királynői tartással indult a főtér és szállása felé.

Csak annyira követtem, hogy lássam, biztonságban eléri az épületet, majd megparancsoltam Woolának, menjen utána, én pedig szomorúan hazamentem a saját szállásomra. Órákon át ültem selyemtakaróimon keresztbe tett lábbal zavaros hangulatban, és azon töprengtem, milyen furcsa játékokat űz velünk, szerencsétlen, halandó ördögökkel a szeszélyes sors.

Hát ilyen a szerelem?! Hosszú évek alatt bebarangoltam mind az öt világrészt és a körülöttük lévő tengereket, de a szerelmet a gyönyörű nők és csábító lehetőségek ellenére sikerült elkerülnöm. Hiába vágyódtam félig-meddig, hogy szeressek, és hiába kerestem az eszményit, az volt a sorsom, hogy hevesen és reménytelenül beleszeressek egy másik világ teremtményébe, aki hasonlít rám, mégis oly különböző. Egy olyan nőbe, aki tojásból kelt ki és akár ezer évig is élhet, és akinek a népe különös szokásoknak hódol. Egy nőbe, akinek reményei, örömei, az erényről, jóról és rosszról vallott felfogása éppúgy különbözik az enyémtől, mint a zöld marslakóké.

Igen, bolond voltam, de szerelmes, és bár soha életemben nem éreztem magam ennyire nyomorultul, Barsoom minden kincséért sem adtam volna érzelmeimet. Ilyen a szerelem és ilyenek a szerelmesek, amióta csak létezik ez az érzelem.

Számomra Dejah Thoris jelentett mindent, ami tökéletes; az erényt, a szépséget, a nemességet és a jószágot. Teljes szívvel, lelkem mélyén így gondoltam azon az éjszakán, amikor Koradban ültem selyemtakaróimon, miközben Barsoom közelebbi holdja végigsuhant a nyugati égbolton a látóhatár felé, és megvilágította évezredek szobám díszes, arany és márvány mozaikjait. És most is így gondolom, ahogy íróasztalomnál ülök, a Hudsonre néző

dolgozószobámban. Húsz év telt el azóta; ebből tízet Dejah Thorisszal és népével töltöttem, a másik tíz évben pedig Dejah Thoris emlékének éltem.

Tharkba indulásunk napja tisztán és melegen virradt fel, mint minden marsbéli reggel, kivéve azt a hat hetet, amikor a sarkokon olvad a hó. Az induló kocsik tömegében megkerestem Dejah Thorist, de amint észrevettem, elfordult tőlem és arcát elöntötte a vér. A szerelem bolond következetlenségével nem szóltam, amikor éppen ellenkezőleg, el kellett volna magyaráznom, hogy nem szándékosan sértettem meg, vagy legalábbis nem voltam tudatában a sértés nagyságának. Így legalább félig-meddig talán kiengesztelhettem volna.

Kötelességem volt utánanézni kényelmének, így eligazgattam kocsijában a selymeket és szőrméket. Eközben döbbenetesen vettem észre, hogy bokájánál fogva erősen a kocsi oldalához láncolták.

– Mit jelentsen ez? – kiáltottam Solához fordulva.

– Sarkoja így látta jónak – válaszolta Sola, és arcán világosan láttam, hogy ő sem ért egyet Sarkoja eljárásával.

Megvizsgáltam a bilincset és észrevettem, hogy erős zár van rajta.

– Hol a kulcs, Sola? Kérem.

– Sarkojánál van, John Carter.

Szó nélkül megfordultam és Tars Tarkashoz siettem. Heves szemrehányást tettem neki a szükségtelenül megalázó és durva bánásmód miatt, amit – ahogy szerelmes szemem látta – Dejah Thorisra zúdítottak.

– John Carter – szólt Tars Tarkas –, ha valahol, akkor ezen az utazáson szökhettek meg tőlünk. Tudjuk, hogy nélküle nem mennél. Bebizonyítottad, hogy nagyszerű harcos vagy, ezért nem akarunk megbilincselni, és azt a megoldást választottuk, amellyel a legkönnyebben és legbiztosabban tarthatunk fogva titeket. Szólottam.

Egy pillanat alatt megértettem érveit, és tudtam, hogy nem tántoríthatom el döntésétől. De megkértem, hogy vegyék el a kulcsot Sarkojától és parancsolják meg neki, hogy a jövőben hagyja békén a foglyot.

– Ennyit meg kell tenned értem, Tars Tarkas, cserébe a barátságért, amit, megvallom, irántad érzek.

– Barátság?! – felelte. – Ilyesmi nem létezik, John Carter, de legyen kívánságod szerint. Megparancsolom Sarkojának, hogy ne bántsa többé a lányt, a kulcsot pedig én magam fogom őrizni.

– Hacsak nem akarod átadni nekem a felelősséget – mondtam mosolyogva.

Hosszan és figyelmesen nézett rám, mielőtt megszólalt.

– Ha szavadat adod, hogy sem te, sem Dejah Thoris nem kíséreltek meg szökést, amíg épségben meg nem érkezünk Tal Hajus udvarába, tiéd lehet a kulcs, a láncokat pedig bedobhatod az Issbe.

– Inkább legyen nálad a kulcs, Tars Tarkas – feleltem.

Mosolygott és nem mondott semmit, de aznap este, amikor táborot vertünk, láttam, hogy ő maga oldotta el Dejah Thoris láncait.

Kegyetlen vadsága és hidegsége ellenére valami másfajta érzés is szunnyadt Tars Tarkasban, amit láthatóan igyekezett elfojtani magában. Talán az emberi ösztön maradványa volt, amely valamelyik őseből tért vissza, hogy szembesítse népe mostani borzalmas életével.

Ahogy Dejah Thoris kocsija felé közeledtem, találkoztam Sarkojával, és sötét, dühös pillantása, mellyel végigmért, hosszú idő óta a legédesebb balzsam volt szívemnek. Te jó ég, mennyire gyűlölt! Utálata olyan kézzelfogható volt, hogy szinte le lehetett volna vágni róla egy karddal.

Pár perccel később mély beszélgetésbe merülve láttam egy Zad nevű harcossal, aki nagydarab, erős és esetlen szörnyeteg volt, de még egy főnököt sem ölt meg, ezért ő *mad* volt, vagyis egynevű; csak egy főnök jelvényeivel együtt nyerhetett volna második nevet. Ez a

szokás jogosított föl engem, hogy az általam megölt főnökök nevét használjam. Néhány harcos valóban Dotar Sojatanak hívott, annak a két főnöknek a vezetéknevét összetéve, akiknek a díszeit viseltem, más szóval szabályos küzdelemben megöltem.

Miközben Sarkoja Zaddal beszélt, időnként felém pillantott és láthatóan cselekvésre ösztökélte a harcost. Akkor nem nagyon törődtem velük, de másnap annál több okom volt fölidézni a körülményeket, és ugyanakkor némi bepillantást nyertem Sarkoja gyűlöletének mélységeibe, és hogy mi mindenre volt képes, hogy borzalmas bosszút állhasson rajtam.

Dejah Thoris ismét nem akart tudomást venni rólam, és hiába szólítottam nevén, nem válaszolt, egy szemvillanással sem jelezte, hogy észrevett. Kétségbeesésemben úgy tettem, ahogy a legtöbb szerelmes tett volna; közös bizalmasunk útján próbáltam szóra bírni, aki nem volt más, mint Sola. A tábor egyik távolabbi részén akadtam rá.

– Mi baja Dejah Thorisnak? – tört ki belőlem. – Miért nem beszél velem?

Sola maga is tanácstalannak tűnt, mintha ezek a különös, emberi dolgok fölötte állnának. És fölötte is álltak szerencsétlennek.

– Azt mondta, földühítetted, és ennél többet nem hajlandó mondani, csak azt, hogy ő egy jed lánya, egy jeddak unokája, akit megalázott egy olyan lény, aki arra sem méltó, hogy nagyanyja sorakjának a fogait tisztogassa.

Egy ideig elgondolkoztam ezen, végül megkérdeztem:

– Mi az a sorak, Sola?

– Egy kis állat, körülbelül akkora, mint a kezem, és a vörös marslakónők kedvenként tartják – magyarázta Sola.

Szóval arra sem vagyok méltó, hogy a nagyanyja macskájának a fogait tisztogassam! Igen alacsony rangú lény lehetek Dejah Thoris szemében, gondoltam. De nevetnem kellett ezen a furcsa kifejezésen, annyira otthoni, azaz földi hangulata volt. Honvágyam támadt, annyira emlékeztettek szavai arra a kifejezésre: „Arra sem méltó, hogy megoldja a cipőfüzőmet.” Ez új gondolatok egész sorát indította meg bennem. Elgondolkoztam, mi lehet az otthoniakkal. Évek óta nem láttam őket. Élt egy Carter család Virginiában, akikkel közeli rokonságban álltam; a nagybátyjuknak vagy valami hasonlóknak tartottak. Huszonöt-harminc évesnek látszottam, és teljes képtelenségnek tűnt, hogy nagybácsi legyek, hiszen úgy gondolkodtam, mint egy gyerek. Volt a Carter családban két kölyök, akiket nagyon szerettem, és akik szerint a világon senki sem fogható Jack bácsihoz. Tisztán láttam őket magam előtt, ahogy ott álltam a holdfényes Barsoomon, és vágyódtam utánuk, ahogy földi halandó után még soha. Kóborló természetemnél fogva sohasem tudtam, mit jelent igazán az a szó: otthon, de a Carter-ház hatalmas előcsarnoka mindig ezt juttatta eszembe, és most odahúzott a szívem ezektől a hideg, barátságatlan emberektől, akik közé vetődtem. Hiszen még Dejah Thoris is megvet! Alacsony rangú lény voltam, aki még arra sem méltó, hogy nagyanyja macskájának a fogait tisztogassa. Szerencsére humorérzékem a segítségemre sietett, nevetve bújtam a szörmék és selymek közé, és a holdfényben egy fáradt és egészséges harcos álmába merültem.

Másnap kora reggel tábor bontottunk, és egyetlen pihenővel egészen sötétedésig meneteltünk. Két esemény törte meg az út egyhangúságát. Dél körül, tőlünk jobbra egy keltetőtelepet vettünk észre, és Lorquas Ptomel utasította Tars Tarkast, hogy derítse föl. Az utóbbi kiválasztott egy tucat harcost, köztük engem is, és a bársonyos mohán a kis épülethez vágtattunk.

Valóban keltető volt, de a tojások sokkal kisebbek voltak, mint azok, amiket a Marsra érkezésemkor láttam kikelni.

Tars Tarkas leszállt és alaposan megvizsgálta az épületet. Végül kijelentette, hogy a warhooni zöld embereké, és hogy még alig száradt meg a cement, ahol visszafalazták.

– Alig egy nap járásra lehetnek előttünk – kiáltotta, és a harc tüze lobogott vad szemében,

A keltetővel gyorsan végeztek. A harcosok föltörték a bejáratot, néhányan bemásztak és rövid kardjaikkal egy-kettőre elpusztították a tojásokat. Ezután ismét nyeregbe pattantunk és

visszalovagoltunk a karavánhoz. Útközben megragadtam az alkalmat és megkérdeztem Tars Tarkast, hogy ezek a warhooniak, akiknek a tojásait elpusztítottuk, kisebb emberek-e, mint az ő tharkjai.

– Észrevettem, hogy sokkal kisebbek a tojásaik, mint amiket a ti keltetőtökben láttam – tettem hozzá.

Elmagyarázta, hogy a tojásokat éppen akkor helyezték oda, az ötéves keltetési időszak alatt folyamatosan növekedtek volna, amíg el nem érik azoknak a tojásoknak a méretét, amelyeket Barsoomra érkezésem napján láttam kikelni. Ez valóban fontos információ volt, mert eddig nem értettem, hogyan hozhatnak világra a zöld nők – akármilyen nagyok is – olyan hatalmas tojásokat, melyekből a több mint egyméteres újszülöttek kikeltek. Valójában a frissen tojt tojások alig nagyobbak egy lúdtojásnál, és mivel csak a napfény hatására kezdenek növekedni, a főnökök minden különösebb nehézség nélkül szállíthatnak át néhány száz tojást a barlangraktárból a keltetőbe.

Nem sokkal a warhooni keltető elpusztítása után megálltunk, hogy az állatok pihenhessenek, és ekkor történt a nap másik fontos eseménye. Éppen azzal voltam elfoglalva, hogy a lószerszámot egyik thoatomról átraktam a másikra, mert mindig megosztottam köztük a napi munkát, amikor odalépett Zad és hosszú kardjával egyetlen szó nélkül agyonütötte egyik állatomat.

Nem volt szükségem a zöld marslakók etikai kódexére, hogy tudjam, miképp válaszolhatok. Iszonyatos düh kerített hatalmába, és csak nehezen tudtam visszatartani magam attól, hogy pisztolyt rántsak és egyszerűen lelőjem vadállati viselkedéséért, de ő hosszú kardjával a kezében várt, így az az egy lehetőségem maradt, hogy ugyanolyan vagy kisebb fegyverrel vívjak meg vele.

Ez utóbbit mindig megengedik, tehát használhattam volna rövid kardomat, törömet, harci bárdomat vagy az öklömet, ha kedvem tartja, ez jogomban állt, de nem ránthattam elő löfegyvert vagy lándzsát, ha ellenfelem hosszú karddal támadt.

Ugyanazt a fegyvert választottam, mint ő, mert tudtam, mennyire büszke vívótudományára, és ha sikerül, a saját fegyverével akartam legyőzni. Hosszú küzdelembe kezdtünk, ezért csak egyórás késéssel folytathattuk utunkat. Az egész törzs odagyűlt és körülbelül harminc méter átmérőjű kört alkottak körülöttünk.

Zad először megpróbált legázolni, mint egy bika a farkast, de ehhez túlságosan gyors voltam, és valahányszor előretartott karddal nekem rontott, félreléptem és kardom a hátát vagy karját érte. Hamarosan körülbelül fél tucat kisebb sebből vérezett, de nem tudtam annyira a közelébe férközni, hogy valóban komoly sebet ejthessek rajta. Ezután taktikát váltott, óvatosan és kivételesen ügyesen küzdött, tudással próbálta elérni, amit nyers erővel képtelen volt. El kell ismernem, csodálatosan bánt a karddal, és ha kitartásom és a kisebb gravitáció okozta gyorsaságom nem biztosított volna némi előnyt számomra, aligha folytatom a küzdelmet.

Egy ideig körben forogtunk anélkül, hogy különösebb kárt tettünk volna egymásban. A hosszú, egyenes, túszerű pengék villogtak a napfényben és meg-megcsörrentek a csöndben, amikor egy-egy védővágásnál összecsaptunk. Végül Zad, miután rájött, hogy jobban fárad, mint én, úgy döntött, egy utolsó, gyors rohammal véget vet a küzdelemnek a maga javára. Éppen amikor rám rohant, éles fény vakított el, így nem láttam merről támad és csak vaktában ugrottam félre a hatalmas penge elől, amely mintha már elérte volna testemet. Csak részben sikerült kitérnem, és éles fájdalmat éreztem bal vállamban, de amikor tekintetemmel ismét ellenfelemet kerestem, olyan látvány tárult szemem elé, amely bőven kárpótolt időleges vakságom okozta sebesülésemért. Három alakot láttam Dejah Thoris kocsijának a tetején, akik nyilván azért másztak föl oda, hogy a tharkok feje fölött figyelemmel kísérik a párviadalt. Dejah Thoris, Sola és Sarkoja volt ott, és amikor pásztázó tekintetem rájuk tévedt, az elem táruló kép örökre bevésődött az emlékezetembe. Ahogy odanéztam, Dejah Thoris egy

fiatal tigris vadságával vetette magát Sarkojára, és fölfelé fordított kezéből kiütött valamit, ami megcsillant a napon, miközben a földre esett. Azonnal tudtam, hogy ez vakított el a harc döntő pillanatában. Sarkoja így találta meg a módját, hogy megöljön anélkül, hogy ő döfné belém a kardot. De még valamit láttam, és ez akkor kis híján az életembe került, mert egy pillanat ezredrészéig teljesen elvonta figyelmemet az ellenfélről. Ugyanis amikor Dejah Thoris kiütötte kezéből az apró tükröt, Sarkoja dühtől és tehetetlen bosszúvágytól eltorzult arccal előrántotta törét és iszonyatos erővel Dejah Thoris felé döfött. De Sola, a mi hűséges, drága Solánk hirtelen közéjük ugrott. Utoljára annyit láttam, hogy a hatalmas kés oltalmazó mellébe szalad.

Közben ellenfelem összeszedte magát, hogy ismét érdekessé tegye számomra a vívást, így kelleetlenül bár, de figyelmet szenteltem közvetlen dolgomnak, azonban az eszem már máshol járt.

Időről időre hevesen rohantunk egymásra, míg egyszer csak Zad kardjának hegyét éreztem a mellkasomon, és már sem kivédeni, sem elkerülni nem tudtam a döfést, ezért előrenyújtott karddal, teljes testsúlyommal rávetettem magam. Elhatároztam, ha egy mód van rá, nem halok meg egyedül. Éreztem, ahogy az acél belehasított a húsomba, minden elsötétült előttem, forgott körülöttem a világ, és végül megroggyantak a térdeim.

SOLA ELMESÉLI AZ ÉLETÉT

Amint magamhoz tértem – és ahogy megtudtam, alig egy percig voltam eszméletlen –, talpra ugrottam és a kardomat kerestem. Zad zöld mellkasában találtam meg. Csak a markolata állt ki az ősi tengerfenék okkersárga moháján heverő holttestből. Miután teljesen visszanyertem érzékeimet, észrevettem, hogy ellenfelem fegyvere keresztüldöfte mellkasom bal oldalát, de csak húst és izmot ért a szúrás. A kard mellkasom közepe táján hatolt be és a vállam alatt jött ki. Miközben rátámadtam, úgy fordultam, hogy kardja átcúszott az izmok alatt, és csak fájdalmas, de veszélytelen sebet ejtett rajtam.

Eltávolítottam a pengét testemből, majd kihúztam a sajátomat Zad ronda teteméből, s betegen, sebesülten és undorral telve a kíséretemet és ingóságomat szállító kocsik felé indultam. A marslakók elismerően morogtak, de nem törődtem velük.

Vérezve és erőtllenül értem oda asszonyaimhoz, akik már hozzászoktak az ilyen eseményekhez, úgyhogy hamarosan bekötöztek, de előbb bekenték sebeimet csodálatos gyógyíreikkel, melyek csak a halottakon nem segítenek. Ha egy marslakónőnek bármilyen kis esélye van, a halál megfutamodik. Hamarosan annyira helyrehoztak, hogy a vérvesztés okozta gyengeségtől és a seb körül érezhető fájdalomtól eltekintve alig maradt nyoma a szúrásnak, amely a Földön minden biztonnal napokig ágyhoz kötött volna.

Ahogy végeztek, Dejah Thoris kocsijához siettem. Szegény Solát bepólyált mellel találtam, mindazonáltal szerencséje volt, mert Sarkoja töre megcsúszott egyik fémdíszén és csak kissé sebesítette meg.

Dejah Thoris hason feküdt, fejét selyempárnái és szőrméi közé fúrta, és karcsú testét zokogás rázta. Nem vett észre, és nem hallotta meg beszélgetésemet Solával, aki a kocsi mellett állt.

– Megsebesült? – kérdeztem Solát, és fejemmel Dejah Thoris felé intettem.

– Nem – felelte –, csak azt hiszi, meghaltál.

– És hogy most nem lesz, aki a nagyanyja macskájának a fogát tisztogassa? – kérdeztem mosolyogva.

– Azt hiszem, igazságtalan vagy vele, John Carter – mondta Sola. – Én sem őt, sem téged nem értelek, de biztos vagyok benne, hogy tízezer jeddak unokája nem siratna meg így valakit, akit alacsonyabb rangúnak tart magánál. Pontosabban csak azt siratná meg ennyire, akit méltónak tart az érzelmeire. Büszke nép az övék, de igazságos, mint minden barsoomi, és te nagyon igazságtalan lehettél vele vagy durván megsértetted, ha élőként nem vesz rólad tudomást, de halottként meggyászol.

– Barsoomon ritka látvány a könnyes arc – folytatta –, ezért nehezen tudok rá magyarázatot adni. Dejah Thorison kívül csak két embert láttam sírni egész életemben: egyikük bánatában sírt, a másik tehetetlen dühében. Az első az anyám volt, mielőtt megölték, a másik Sarkoja, amikor ma elrángatták mellőlem.

– Az anyád?! – kiáltottam föl. – De Sola, gyermekem, hiszen te nem ismerhetted az anyád.

– De igen. És az apámat is – tette hozzá.

– Ha hallani akarod különös és nem éppen barsoomi történetemet, gyere este a kocsimhoz, John Carter, és elmondom neked azt, amit még soha senki sem hallott. De most kiadták a jelet az indulásra, úgyhogy menned kell.

– Eljövök este, Sola – ígértem. – Kérlek, mondd meg Dejah Thorisnak, hogy élek és jól vagyok. Nem akarom ráerőltetni magam, és vigyázz, nehogy megtudja, hogy sírni láttam. Ha szólni kívánna velem, várom parancsait.

Sola fölült a kocsira, amely beállt a sorba, én pedig thoatomhoz siettem és Tars Tarkashoz vágtattam, hogy elfoglaljam helyem a menet végén.

Lenyűgöző és félelmetes látványt nyújtottunk, ahogy átvonultunk a sárga tájon. A

kétszázötven díszes és tarkára festett kocsi előtt egy kétszáz lovasból álló elővéd és a főnökök lovagoltak ötös sorokban, egymástól száz méterre. A menet mögött, hasonló alakzatban egy utóvéd haladt, oldalt pedig két, körülbelül húszfős csapat. Az ötven masztodonszerű igásállat (*zitidarnak* hívták őket) és az öt-hatszáz tartalék thoat szabadon rohangált a harcosok által körülzárt négyszögben. A nők és férfiak pompás fémékei és csillogó ékszerei, a thoatok és zitidarok szerszámdíszei, ráadásul a csodálatos selymek, szörmék és tollak színpompás ragyogása olyan barbár eleganciát kölcsönzött a karavánnak, hogy még egy kelet-indiai uralkodó is elsárgult volna az irigységtől.

A kocsik hatalmas és széles kerekei és az állatok puha talpa egyetlen hang nélkül haladtak a tengerfenék selymes moháján. Tökéletes csöndben vonultunk, mint valami hatalmas álomkép, és a csöndet csak itt-ott törte meg a zitidarok torokhangú morgása egy-egy ostorcsapás után és a harci thoatok rikoltása. A zöld marslakók keveset beszélnek, és akkor is csak egyszótagú szavakat használnak, a hangjuk pedig mély, mint a távoli mennydörgés elhaló moraja.

Úttalan mohasivatagon haladtunk keresztül. A moha benyomódott a széles kerekek és az állatok lába alatt, de rögtön utána fölegyenesedett és már semmi sem árulta el, hogy arra jártunk. A nyom- és zajtalanság miatt tulajdonképpen a rég meghaltak kísértetei is lehettünk volna, amint átkeltünk egy haldokló bolygó holt tengerének egykori fenekén. Életemben most láttam először ekkora sereget porfelhő és nyom nélkül menetelni. Mert a Marson nincs por, kivéve a megművelt területeken télen, de a szél hiánya miatt ott is alig észrevehető.

Kétnapos menetelés után elértük a kiszáradt tengert délről határoló hegyeket, és táborot vertünk. Állataink két napja nem ittak és majdnem két hónapja, a Tharkból való indulás óta nem kaptak vizet, azonban Tars Tarkas elmagyarázta, hogy nem is nagyon van rá szükségük. Szinte bármeddig élnek a Barsoomot borító mohán, melynek apró szárai elegendő mennyiségű folyadékot tartalmaznak az állatok korlátozott igényeinek kielégítésére.

Miután elfogyasztottam sajtfeleségből és növényi tejből álló vacsorámat, Sola keresésére indultam. Amikor rábukkantam, egy fáklya fényénél éppen Tars Tarkas felszerelését javígtatta. Közeledtemre fölnézett és a szíves fogadtatás öröme ragyogott arcán.

– Örülök, hogy eljöttél – mondta. – Dejah Thoris elaludt és magamra maradtam. A saját népem nem törődik velem, John Carter, túlságosan különbözök tőlük. Szomorú a sorsom, hiszen köztük kell leélnem az életem, és gyakran kívánom, bárcsak igazi zöld nő lennék, szeretet és remény nélkül; de én megismertem a szeretetet, ezért elvesztem.

Megígértem, hogy elmesélem a történetemet, pontosabban a szüleim történetét. Azok után, amiket magadról és néped szokásairól meséltél, számodra nem lesz különös az életem, de a zöld marslakók közül a legöregebbek sem emlékeznek hasonlóra, és legendáinkban is csak elvétve akadnak ilyen történetek.

Anyám meglehetősen kicsi volt, túl kicsi ahhoz, hogy főnökeink kiválasztották volna anyának, mivel a tenyésztésnél a méret az elsődleges szempont. Nem volt olyan hideg és kegyetlen, mint a legtöbb zöld nő, ezért kerülte őket és gyakran kószált egyedül Thark elhagyott utcáin, vagy kiment a közeli dombokra és a vadvirágok között üldögélt. Olyan gondolatai és vágyai voltak, amiket egyedül én érthetek meg a thark nők közül, hiszen az ő lánya vagyok.

És egyszer ott a dombok között találkozott egy fiatal harcossal, akinek az volt a feladata, hogy őrizze a legelő zitidarokat és thoatokat, nehogy elkóboroljanak. Eleinte csak általános, törzsi dolgokról beszélgettek, de ahogy egyre gyakrabban találkoztak, és mindkettőjük számára nyilvánvalóan már nem véletlenül, szóba kerültek vágyaik, kívánságaik és reményeik is. Anyám megbízott a harcosban és elmondta neki, mennyire gyűlöli fajtájuk kegyetlenségét, a gonosz, szeretet nélküli életet, amelyre kárhoztatva van. Aztán várt az átkozó szavak özönére a hideg, kemény ajkáról; ehelyett a férfi karjaiba zárta és megcsókolta.

Hat hosszú éven át titokban tartották szerelmüket. Anyám a hatalmas Tal Hajus kíséretéhez

tartozott, a férfi viszont egyszerű harcos volt, aki csak saját jelvényeit viselte. Ha kiderült volna, hogy szembeszegültek a thark szokásokkal, mindketten az arénában feleltek volna vakmerőségükért Tal Hajus és összegyűlt népe előtt.

A tojást, melyből kikeltem, egy üvegbúra alá rejtették a részben romos ősi Thark egyik magas és nehezen megközelíthető tornyában. A keltetés öt hosszú éve alatt anyám minden évben egyszer elment a toronyba. Nem mert gyakrabban odamenni, mert hatalmas büntudata miatt attól tartott, hogy minden lépését figyelik. Ezalatt apám nagy megbecsülést szerzett harcosként, több főnök jelvényeit is viselte. Anyám iránti szerelme azonban nem csökkent, és az volt élete egyetlen célja, hogy magas rangra emelkedve megszerezhesse Tal Hajus jelvényeit, és így a tharkok uralkodójaként magáénak mondhasa anyámat és hatalmával megvédhesse gyermeküket, akit különben elpusztítának, ha kiderül az igazság.

Merész álom volt, öt rövid év alatt megszerezni Tal Hajus jelvényeit, de gyorsan haladt fölfelé a ranglétrán, és hamarosan magas helyet töltött be a tharkok tanácsában. De egy napon örökre elveszett az esélye, hogy megmentse szerelmét, mert hosszú portyára küldték a jeges déli sarkra, hogy háborúzzon az ottani bennszülöttekkel és szerezzen tőlük prémeket. A zöld barsoomiaknál ez a szokás; sosem dolgoznak olyasmíért, amit csatában elvehetnek.

Négy évig volt távol, és amikor visszatért, már minden véget ért három éve. Hiszen úgy egy évvel indulása után, nem sokkal azelőtt, hogy egy csapat visszatért volna a törzs egyik keltetőjétől, kikelt a tojás. Anyám ezután is a régi toronyban rejtegetett, minden éjjel meglátogatott, és elhalmozott azzal a szeretettel, amit a törzs mindkettőnkől megtagadott volna. Remélte, hogy amikor a harcosok visszatérnek a keltetőtől, becsempészhet engem a Tal Hajus szállására irányított kicsinyek közé, és így talán elkerülheti a rá váró sorsot, amiért bűnös módon szembeszállt a zöld emberek ősi hagyományaival.

Gyorsan megtanított fajtám nyelvére és szokásaira, és egyik éjjel elmondta, amit most én is elmondtam neked, Lelkemre kötötte, hogy mindezt a legnagyobb titokban kell tartanom. Óvatosságra intett, nehogy a fiatal tharkok közé kerülve kiderüljön, mennyivel többet tudok náluk, és figyelmeztetett, egyetlen jellel sem szabad elárulnom hozzákötő érzelmeimet, és hogy ismerem a szüleimet. Végül magához húzott és fülembe súgta apám nevét.

És ekkor fény hasított a torony sötétjébe és Sarkoja állt előttünk. Vészjóslóan csillogó szemét gyűlölettel és megvetéssel szegezte anyámra. Szitkok és átkozódások özönét zúdította rá, és fiatal szívem szinte megdermedt a rémülettől. Nyilvánvalóan hallotta az egész történetet, és már régen gyanút foghatott anyám hosszú éjszakai kimaradásából; ez magyarázta megjelenését ezen a végzetes estén.

De egyvalamit nem hallott és nem is tudott: apám suttogva kimondott nevét. Ez kiderült abból, hogy követelte: anyám fedje föl büntársának a nevét, de akárhogy átkozódott és fenyegetőzött, nem tudta kihúzni belőle. Anyám, hogy megmentsen engem a fölösleges kínzásoktól, azt hazudta, egyedül ő tudja apám nevét, és még saját gyermekének sem árulná el.

Végül Sarkoja átkokat szórva Tal Hajushoz sietett, hogy jelentse felfedezését. Ekkor anyám bebugyolált szőrme- és selyemtakaróiba, hogy alig látszottam ki belőlük, levitt az utcára és vadul rohant a város déli szélére, amerről a férfi jöhetett, akitől ugyan hiába várt segítséget, de akinek legalább még egyszer látni akarta az arcát, mielőtt meghal.

Ahogy közeledtünk a város déli pereméhez, hangokat hallottunk a mohás síkság felől, a dombokon át a kapukhoz vezető irányból. Ez volt az egyetlen átjáró, ahol az északról, délről, keletről vagy nyugatról érkező karavánok beléphettek a városba. A hangok, amiket hallottunk, a thoatok rikoltása, a zitidarak morgása és a meg-megcsörrenő fegyverek zaja volt, és ez harcosok közeledését jelezte. Anyám először arra gondolt, hogy apám tért vissza a portyázásból, de a tharkok okossága visszatartotta attól, hogy hanyatt-homlok rohanjon üdvözlésére.

Visszahúzódott hát egy kapualj árnyékába, és ott várta a csapat érkezését. A harcosok

hamarosan befordultak a sugárútra, föladták az alakzatot és teljes szélességében előzönlötték az utcát. Amint a menet eleje elhaladt mellettünk, a kisebbik hold előbújt a háztetők mögül, és csodálatos fényt árasztott az elénk táruló látványra. Anyám hátrább húzódott a barátságos árnyékba. Rejtekhelyéről észrevette, hogy nem apám csapata tért vissza, hanem az újszülött tharkokat szállító karaván. Azonnal kész volt a terve, és amikor az egyik szekér közel került hozzánk, észrevétlenül fölugrott a keresztlapra, és a szekér magas oldalának árnyékába húzódva őrvongó szeretettel szorított keblére.

Ő már tudta, amit én nem, hogy ezután az éjszaka után soha többé nem ölelhet magához, sőt talán már nem is látjuk egymást. A főtér zűrzavarában aztán a, többi gyerek közé csempészett, mivel útközben ők végeztek a szolgálattal, és már nem figyeltek rájuk. Minket, gyerekeket egy nagy terembe tereltek, ahol azok az asszonyok, akik nem kísérték el az expedíciót, megették, és másnap mindannyiunkat beosztottak a főnökök kíséretébe.

Ezután soha többé nem láttam anyámat. Tal Hajus börtönbe vetette, és mindent elkövettek, még a legszörnyűbb és legszégyenletesebb kínzásoktól sem riadtak vissza, hogy kipréseljék belőle apám nevét. De anyám állhatatos és hűséges maradt, és végül Tal Hajus és a főnökök kacajától kísérve belehalt a rettenetes kínzásokba.

Mint később megtudtam, azt mondta nekik, hogy engem megölt és holttestemet odavetette a fehér majmoknak. Így kímélt meg attól, hogy a kezükbe kerülve én is hozzá hasonló sorsra jussak. Egyedül Sarkoja nem hitt neki, és a mai napig úgy érzem, sejtí valódi származásomat, de most még nem meri fölfedni, mert meggyőződésem szerint azt is gyanítja, ki az apám.

Ott voltam, amikor apám visszatért, és Tal Hajus elmondta neki, mi történt az anyámmal. A legcsekélyebb érzelmet sem árulta el, egyetlen arcizma sem rezdült; csak nem nevetett, miközben Tal Hajus vidáman ecsetelte anyám haláltusáját. Ettől a pillanattól kezdve ő lett a legkegyetlenebb a kegyetlenek között, és alig várom a napot, amikor elérí célját, és lábát Tal Hajus tetemére helyezheti. Mert tudom, csak az alkalmat várja, hogy szörnyű bosszút állhasson, és ugyanannyira biztos vagyok abban, hogy szerelme épp olyan erős ma, mint majdnem negyven évvel ezelőtt, mint abban, hogy most itt ülünk egy ősi tenger partján, amikor az épeszű emberek, alszanak, John Carter.

– És az apád, Sola, most is velünk van? – kérdeztem.

– Igen – felelte –, de nem tudja, ki vagyok valójában, és azt sem, ki árulta be anyámat Tal Hajusnak. Egyedül én tudom az apám nevét, és rajtam, Tal Hajuson és Sarkoján kívül senki sem tudja, hogy Sarkoja mondta el a történetet, amely kint és halált hozott arra, akit apám szeretett.

Néhány percig szótlánul üldögéltünk. Sola szomorúan merült el a szörnyű múlt emlékeibe, én pedig sajnáltam a szerencsétlen teremtményeket, akiket fajtájuk szívtelen és értelmetlen szokásai kegyetlenséggel és gyűlölettel teli, szeretetlen életre kárhozzatnak. Hirtelen Sola törte meg a csendet:

– John Carter, ha valaha járt igazi férfi ezen a hideg, kietlen Barsoomon, akkor te vagy az. Tudom, hogy bízhatok benned, és mert egy napon neked, apámnak, Dejah Thorisnak vagy akár nekem hasznára válhat ez a titok, megmondom az apám nevét, és semmiféle titoktartásra nem kötelezlek. Amikor eljön az ideje, mondd meg az igazat, ha jónak látod. Megbízom benned, mert tudom, te nem vagy megverve a tökéletes és kérlelhetetlen igazmondás tulajdonságával, és mint bármelyik virginiai úriember, hazudhatsz, ha ezzel másokat megmenthetsz a szomorúságtól és szenvedéstől. Az apám neve Tars Tarkas.

SZÖKÉST TERVEZÜNK

Utunk hátralévő része eseménytelenül telt. Húsz napja voltunk úton, két kiszáradt tengeren haladtunk keresztül, és sok romos város mellett vezetett az utunk, de a legtöbb kisebb volt, mint Korad. Kétszer kereszteztük a híres vízi utakat, vagy ahogy a földi csillagászok elnevezték őket: a Mars-csatornákat. Amikor elértük ezeket a pontokat, egy harcost messze előreküldték egy erős távcsővel, és ha nem látott vörös marslakócsapatokat, akkor, amennyire a fölfedezés veszélye nélkül lehetett, előrehatoltunk és estig táborot vertünk. A sötétben aztán lassan megközelítettük a megművelt területet, és a vidéket szabályos időközönként megszakító széles országutak egyikén csöndben átlopakodtunk a túloldali száraz síkságra. Pihenő nélkül öt órán át tartott az első ilyen átkelés, a második pedig egész éjszaka, így éppen csak átléptük a fallal körülrzárt földek határát, amikor fölkel a nap.

Mivel sötétben keltünk át, szinte semmit, sem láttam, kivéve, amikor a közelebbi hold vad és szüntelen rohanásában átsuhant a barsoomi égbolton, és időről időre megvilágította a tájat. Ilyenkor bekerített földeket és alacsony, érdekes házakat láttam, melyek erősen emlékeztettek a földi farmokra. Sok fa is volt, szabályos rendben és egy-kettő hihetetlenül magasra nőtt; némelyik építményben állatokat tartottak, erre utaltak a rikoltások és horkanások, ahogy megéreztek furcsa, vad állataink és a még vadabb emberek szagát.

Egyetlen emberi lényt láttam az út során, ott, ahol utunkat egy széles fehér sorompó keresztezte. Ezek két egyenlő részre osztják hosszában a megművelt területeket. A fickó az út mellett aludhatott, mert amikor odaértem hozzá, fölkönyökölt, és miután egyetlen pillantást vetett a közeledő karavánra, rémülten talpra ugrott, mint egy örült elrohant az úton és egy ijedt macska fürgeségével vetette át magát az egyik közeli falon. A tharkok a legcsekélyebb figyelemre sem méltatták, nem jártak hadiösvényen, de hogy észrevették, tudni lehetett, mert meggyorsították lépteiket a közeli sivatag felé, amely Tal Hajus birodalmának a határát jelezte.

Egyszer sem beszéltem Dejah Thorisszal; ő nem üzent, hogy szívesen látna kocsijánál, engem pedig ostoba büszkeségem visszatartott a közeledéstől. Mélyen hiszek benne, hogy a férfiak bátorsága fordított arányban áll a nőkhöz való viszonyukkal. A puhány tökfílkók gyakran elbájolják a gyengébb nemet, míg a harcosok, akik félelem nélkül szembeszállnak a valódi veszéllyel, visszahúzódnak a háttérbe, mint az ijedt gyermekek.

Alig harminc nappal Barsoomra érkezésem után beléptünk Thark ősi városába, melynek rég elfeledett népétől lopta még a nevét is a zöld emberek hordája. A thark horda körülbelül harmincezer lelket számlált, és huszonöt törzsbe tömörült. Minden törzsnek megvolt a saját jedje és kisebb főnökei, de mindannyian a tharkok jeddájának, Tal Hajusnak az uralma alá tartoztak. Öt törzsnek Tharkban volt a főhadiszállása, a többiek pedig a Mars más romvárosaiban éltek a Tal Hajus fennhatósága alá tartozó területen.

Kora délután érkeztünk meg a központi főtérre. Nem fogadták kitörő lelkesedéssel a visszatérő expedíciót. A közelben álldogálók fajtájuk szokásainak megfelelően nevükön szólították a mellettük elhaladó nőket és férfiakat, de amikor észrevették, hogy két foglyot is hoztak, megnőtt az érdeklődésük, és kíváncsi csoportok alakultak ki körülöttem és Dejah Thoris körül.

Hamarosan kijelölték új szállásunkat, és a nap hátralévő részében alkalmazkodtunk a megváltozott körülményekhez. Én a város déli kapujától a főtérre vezető főúton laktam. A tér távolabbi sarkánál egy teljes házat bocsátottak a rendelkezésemre. A Korad építészetére jellemző nagyszerűséggel találkoztam itt is csak ha lehetséges, nagyobb mértékben és gazdagabban. Lakásom a leghatalmasabb földi uralkodónak is megfelelt volna, de ezeknek a furcsa lényeknek csak az épület nagysága és a termék iszonytató méretei számítottak; minél nagyobb a ház, annál jobban tetszik nekik. Ezért Tal Hajus az egyik középületben, a város

legnagyobb épületében lakott, amely tökéletesen alkalmatlan volt lakásnak. A második legnagyobb ház Lorquas Ptomelé volt, a következő egy alacsonyabb rangú jedé, és így tovább, a rangban ötödik jedig. A harcosok annak a főnöknek a házában laktak, akinek a kíséretéhez tartoztak, de ha kedvük tartotta, választhattak a sok ezer elhagyott épület közül saját városrészükben. Mindegyik törzs a város egy bizonyos negyedét kapta. Ennek a felosztásnak megfelelően kellett házat választaniuk, kivéve a jedeket, akik a főtérre néző épületek valamelyikében laktak.

Amikor végre rendbe tettem szállásomat, illetve tudomásul vettem, hogy ez megtörtént, már lemenőben volt a nap, ezért gyorsan Sola és védenicei keresésére indultam, azzal az elhatározással, hogy beszéljek Dejah Thorisszal, és megpróbálom meggyőzni, hogy legalább addig kössünk békét, amíg kitalálom, hogyan segíthetnék neki megszökni. Hiába kutattam, és a nagy vörös nap már-már lebukott a látóhatár peremén, amikor Woola csúnya fejét pillantottam meg egy emeleti ablakban, annak az utcának a túloldalán, amelyikben én is laktam, csak egy kicsit közelebb a főtérhez.

Nem vártam további invitálásra, a kanyargós lejtőn fölrohantam az emeletre, és amikor beléptem az egyik hatalmas, utcára néző terembe, Woola őrvongva üdvözölt. Hatalmas testével rámvetette magát és szinte levert a lábamról; szerencsétlen fickó annyira örült a viszontlátásnak, hogy attól féltem, menten fölfal. Fülig ért a szája, és mind a három sor foga elővillant, miközben mosolygott, mint valami manó.

Egyetlen szóval és simogatással lecsendesítettem az állatot, és az egyre növekvő félhomályban Dejah Thorist kerestem. Mivel sehhol sem láttam, a nevén szólítottam. Valami mormogásféle választ hallottam a lakás távoli sarkából, így néhány gyors lépéssel ott termettem az egyik faragott széken selymekbe és szőrmékbe burkolózó lány mellett. Mialatt csöndben vártam, Dejah Thoris főlegyenesegett, és egyenesen a szemembe nézve megszólalt:

– Mit akar a thark Dotar Sojat a foglyától, Dejah Thoristól?

– Dejah Thoris, nem tudom, mivel dühítettelek föl. A legkevésbé sem akartam bántani vagy megsérteni azt, akit védeni és vigasztalni szerettem volna. Ha úgy látod jónak, ne törődj velem, de azt, hogy segíts a szökésedben, ha mód nyílik rá, nem kérem, hanem parancsolom. Ha már biztonságban leszel atyád udvarában, azt tehetsz velem, amit akarsz, de mostantól addig a napig én vagyok az urad, akinek engedelmeskedned és segítened kell.

Hosszan, és komolyan nézett rám, és úgy éreztem, kezd meglágyulni a szíve.

– Értem a szavaidat, Dotar Sojat – válaszolta –, de téged nem értelek. Furcsa keveréke vagy a gyermeknek és a férfinak, a vadságnak és a nemességnek. Bárcsak olvasni tudnék a szívedben.

– Nézz a lábad elé, Dejah Thoris; ott hever a szívem azóta az első koradi éjszaka óta, és ott fog dobogni egészen addig, míg a halál mindörökre le nem csendesíti.

Kicsit előbbre lépett, és gyönyörű kezeit bizonytalanul nyújtotta felém.

– Mit jelent ez, John Carter? – suttogta. – Hogy értsem, amit mondasz?

– Csak azt mondom, amit megfogadtam, hogy nem mondom el neked, legalábbis amíg a zöld emberek fogságában vagy; amit soha nem akartam elmondani, az utóbbi húsz napon velem szemben tanúsított viselkedésed után. Azt mondom, Dejah Thoris, hogy a tiéd vagyok testestül-lelkestül, hogy szolgáljalak, harcoljak és meghaljak érted. Cserébe csak egyet kérek: egyetlen jelét se add szavaim elutasításának vagy megerősítésének, amíg épségben vissza nem kerülsz saját népedhez, és hogy bármilyen érzelmeket táplálsz felém, azokat semmiféle hála ne befolyásolja. Bármit teszek is érted, kizárólag önzésből teszem, mert nagyobb örömet lelek abban, ha szolgálhatlak, mint ha nem.

– Tiszteletben tartom kérésedet, John Carter, mert megértem indítékaidat, és ugyanolyan örömmel fogadom szolgálataidat, mint ahogy fejet hajtok tekintélyed előtt. Szavad törvény lesz számomra. Gondolatban kétszer is rosszul ítélek meg, és ezért újra bocsánatot kérem.

A további személyes társalgást Sola megjelenése szakította félbe, aki feldúltan, szokott nyugalmát és önuralmát teljesen elveszítve lépett be.

– Az a rettenetes Sarkoja Tal Hajusnál járt – mondta –, és abból, amit a főtéren hallottam, azt hiszem, igen kevés reményetek van.

– Mit mondanak? – kérdezte Dejah Thoris.

– Azt, hogy téged a vad *calotok* [kutyák] elé vetnek, amint a hordák összegyűlnek az évi játékokra.

– Sola – mondtam –, te ugyan thark vagy, de gyűlölöd és ki nem állhatod néped szokásait, akárcsak mi. Miért nem próbálsz meg elszökni velünk? Biztos vagyok benne, hogy Dejah Thoris otthont és védelmet nyújtana neked, és sorsod nem lehet rosszabb az ő népénél, mint itt.

– Úgy van – kiáltotta Dejah Thoris –, gyere velünk, Sola. Sokkal jobban fogod érezni magad a héliumi vörös emberek között, mint itt, és nemcsak otthont ígérek neked, hanem azt a szeretetet és gyengédséget is, amire vágysz, és amit saját fajtád szokásai örökre megtagadnak tőled. Gyere velünk, Sola. Elmehetnének nélküled, de szörnyű sors vár rád, ha azt hiszik, titokban segítettél nekünk. Tudom, hogy még a félelem sem bírhatna rá, hogy megakadályozd szökésünket, de szeretnénk, ha velünk jönnél a napfény és boldogság földjére, olyan emberek közé, akik tudják, mi a szeretet, együttérzés és hála. Mondd, hogy jössz, Sola, kérlek, mondd, hogy jössz!

– A Héliumba vezető vízi út csak nyolcvan kilométerre van délre – mormolta Sola, mintegy magának –, egy gyors thout három óra alatt odaérne. Onnan Héliumig nyolcezer kilométer, és az út nagy része szinte teljesen lakatlan területen vezet keresztül. Azonnal tudnák, merre indultunk, és követnének. A nagy fák között elrejtőzhetünk egy ideig, de tényleg kevés esélyünk van a szökésre. Egészen Hélium kapujáig követnének, és minden lépésüknél életüket oltanának ki; ti nem ismeritek őket.

– Semmilyen más úton nem juthatunk Héliumba? – kérdeztem. – Rajzólnál nekem egy vázlatos térképet arról a vidékről, amelyen át kell utaznunk, Dejah Thoris?

– Persze – válaszolta. Kihúzott hajából egy nagy gyémántot, és a márványpadlóra karcolta az első barsoomi térképet, amit láttam. Egész Barsoomot hosszú, egyenes vonalak szeltek keresztül-kasul. Ezek néha párhuzamosan, máskor egy-egy nagy kör körül futottak. Dejah Thoris elmagyarázta, hogy a vonalak vízi utak, a körök pedig városok, és az egyik messze északnyugatra lévő kört jelölte meg Héliumként. Közelebb is voltak városok, de azt mondta, azokba veszélyes mennünk, mert nem mindegyik áll baráti viszonyban Héliummal.

A szobát elárasztó holdfényben gondosan tanulmányoztam a térképet, és végül egy messze északon húzódó csatornára mutattam, amely láthatóan szintén Héliumba vezetett.

– Ez nem megy keresztül nagyapád országán? – kérdeztem.

– De igen – felelte –, csakhogy háromszázhusz kilométerre van tőlünk; ezt is kereszteztük a Thark felé vezető úton.

– Soha nem jutna eszükbe, hogy egy ilyen távoli vízi út felé indulunk – mondtam –, és ezért azt hiszem, ez a legjobb útvonal a szökésre.

Sola egyetértett velem, és úgy döntöttünk, hogy még aznap éjjel elhagyjuk Tharkot, épp csak megkeresem és fölnyergelem thoutjaimat. Úgy gondoltuk, Sola ülne az egyikben, Dejah Thoris és én pedig a másikon; mindannyian viszünk magunkkal két napra elegendő élelmet és italt, mert nem akartuk túlhajszolni az állatokat.

Megbeszéltem Solával, hogy az egyik elhagyatottabb utcán menjenek el a város déli határába, én pedig értük megyek a thoutokkal, amilyen gyorsan csak lehetséges. Ezután magukra hagytam őket, hogy összeszedjék a szükséges élelmet, selymeket és prémeket, én pedig csöndben lesiettem a földszintre és kiléptem az épület mögötti udvarra, ahol az állatok nyugtalanul mászkáltak, mint mindig, mielőtt elaludtak volna.

Az épületek árnyékában és a Mars holdjának fényében tolongott a thoutok és zitidarok

hatalmas csordája, az utóbbiak mély torokhangon morogtak, az előbbiek pedig éles sikoltásokat hallattak. Az egész létükre jellemző, szinte állandó harag hangjai voltak ezek. Most viszonylag csöndesek voltak, mert nem láttak embert, de amint megéreztek jelenléteket, nyugtalankodni kezdtek és egyre dühösebben zajongtak. Kockázatos volt éjnek évadján ennyi thoat közé merészkedni; először is az egyre növekvő hangzavar figyelmeztethette a közelben lévő harcosokat, másodszer pedig valamelyik hím thoat könnyen a fejébe vehette, hogy a legcsekélyebb okkal vagy akár ok nélkül megtámadjon. Nem vágytam rá, hogy fölébresszem kellemetlen természetüket, pont ma éjjel, amikor olyan sok múlt azon, hogy minden gyorsan és titokban történjen, ezért az épületek árnyékába húzódtam, készen rá, hogy a legkisebb gyanús jelre fölugorjak egy ajtó vagy ablak védelmébe. Tehát csöndesen osontam az utcára nyíló kapukhoz, és amint odaértem, halkán szólítottam két állatomat. Mennyire hálás voltam most bölcs előrelátásomért, hogy megnyertem ezeknek a vadállatoknak a bizalmát és szeretetét, mert hamarosan észrevettem két hatalmas thoatomat, ahogy átfurakodtak a nyüzsgő hústömegek között.

Egészen közel jöttek, hozzám dörgölték az orrukat és az étel után szimatoltak, amivel ilyenkor mindig megjutalmaztam őket. Kinyitottam a kaput és megparancsoltam, hogy menjenek ki, majd csöndben utánuk mentem és visszazártam a szárnyakat.

Nem nyergeltem föl őket azonnal, hanem a házak tövében óvatosan egy elhagyatott utcára igyekeztem, amely a megbeszélte találkozóhelyre vezetett. Csöndesen osontunk végig az üres utcákon, mint a kísértetek, de csak akkor mertem föllélegezni, amikor kiértünk a városból. Abban biztos voltam, hogy Sola és Dejah Thoris minden nehézség nélkül és észrevétlenül eljutnak oda, de magamban nem bíztam ennyire két hatalmas thoatommal, mivel harcosok nem nagyon hagyták el a várost éjszaka. Ilyenkor csak annak volt keresnivalója az utcán, aki hosszú útra indult.

Minden baj nélkül értem el végül a találkozóhelyét, de mivel Dejah Thoris és Sola még nem volt ott. állataimat az egyik ház előcsarnokába vezettem. Először arra gondoltam, hogy valamelyik asszony átment Solához és ez késlelteti indulásukat, így majd egy órán át nem nyugtalankodtam, de amikor újabb fél óra telt el, és még mindig nem mutatkoztak, komolyan aggódni kezdtem. És ekkor egy közeledő csapat zaja törte meg az éjszaka csöndjét, és csörtetésükből nyilvánvaló volt, hogy nem óvatos szökevények igyekeznek a szabadság felé. A kapumélyedés árnyékából húsz lovast láttam elhaladni, és egymásnak odavetett szavaik hallatán a torkomban kezdett dobogni a szívem.

– Valószínűleg a városon kívül várja őket, ezért...

Többet nem hallottam, mert továbbmentek, de ennyi is elég volt. Fölfedezték a tervünket, és ettől kezdve nem sok esélyünk volt, hogy elkerüljük a ránk váró borzalmas sorsot. Az maradt egyetlen reményem, hogy észrevétlenül visszajutok Dejah Thoris szállására és megtudom, mi történt vele. Azonban komoly gondot okozott, hogy velem volt a két óriási thoat és mostanra már valószínűleg elterjedt a városban szökésünk híre.

Hirtelen eszembe jutott valami, és mivel tudtam, hogy az ősi városok épületeiben mindenütt belső udvarok vannak, vakon átbotorkáltam a mögöttem nyíló termeken, és magam után hívtam a thoatokat. Egy-két ajtónyílásnál nehézségeik támadtak, de mert a főterre vezető úton a házak meglehetősen tágasak voltak, mindenhol átvergődtek anélkül, hogy beszorultak volna. Így végül eljutottunk a belső udvarra, ahol várakozásomnak megfelelően ugyanazt a mohaszönyeget találtam, mint mindenütt a Marson, így az állatoknak volt mit enniük és inniük, amíg visszavihettem őket szállásukra. Biztos voltam benne, hogy itt ugyanolyan csöndesek és nyugodtak lesznek, mint bárhol másutt, és nemigen hittem, hogy rájuk bukkannak. A zöld marslakók nem szívesen léptek be a városszéli épületekbe, hiszen az egyetlen élőlény, amely félelmet keltett bennük, az errefelé tanyázó barsoomi fehér majom volt.

Levettem róluk a nyeregszíjakat és elrejtettem az épület hátsó bejáratánál, ahonnan az

udvarra, jöttünk, s miután elengedtem őket, az udvaron át a túloldali épület hátsó oldalához, majd onnan az utcára siettem. A kapualjban addig vártam, amíg megbizonyosodtam, hogy senki nem jön arra, aztán átrohantam a túloldalra, a legközelebbi kapuhoz és be az udvarra. Így, udvarról-udvarra, biztonságban jutottam el Dejah Thoris szállásának hátsó udvaráig, és csak akkor vehettek volna észre, amikor át kellett mennem az utcákon.

Természetesen itt találtam a szomszédos házakban lakó harcosok állatait, és arra is számíthattam, hogy az épületben magukba a harcosokba is belefutok. De szerencsémre volt egy biztonságos módszerem, hogy följussak a Dejah Thoris lakta emeletre. Nagyjából megállapítottam, melyik épületben lehet, mivel az udvar felől még sosem láttam, majd az itteni körülményekhez képest rendkívüli erőmmel és ügyességgemmel fölugrottam és belekapaszkodtam az egyik emeleti ablakpárkányba, amelyik, reményem szerint, Dejah Thoris lakosztályának hátsó részében lehetett. Bemásztam a szobába, és az épület első része felé lopakodtam. Amikor Dejah Thoris szobájához értem, hirtelen kiszűrődő hangokra lettem figyelmes.

Nem rohantam be hanyatt-homlok, hanem kint vártam, hogy megbizonyosodjak, Dejah Thoris van-e odabent, s nem kockázatos-e belépnem. Jól tettem, hogy óvatos voltam, mert férfiak mély hangú beszélgetése hallatszott ki, és szavaik a legjobbkor figyelmeztettek. Egy főnök éppen parancsokat adott négy harcosnak. – És amikor visszatér ide – mondta –, mint ahogy nyilván visszatér, amint észreveszi, hogy a nő nincs ott a találkozóhelyen, ti négyen rávetitek magatokat és lefegyverzitek. Ha igazak a koradi jelentések, akkor az együttes erőtökre lesz szükség, hogy ez sikerüljön. Miután megkötöztétek, vigyétek el a jeddak palotája alatti börtönbe és verjétek láncra. Tal Hajus ott megtalálja, amikor óhajtja. Senkivel ne engedjétek beszélni, és ide se engedjétek be senkit, mielőtt megjönne. Az a veszély nem fenyeget, hogy a lány fölbukkan, mert mostanra már Tal Hajus karjaiban van, és az ősei legyenek irgalmasak hozzá, mert Tal Hajus nem lesz az. A hatalmas Sarkoja remek munkát végzett ma éjjel. Most megyek, és ha nem tudjátok elfogni, akkor az Iss sötét mélyére száll holttestetek.

A KUDARC ÁRA

A beszélő elhallgatott, és azon az ajtón akarta elhagyni a szobát, amelyik mögött hallgatóztam. Nekem sem kellett tovább várnom, eleget hallottam ahhoz, hogy borzalommal töltsön el, így csöndesen visszaosontam az udvarra, ugyanúgy, ahogy jöttem. Azonnal kész volt a tervem, s az udvaron és a mögötte lévő utcán keresztül gyorsan odaértem Tal Hajus udvarába.

A földszinti lakosztály fényesen kivilágított ablakai láttán rögtön tudtam, merre kell mennem, így odaléptem az egyik ablakhoz és belestem rajta. Hamar beláttam, hogy egyáltalán nem lesz olyan könnyű bejutni, mint reméltem, mert az udvarra néző hátsó termék tele voltak harcosokkal és nőekkel. Ezután fölnéztem a többi emeletre és észrevettem, hogy a másodikon sötét van, ezért úgy döntöttem, onnan fogok bejutni az épületbe. Egy szempillantás alatt fönt voltam és gyorsan beugrottam a második emelet biztonságos sötétjébe.

Szerencsére a terem, amelyiket választottam, lakatlan volt. Zajtalanul a folyosóra osontam, és akkor fényt láttam a szemközti szobákban. Amikor egy ajtónyílásszerű beugróhoz értem, észrevettem, hogy egy hatalmas belső terem karzatára jutottam, amely a földszintről egészen az épület kupolájáig tart, magasan a fejem fölött. A nagy, kör alakú csarnokot zsúfolásig megtöltötték a főnökök, harcosok és nők. A terem egyik végében, óriási emelvényen a legocsmányabb lény gubbasztott, akit valaha láttam. Szörnyű arcáról leritt a zöld harcosok minden keménysége, hidegsége és kegyetlensége, de ezt még fokozta és különlegesen aljassá tette az állati szenvedély, amelynek hosszú évek óta hódolt. Vadállati vonásain nyomát sem láttam büszkeségnek vagy méltóságnak. Hatalmas teste szétfolyt az emelvényen, mint valami polipé, és a hasonlóságot szörnyű és megdöbbenő mértékben fokozta hat lába.

A legnagyobb borzalommal mégis az töltött el, hogy Dejah Thoris és Sola itt álltak előtte, és Tal Hajus hatalmas gülszemét mohón legeltette Dejah Thoris gyönyörű alakján. Éppen a lány beszélt, de nem hallottam, mit mondott, és Tal Hajus morgását sem tudtam kivenni, amikor válaszolt. A lány egyenesen, fölemelt fejjel állt, és még ilyen messziről is leolvashattam arcáról a megvetést és az undort, ahogy a legkisebb félelem nélkül, méltósággal nézett a főnök szemébe. Teste legapróbb porcikájáig valóban ezer jeddak büszke lánya volt; kicsi és törékeny a körülötte tornyosuló harcosok között, mégis mindenki eltörpült fensége mellett. Ő volt ott a leghatalmasabb, és biztos vagyok benne, hogy ezt mindannyian érezték.

Tal Hajus jelezte, hogy ürítsék ki a termet, és hagyják magára a foglyokkal. A főnökök, harcosok és nők lassan eltűntek a szomszédos termék árnyékában, csak Dejah Thoris és Sola maradt ott a tharkok jeddakjával.

Egyetlen főnök habozott, mielőtt kiment; egy hatalmas oszlop mögött állt, ujjai idegesen játszottak kardja markolatán, és kegyetlen tekintete engesztelhetetlen gyűlölettel tapadt Tal Hajusra. Tars Tarkas volt az, és az arcára írt leplezetlen utálatból úgy kiolvashattam gondolatait, mint egy nyitott könyvből. Arra a másik nőre gondolt, aki negyven évvel ezelőtt ugyanígy állt ez előtt a vadállat előtt. Ha csak egy szót odasúghattam volna neki, Tal Hajus uralma abban a pillanatban véget ér. Végül azonban ő is kiment, és nem is sejtette, hogy saját lányát hagyta annak a lénynek kényére-kedvére, akit a legjobban gyűlölt.

Tal Hajus fölemelkedett, és én megsejtve szándékát, lesiettem az alsóbb emeletekre vezető kanyargós lejtőn. Senki sem volt a közelben, aki föltartóztatott volna, így észrevétlenül jutottam le a terem földszintjére, és elrejtőztem az oszlop mögé, ahol az imént még Tars Tarkas állt. Amikor leértem, éppen Tal Hajus beszélt.

– Hélium hercegnője, nyilván hatalmas váltságdíjat kapnék népedtől, ha sértetlenül visszaadnálak nekik, de ezerszer jobban szeretném látni, ahogy gyönyörű arcod eltorzul a haláltusában, amely sokáig fog tartani, ezt megígérhetem. Még tíz nap gyönyör is kevés lenne, hogy kimutassam néped iránti szeretetemet. Szörnyű halálad fogja kísérteni a vörös emberek

álmaikat az eljövendő évszázadokban. Remegni fognak az éjszaka sötétjében, amikor apáik a zöld emberek szörnyű bosszújáról és Tal Hajus hatalmáról, gyűlöletéről és kegyetlenségéről mesélnek. A kínzások előtt azonban egy rövid órára az enyém lesz, és ennek a híre is eljut majd nagyapádhoz, Tardos Morshoz, Hélium jeddakjához, és a földön fog fetrengeni örült fájdalomában. Holnap megkezdődik a kínzásod, ma éjjel Tal Hajusé vagy. Jöjj velem!

Ezzel leugrott az emelvényről és durván megragadta a lány karját. De éppen csak megérintette, amikor közöttük termettem. Éles, rövid kardom csillogott jobb kezemben, és beledöfhettem volna rohadt szívébe, mielőtt rádöbben, mi történt. De ahogy fölemeltem a karom, eszembe jutott Tars Tarkas, s minden dühöm és gyűlöletem ellenére képtelen voltam megfosztani attól az édes pillanattól, amiért élt és remélt hosszú, nehéz éveken keresztül. Így ahelyett, hogy ledöftem volna, jobb öklömmel tiszta erőből állcsúcson ütöttem. Hang nélkül összerogyott, mint egy halott.

A halotti csöndben megragadtam Dejah Thoris kezét, intettem Solának, hogy kövessen, és zajtalanul fölmentünk az emeletre. Észrevétlenül elértük az egyik hátsó ablakot, és borszíjaim segítségével leengedtem először Solát, majd Dejah Thorist a földre. Könnyedén leugrottam, és az udvaron át az épület árnyékába vezettem őket. Így ugyanazon az úton, amelyiken jöttem, visszamentünk a város határára.

Thoatjaimat ott találtuk az udvarban, ahol hagytam őket. Gyorsan fölerősítettem a nyergeket és az épületen keresztül a hátsó utcára siettünk. Sola az egyik állaton, Dejah Thoris és én pedig a másikon, a dombokon át, dél felé elhagytuk Thark városát.

Ahelyett, hogy a várost megkerülve északnyugatra, a legközelebbi vízi út felé igyekeztünk volna, északkeletnek fordultunk és nekivágtunk a mohasivatagnak, hogy háromszázhusz kilométeres veszélyes és fárasztó lovaglással eljussunk a másik, Héliumba vezető csatornához.

Egyetlen szót sem váltottunk, amíg messze magunk mögött nem hagytuk a várost, de hallottam Dejah Thoris elfojtott zokogását, miközben drága fejét vállamra hajtotta.

– Ha sikerül a tervünk, főnököm, Hélium nagyon sokkal lesz adósod, többel, mint amennyit valaha megfizethet. De ha nem sikerül – folytatta –, az adósság akkor sem kisebb, bár Hélium soha nem tudja meg, hogy utolsó sarját a halálnál is rosszabb sorstól mentetted meg.

Nem válaszoltam, csak megszorítottam belém kapaszkodó szerelmesem apró ujjait, és szótlanul vágattunk a holdfényes, sárga mohán. Mindannyian gondolatainkba merültünk. Akármilyen nehéz helyzetben voltunk is, boldoggá tett, hogy Dejah Thoris meleg testét ilyen közel érzem magamhoz, és a ránk váró veszélyek ellenére öröm töltötte el szívemet, mintha már elértük volna Hélium kapuit.

Korábbi tervünk sajnos megbukott, így étel és ital nélkül maradtunk, s csak én viseltem fegyvert. Ezért nagy sebességre ösztökéltük állatainkat, és biztos volt, hogy ez igencsak megviseli őket, mielőtt még túljutnánk utunk első szakaszán.

Néhány rövid pihenővel egész éjszaka és másnap egész nap lovagoltunk. A második estére mi is és az állataink is teljesen kimerültünk, ezért öt-hat órát aludtunk a mohán, majd napkelte előtt folytattuk utunkat. Egész nap nyeregben voltunk, és amikor késő délután még mindig nem pillantottuk meg a Barsoom összes vízi útját szegélyező fákat, ráébredtünk a szörnyű valóságra: eltévedtünk.

Nyilvánvalóan körbe-körbe jártunk, de hogy merre, azt nem tudtuk, és az egészet valószerűtlenné tette, hogy nappal a naphoz, éjszaka pedig a holdakhoz igazodtunk. Mindenesetre sehol nem láttunk vízi utat, és kis csapatunk már-már összeesett az éhségtől, szomjúságtól és a kimerültségtől. Messze előttünk, kicsit jobbra hegyek körvonala látszottak. Úgy döntöttünk, hogy megpróbálunk odajutni, hátha valamelyik oromról fölfedezzük a vízi utat. Leszállt az éjszaka, mielőtt elértük volna célunkat, és a gyengeségtől és fáradtságtól féláljultan rogytunk le aludni.

Kora reggel arra ébredtem, hogy egy hatalmas valami nyomakodik nekem, és amikor fölnyitottam a szemem, döbbenet láttam meg a hozzám dörgölöző, áldott jó Woolát. A hűséges állat követett minket az úttalan sivatagon keresztül, hogy megossa velünk sorsunkat, bármi várjon is ránk. Átöleltem a nyakát, arcomat az övéhez szorítottam és nem szégyeltem, hogy így tettem, mint ahogy azt sem szégyeltem, hogy könny szökött a szemembe, amikor láttam, mennyire szeret ez az állat. Nem sokkal később Dejah Thoris és Sola is fölébredt, és elhatároztuk, hogy azonnal nekivágunk, és minél előbb megpróbáljuk elérni a hegyeket.

Alig másfél kilométert tettünk meg, amikor észrevettem, hogy thoatom elkezd szánalmasan botladozni és tántorogni, bár már a megelőző nap délutánja óta csak lépésben haladtunk. Hirtelen oldalra billent az állat és teljes súlyával a földre zuhant. Dejah Thoris és én leestünk róla, de a puha mohán nem nagyon ütöttük meg magunkat. A szerencsétlen thoat azonban nagyon rossz állapotban volt, még súlyunktól megszabadulva sem tudott fölállni. Sola azt mondta, hogy az esti hűvös levegőtől és a pihenéstől biztosan föléled, így nem öltem meg, ahogy eredetileg szándékomban állt, mivel kegyetlenségnek tartottam volna otthagyni, hogy éhen vagy szomjan pusztuljon. Levettem róla a szíjakat és mellé dobtam, majd a sorsára hagytuk a szegény párát. Megmaradt thoatunkkal igyekeztünk tovább, ahogy tudtunk. Sola és én gyalogoltunk, Dejah Thoris – minden tiltakozása ellenére – lovagolt. Így haladtunk előre és alig egy mérföldre lehattunk a domboktól, melyekhez igyekeztünk, amikor Dejah Thoris a thoat hátáról észrevette, hogy néhány kilométerre előttünk egy nagy csapat lovas vágat át az egyik hegyszoroson. Solával odanéztünk, ahová a lány mutatott, és mi is tisztán láttuk a több száz harcost. Úgy látszott, délkelet felé tartanak, és így messze elkerülnek minket.

Kétségtelenül thark harcosok voltak, akiket azért küldtek, hogy elfogjanak, és megkönnyebbülten sóhajtottunk föl, amiért az ellenkező irányba mentek. Gyorsan leemeltem Dejah Thorist a thoatról, majd megparancsoltam az állatnak, hogy feküdjön le. Mi is lehasaltunk és igyekeztünk minél kevésbé feltűnőek lenni, hogy ne vonjuk magunkra a harcosok figyelmét.

Mindig csak egy pillanatra láttuk őket, amint átnyargaltak a szoroson, mert aztán eltűntek a szemünk elől egy barátságos orom mögött, amit a gondviselés helyezett oda. Hiszen ha hosszabb az átjáró aligha kerüljük el a figyelmüket. Ám az utolsó lovas megállt, és legnagyobb megdöbbenésünkre szeméhez illesztette kisméretű, de erős távcsövét, és minden irányban végigkémlelte a holt tengerfenéket. Nyilván ő volt a főnök, mert a zöld embereknél bizonyos menetelési alakzatokban a főnök az oszlop legvégén haladt. Ahogy felénk fordította távcsövét, még a szívverésünk is elállt, és éreztem, hogy elönt a hideg verejték.

Végül a távcső teljesen ránk irányult és – megállt. Idegeink pattanásig feszültek, és azt hiszem, mindhárman visszafojtottuk a lélegzetünket, miközben ránk meredtek a lencsék. Ezután a főnök leengedte távcsövét, és láthatóan valamilyen parancsot adott az orom mögött eltűnt harcosoknak. Ő maga meg se várta a többieket, hanem megsarkantyúzta thoatját és heves vágásban közeledett felénk.

Egyetlen halvány lehetőségünk maradt, amit gyorsan meg kellett ragadni. Vállamhoz emeltem különös marsbéli puskámat, céloztam és megnyomtam a ravaszt működtető gombot. Éles robbanás hallatszott, amikor a golyó célba ért, és a főnök hátrazuhan fejvesztetten vágató thoatjáról.

Fölugrottam, gyorsan felállítottam állatomat, és utasítottam Solát, hogy Dejah Thorisszal együtt üljenek föl, és próbálják meg elérni a hegyeket, mielőtt ránk törnek a zöld harcosok. Tudtam, hogy a szakadékokban és vízmosásokban ideiglenes búvóhelyet találhatnak, és még ha éhen vagy szomjan halnak is, jobban járnak, mintha a tharkok kezébe kerülnek. Nagy nehezen rájuk erőszakoltam két pisztolyomat, hogy megvédhessék magukat, és végső esetben elkerülhessék az újabb fogságba eséssel járó szörnyű halált. Ezután a karomba kaptam Dejah Thorist, és fölültem Sola mögé, aki parancsomra már elfoglalta helyét.

– Isten veled, hercegnőm – suttogtam –, talán Héliumban viszontlátjuk egymást.

Szorultabb helyzetekből is kivágtam már magam. – És megpróbáltam mosolyogni, miközben ezt hazudtam.

– Micsoda?! – kiáltotta. – Te nem jössz velünk?

– Hogy mehetnék, Dejah Thoris? Valakinek föl kell tartania egy ideig ezeket a fickókat, és egyedül könnyebben megszökhettek előlük, mint veletek együtt.

Dejah Thoris gyorsan leugrott a thoatról, nyakam köré fonta drága karjait, Solához fordult és csöndes méltósággal így szólt:

– Menekülj Sola! Dejah Thoris itt marad, hogy együtt haljon meg a férfival, akit szeret.

A szívembe vésődtek ezek a szavak. Ó, örömmel áldoznám föl az életemet ezerszer, csak még egyszer hallhassam őket. Akkor azonban egy másodperccel sem élvezhettem tovább ölelését, és miután ajkamat – először – az övére szoritottam, gyorsan fölkaptam és újra Sola mögé ültettem, akinek megparancsoltam, hogy ha kell, erővel tartsa ott, majd rácsaptam az állát hátára és néztem, ahogy elvágattak. Dejah Thoris mindent megpróbált, hogy szabaduljon Sola szorításából.

Amint megfordultam, észrevettem a zöld harcosokat, akik fölmásztak az oromra és a főnöküket keresték. Egy pillanattal később meglátták, azután engem is; de alighogy fölfedeztek, hasra vágódtam és tüzelni kezdtem. Száz töltény volt fegyverem tárában és még száz a töltényövemben. Folyamatosan lőttem, míg az orom mögül elsőként előbukkanó harcosok vagy meghaltak vagy fedezékbe húzódtak.

Diadalom azonban rövid életűnek bizonyult, mert hamarosan feltűnt az egész csapat – vagy ezer ember –, és vadul vágottak felém. Az utolsó töltényig tüzeltem, és amikor már-már odaérték hozzám, Soláék után néztem, és láttam, eltűntek a dombok között. Fölpattantam, eldobtam hasznavehetetlenné vált puskámat, és futni kezdtem a Dejah Thorisékéval ellentétes irányban.

Ha valamikor, akkor azon a sok évvel ezelőtti napon csodálatos ugrásokat láthattak ezek a marslakók. Noha sikerült elvonni a figyelmüket Dejah Thorisról, nem sikerült eltántorítani őket attól a szándékuktól, hogy elfogjanak.

Vadul vágottak utánam, míg végül a lábam beakadt egy kiálló kőbe, és elterültem a mohán. Mire fölnéztem, már rámrohantak, és bár előhúztam hosszú kardomat, hogy amennyire lehet, drágán adjam az életem, hamarosan minden véget ért. Megszédültem záporozó ütések alatt; elhomályosult előttem a világ, majd minden sötét lett, és elvesztettem az eszméletemet.

WARHOONBAN, LÁNCRA VERVE

Órák telhettek el, mire magamhoz tértem, és tisztán emlékszem meglepetésemre, amikor rájöttem, hogy nem haltam meg.

Nagy halom selyem- és szőrmetakaró között feküdtem egy kis szoba sarkában. Néhány zöld harcost láttam magam körül, és egy öreg, rusnya nőstény hajolt fölém.

Amint kinyitottam a szemem, odafordult az egyik harcoshoz, és azt mondta:

– Életben marad, ó jed.

– Jól van – felelte a megszólított, miközben fölállt és odajött fekhelyemhez. – Remek látványt fog nyújtani a nagy játékokon.

És most, ahogy ráesett a pillantásom, láttam, hogy nem thark, mert jelvényei és díszei mások voltak. Hatalmas fickó volt, arca és mellkasa tele forradásokkal, egyik agyara törött, és fél füle hiányzott. Mellkasáról emberi koponyák lógtak, melyekhez szárított kezeket erősítettek.

A sokat emlegetett nagy játékokra való hivatkozása meggyőzött, hogy bizony csöbörből vödörbe jutottam.

A jed még néhány szót váltott a vénasszonnyal, aki biztosította, hogy már kibírom az utat, majd kiadta a parancsot a nyeregbe szállásra, hogy utolérjük a főcsapatot.

Gondosan odakötöztek a legvadabb és legkezelhetetlenebb thoathoz, melyet valaha láttam. Mindkét oldalamon egy-egy harcos lovagolt, hogy az állat ne tudjon kitörni, és így örült tempóban vágattunk a csapat után. A vénasszony injekcióinak, kezelésének és az ügyes kötözésnek köszönhetően sebeim csodás gyorsasággal gyógyultak, és alig voltak fájdalmaim.

Éppen a sötétség beállta előtt értük utol a főcsapatot, nem sokkal azután, hogy letáboroztak éjszakára. Azonnal a vezetőjük elé vittek, akiről hamarosan kiderült, hogy a warhooni hordák jeddakja.

Akárcsak az engem foglyul ejtő jedet, őt is sebhelyek borították, és ő is koponyákat, illetve szárított kezeket viselt mellén. Láthatóan ezek voltak a nagy harcosok ismertetőjelei a warhooniaknál, és egyben még a tharkokét is fölülmúló szörnyű vadságukról árulkodtak.

Foglyulejtőm, Dak Kova, egy idős hadnagy volt, aki vad és féltékeny gyűlöletet táplált a viszonylag fiatal jeddak, Bar Comas iránt. Nem tudtam nem észrevenni Dak Kova szándékos erőfeszítését, hogy megsértse felettesét.

Már amikor beléptünk a jeddakhoz, mellőzte a szokásos üdvözlést, durván odalökött elé, és erős, kihívó hangon így szólt:

– Most fogtam el ezt a furcsa lényt, aki a tharkok jelvényeit viseli. Örömömre fog szolgálni, amikor a nagy játékokon összeeresztik egy vad thoattal.

– Úgy fog meghalni, ahogy jeddakod, Bar Comas jónak látja, ha jónak látja egyáltalán – mondta a fiatal uralkodó nyomatékosan és méltósággal.

– Ha jónak látja egyáltalán?! – ordított Dak Kova. – A nyakamban lógó holt kezekre esküszöm, hogy meghal, Bar Comas! Nem menti meg érzelgős gyengeséged. Ó, bárcsak igazi jeddak uralná Warhoont és nem egy ilyen lágy szívű puhány, akitől még az öreg Dak Kova is pusztá kézzel elvehetné jelvényeit!

Bar Comas egy pillanatra farkasszemet nézett az ellenszegülő dacos jeddal, és arcán dölyfös, félelem nélküli megvetés és gyűlölet tükröződött. Majd nem is rántott fegyvert, egyetlen szó nélkül az őt becsmélő főnök torkának ugrott.

Még soha nem láttam két zöld harcost fegyver nélkül küzdeni egymással, és állati vadságuk a legfélelmetesebb dolog volt, ami a legféltelenebb képzeletet is fölülmúlta. Egymás szemét és fülét tépkedték, villogó agyaraik újra meg újra egymásba hasítottak, míg végül mindkettőjükről tetőtől talpig szinte cafatokban lógott a hús.

Bar Comas jobban állta a sarat, mivel erősebb, gyorsabb és okosabb volt. Úgy tűnt, a harc

a végéhez közeledik, és már csak a kegyelemdőfés van hátra, amikor Bar Comas elcsúszott, miközben kiszabadult egy fogásból. Dak Kovának ez elég volt arra, hogy rávesse magát ellenfelére, majd egyetlen hatalmas agyará a jeddak ágyékába vágta, és iszonyú erővel, teljes hosszában kettéhasította. Agyara végül Bar Comas állkapcsán akadt meg. Győztes és legyőzött kimerülten és élettelenül zuhantak a mohára, mint valami tépett és véres hústömeg.

Bar Comas halott volt, és Dak Kovát is csak hatalmas erőfeszítéssel tudták asszonyai megmenteni megérdemelt sorsától. Három nap múlva már segítség nélkül ment oda Bar Comas holttestéhez, amit a szokásoknak megfelelően nem mozdítottak el helyéről, és Dak Kova a lábát hajdani uralkodójának nyakára téve átvette Warhoon jeddakjának a címét.

A halott jeddak fejét és kezeit levágták, hogy azok legyőzőjét ékesítsék, majd a megölt főnök asszonyai vad és szörnyű nevetés közepette elégették a maradványokat.

Dak Kova sérülései annyira késleltették az indulást, hogy végül föladták a tervezett portyázást – melynek célja egy kis thark törzs elleni támadás lett volna, amiért azok elpusztítottak egy keltetőt –, és a nagy játékok utánra halasztották. Így a tízezer harcosból álló csapat visszafordult Warhoonba.

Az első napi párharc mintegy bevezetője volt a jeleneteknek, melyeknek szinte mindennap tanúja voltam ezek között a kegyetlen és vérszomjas emberek között. Hordájuk kisebb, mint a tharkoké, de sokkal vadabb. Nem múlt el nap anélkül, hogy a különböző warhooni törzsek tagjai ne csaptak volna össze egy-egy halálos párbajban. Volt, hogy nyolc ilyen viadalt láttam egyetlen nap alatt.

Háromnapos menetelés után értük el Warhoont, és engem azonnal levittek egy pincebörtönbe, odaláncoltak a falhoz és a padlóhoz. Időnként hoztak ételt, de a tökéletes sötétség miatt nem tudom, hogy napokig, hetekig vagy hónapokig voltam-e ott. Ez volt életem legszörnyűbb élménye, és még ma is csodálkozom, hogy nem zavarodott meg az elmém a koromsötétség borzalmaiban. A helyiségben hemzsegték a csúszómászók; hideg, sikamlós testek kúsztak át rajtam, ha lefeküdtem, és egyszeregyszer ragyogó tűzben égő szemeket pillantottam meg, melyek szörnyű mohósággal tapadtak rám. Egy hang sem ért el hozzám a külvilágból, és börtönőrömből, aki az ételt hozta, nem tudtam kicsikarni egyetlen szót sem, bár eleinte ostromoltam kérdéseimmel.

Végül megingott elmém minden gyűlöletét, és mániákus utálatát erre az emberre irányítottam, hiszen számomra ő képviselte az egész warhooni hordát, azokat a szörnyű lényeket, akik bezártak erre a rettenetes helyre.

Megfigyeltem, hogy amikor pislákoló fáklyájával bejött és elém tette az ételt, hogy elérhessem, lehajolt és feje egy szintbe került a mellkasommal. Így, amint legközelebb meghallottam közeledő lépteit, az örültek ravaszságával visszahúzódtam cellám legtávolabbi sarkába, és a hosszú lánc egy lelógó darabját kezemben tartva vártam, mint egy lesben álló ragadozó. Amikor lehajolt, hogy letegye az ételt a földre, meglóbáltam fejem fölött a láncot és teljes erővel fejbe vágtam. Egy hang nélkül, holtan rogyott össze.

Nevetve és kiabálva vetettem magam a holttestre, és mint egy örült – mert lassan azzá váltam –, ujjaimmal a torkát kerestem. Eközben beleakadtam egy kis láncba, melynek végén kulcsok zörögtek. Amint hozzájuk értem, egy pillanat alatt visszatért a józanságom. Nem voltam többé halandzsázó idióta, hanem normális, gondolkodó ember, és kezemben tartottam a szabadulás eszközét.

Miközben tapogatózva igyekeztem lehúzni a láncot áldozatom nyakáról, fölpillantottam, és hat ragyogó, rezzenéstelen szempár meredt rám a sötétből. Az ijesztő szörnyek lassan közeledtek, és én ugyanolyan lassan visszahúzódtam előlük. Visszamásztam a sarokba, és magam elé tartottam tenyeremet. A szörnyű szemek tovább közeledtek, míg végül elérték a lábamnál heverő tetemet. Azután lassan visszavonultak, miközben valami furcsa csikorgást hallottam, és végül eltűntek a tömlöc egyik távoli zugában.

KÜZDELEM AZ ARÉNÁBAN

Lassan összeszedtem magam, és újból elindultam, hogy leszedjem a kulcsokat volt börtönőrömről. De ahogy keresgéltni kezdtem a sötétben, rémülten vettem észre, hogy eltűnt. Ekkor döbbsentem rá, mi történt; a villogó szemek gazdái elvonszolták áldozatukat, hogy saját vackukban fölfalják. Napok, hetek vagy hónapok, fogságom szörnyű örökkévalósága óta arra vártak, hogy engem ehessenek meg.

Két napig nem hoztak ételt, de azután új őr jelent meg, és minden maradt a régiben, azonban többé nem engedtem meg magamnak, hogy szörnyű helyzetem az örületbe kergessen.

Nem sokkal később új foglyot hoztak, és mellém láncolták. A pislákoló fáklyafényben láttam, hogy vörös marslakó, és alig vártam, hogy elmenjenek az örök és megszólíthassam. Amint elhalt a távolban, lépteik zaja, halkán köszöntem a Mars nyelvén:

- Kaor.
- Ki szólít a sötétségből? – kérdezte.
- John Carter, a héliumi vörös emberek barátja.
- Én héliumi vagyok – mondta –, de nem emlékszem a nevedre.

És akkor elmeséltem neki a történetemet, ahogy itt leírtam, csak a Dejah Thoris iránti szerelmemre vonatkozó részeket hallgattam el. Nagyon érdekelték a Hélium hercegnőjéről szóló hírek, és biztos volt benne, hogy onnan, ahol elváltunk, Sola és Dejah Thoris hamarosan biztonságba került. Azt mondta, jól ismeri azt a helyet, mert a szoros, melyen a harcosok áthaladtak, amikor észrevettek, a warhooniak dél felé vezető átjárója.

– Dejah Thoris és Sola ezek szerint az egyik fő vízi úttól alig öt mérföldre érték el a hegyeket, és most már valószínűleg jó helyen vannak – biztosított.

Fogolytársamat Kantos Kannek hívták, és Hélium légiflottájának a *padwarja* (hadnagya) volt. Részt vett a szerencsétlenül járt expedícióban, melynek során Dejah Thoris a tharkok kezébe került, és röviden elmesélte, mi történt a vesztes csata után.

A súlyosan sérült és megfogyatkozott legénységű léghajók lassan haladtak Hélium felé, de amikor Zodanga közelébe kerültek, ami Hélium ősi vörös ellenségeinek a fővárosa, nagy csapat ellenséges léghajó támadta meg őket, és Kantos Kan hajójának kivételével valamennyit elpusztítottak vagy zsákmányul ejtették. Az ő hajójukat is napokig üldözte három zodangai hadihajó, míg végül egy holdtalan éjszakán sikerült elszökniük.

Harminc nappal Dejah Thoris elfogatása után, tehát körülbelül akkor, amikor Tharkba érkeztünk, léghajójuk elérte Héliumot a tíz túlélővel, akik a hétszáz tisztből és harcosból megmaradtak. Azonnal hét, egyenként száz hatalmas hadihajóból álló flottát indítottak Dejah Thoris keresésére, és a hajókról kétezer kisebb légi járművet indítottak folyamatosan az eltűnt hercegnő kutatására, de hiába.

A bosszúálló flották két kis zöld törzset elsöpörtek Barsoom színéről, azonban Dejah Thorist nem találták. Az északi hordákban keresték, és csak az utóbbi napokban terjesztették ki a kutatást a déli vidékekre.

Kantos Kan az egyik apró, egyszemélyes gépre került, és szerencsétlenségére a warhooniak észrevették, miközben a városukban kémkedett. A férfi bátorsága és vakmerősége nagy tisztelettel és csodálattal töltött el. Egyedül leszállt a város határában, és gyalog hatolt be a főtér körül álló házakba. Két nap, két éjjel kereste szeretett hercegnőjét a házakban és börtönökben, és a warhooniak éppen akkor fogták el, amikor távozni készült, miután megbizonyosodott róla, hogy Dejah Thoris nincs a városban.

Fogságunk alatt Kantos Kan és én alaposan megismertük egymást, és igen jó barátok lettünk. Csak néhány nap telt el, és mindkettőnket kivittek a börtönből a nagy játékok kezdetére. Egy hajnalon átszállítottak egy hatalmas amfiteátrumba, amely nem a földre épült,

hanem belevájták a talajba. Részben romos volt, így nem tudom, mekkora lehetett eredetileg. Még jelenlegi állapotában is elért benne a húszezer egybegyűlt warhooni.

Az óriási aréna talaja hepehupás volt és egyenetlen. A warhooniak az ősi város romos épületeiből származó kövekkel rakták körbe a küzdőteret, hogy a foglyok és az állatok ne juthassanak ki a nézők közé. Az előbbieket az aréna két végén álló ketrecekben tartották, amíg rájuk nem került a sor, hogy szembenézzenek a borzalmas halállal.

Kantos Kan és én ugyanabba a ketreckebe kerültünk. A többiben vad calotok, thoatok, dühöngő zitidarok, más zöld hordák harcosai és asszonyai, meg Barsoom egyéb különös, vérengző vadállatai hemzsegték, köztük olyanok is, amelyeket még sohasem láttam. Ordításuk, morgásuk és üvöltésük fülsiketítő volt, legtöbbjük olyan rettenetesen nézett ki, hogy már ettől rossz előérzete lehetett a legbátrabb szívűeknek is.

Kantos Kan fölvilágosított, hogy a nap végére az egyik fogoly visszanyeri szabadságát, a többiek pedig holtan hevernek majd az arénában. A nap különböző küzdelmeinek a győzteseit összeeresztik egymással, míg végül csak ketten maradnak életben. Az utolsó párviadal győztesét azután szabadon engedik, akár állat, akár ember. Másnap reggel újabb áldozatokkal töltik meg a ketreceket és így tovább, végig a játékok tíz napja alatt.

Nem sokkal azután, hogy elhelyeztek minket a ketrecekben, a nézők elkezdtek beáramlani az amfiteátrumba, és egy órán belül minden ülőhelyet elfoglaltak. Dak Kova, jedjei és főnökei között az aréna egyik oldalán, középen foglalt helyet egy hatalmas emelvényen.

Dak Kova intésére két ketrec ajtaja kinyílt, és egy tucat zöld marslakónőt vezettek az aréna közepébe. Mindannyian kaptak egy-egy tört, majd a túlsó oldalról tizenkét calotot, azaz vadkutyát engedtek rájuk.

Amikor a morgó és tajtékozó vadállatok rávetették magukat a szinte teljesen védtelen nőkre, elfordítottam a fejem, hogy ne kelljen látnom ezt a szörnyűséget. A zöld horda kiáltozása és nevetése arról tanúskodott, milyen remek sportcsemegében van részük. Kantos Kan szólt, hogy vége, és amint visszafordultam az aréna felé, a három győztes calotot láttam; vicsorogva és morogva falták föl áldozataik tetemét. A nők jól kitettek magukért.

Ezután egy tomboló zitidart engedtek a kutyák közé, és így tovább, végig a hosszú, meleg és szörnyű napon keresztül.

Engem először emberekkel, majd vadállatokkal eresztettek össze, de mivel hosszú karddal voltam felfegyverkezve, és ellenfeleimet gyorsaságban, s legtöbbször erőben is fölülmúltam, számomra az egész gyerekjátéknak bizonyult. Időről időre kivívtam a vérszomjas tömeg tapsát, és a vége felé mindenfelől kiáltások hallatszottak, hogy vigyenek ki az arénából és legyenek tagja a warhooni hordának.

Hárman maradtunk a legvégére; egy északi hordából származó hatalmas zöld harcos, Kantos Kan és én. Először nekik kellett megküzdeniük egymással, aztán nekem a győztesrel, az utolsó élőnek kijáró szabadságért.

Kantos Kan is többször harcolt már a nap folyamán, és hozzám hasonlóan mindig győzött, bár néha csak egy hajszállal, különösen, ha zöld harcos volt az ellenfél. Nem nagyon hittem benne, hogy nyerni tud óriás támadójával szemben, aki eddig mindenkit lekasabolt. A fickó majdnem tizenhat láb magas volt, Kantos Kan pedig néhány hüvelykkel kisebb, mint nyolc. Amikor közelíteni kezdtek egymáshoz, először láttam azt a marsbéli vívófogást, amely Kantos Kan egyetlen reménye volt a győzelemre és az életben maradásra. Mindent egy lapra tett föl, és amikor körülbelül húsz lábra csökkent a távolság kettőjük között, a válla fölé emelte kardját és hatalmas lendülettel, hegyével előre a zöld harcos felé hajította. A fegyver süvített, mint egy nyilvessző, és pontosan szíven találta a szerencsétlen ördögöt, aki abban a pillanatban holtan esett össze.

Most Kantos Kan és én kerültünk szembe egymással, de amikor a közelemben ért, a fülébe súgtam, hogy húzzuk el a viadalt sötétedésig, hátha addig kínálkozik valamilyen szökési lehetőség. A nézők rájöttek, hogy nem sok kedvünk van harcolni egymással; dühös

ordítózásba kezdtek, amikor észrevették, hogy sem Kantos Kan, sem én nem próbálkozunk halálos csapással. De egyszerre csak sötétedni kezdett, így odasúgtam Kantos Kannek, hogy kardját szúrja karom és testem közé. Amikor megtette, a hónaljamból szorítottam a fegyvert, elestem, és kardja látszólag a mellkasomból állt ki. Kantos Kan megértette a cselt, gyorsan mellém lépett, lábát a nyakamra tette, és miután kihúzta kardját testemből, megadta nekem a kegyelemdöfést, melynek a főütőeret kellett volna átvágnia, de ebben az esetben a hideg penge az aréna homokjába fúródott. Az eddigre beállt sötétségben mindenki azt hitte, végzett velem.

Odasúgtam, hogy menjen és kérje szabadságát, s a várostól keletre a dombok között várjon rám, és ezzel elment.

Amint kiürült az amfiteátrum, fölcsontam a legfelső sorba, és mivel ez a hatalmas mélyedés távol esett a főtértől és a halott város egyik lakatlan negyedében helyezkedett el, minden nehézség nélkül eljutottam a dombokhoz.

AZ ATMOSZFÉRA-GYÁRBAN

Két napig vártam Kantos Kanre, de nem jött így gyalog indultam el északnyugatnak, arrafelé, ahol barátom szerint a legközelebbi vízi utat kellett találnom. Egyetlen táplálékom a növényi tej volt, hiszen ezt a megfizethetetlen folyadékot mindenütt bőséggel megtaláltam.

Két hosszú héten át gyalogoltam. Éjszaka a csillagok fényében botorkáltam, nappal pedig elrejtőztem, a magányos sziklák árnyékában vagy az időnként felbukkanó dombok között. Néhányszor vadállatok támadtak rám, különös, iszonyú szörnyetegek vetették rám magukat a sötétben, úgyhogy mindig a kezem ügyében tartottam hosszú kardomat, hogy bármikor megvédehessem magam. Újonnan tanult, furcsa telepatikus képességem legtöbbször időben figyelmeztetett, egyszer azonban mégis leterítették. Kegyetlen fogak közelítettek torkomhoz, és egy szőrös pofa nyomakodott az enyémhez, mielőtt észrevettem volna a közelgő veszélyt.

Fogalmam sem volt, miféle állat támadott meg, csak annyit éreztem, hogy nagy és nehéz, és rengeteg lába van. Kezem a nyakára fonódott, mielőtt átharaphatta volna torkomat. Lassan eltoltam magamtól szőrös pofáját, és ujjaim összezáródtak nyelvcsövén, mint a satupofák.

Hangtalanul hemperegtünk, s a fenevad mindent elkövetett, hogy belém mélyeszthesse szörnyű fogait, én pedig erősen szorítottam, miközben igyekeztem távortartani magamtól és közben kinyomni belőle az életet. Karom azonban lassan elerőtlenedett az egyenlőtlen küzdelemben, és az égő szemek és a villogó agyarak egyre közelebb jöttek, míg végül megint az enyémen éreztem azt a szőrös pofát, és úgy éreztem, hogy mindennek vége. És akkor a megelevenedett pusztítás vált ki a környező sötétségből és az engem leszorító lényre vetette magát. A két állat morogva küzdött a mohán, szörnyen tépték és marcangolták egymást, de hamarosan befejezték, és megmentőm a halott szörnyeteg torkára hajtotta fejét.

Hirtelen a közelebbi hold jelent meg a látóhatáron, megvilágítva a barsoomi tájat, és ekkor láttam, hogy megmentőm Woola volt, de nem tudtam elképzelni, hogyan talált rám. Főlöszleges mondanom, mennyire örültem társamnak, bár némiképp aggódtam, vajon miért hagyta el Dejah Thorist. Biztos voltam benne, hogy csakis a lány halála magyarázhatja Woola hűtlenségét, hiszen mindig készségesen teljesítette parancsaimat.

A ragyogó holdfényben észrevettem, hogy kutyám csak árnyéka régi önmagának, és amikor elfordult tőlem és mohón falni kezdte a lábamnál heverő tetemet, láttam, hogy szinte az éhhalál szélén áll. Magam sem voltam sokkal jobb bőrben, de nem tudtam rávenni magam, hogy nyers húst egyek, tüzet gyújtani pedig nem tudtam. Amikor Woola végzett az evéssel, nekivágtunk a fásztó és látszólag végtelen útnak, hogy elérjük a megfoghatatlan vízi utat.

A vándorlás tizenötödik napjának reggelén örömmel fedeztem föl a magas fákat, melyek utam célját jelezték. Dél körül egy hatalmas épület bejáratához vonszoltam magam, amely körülbelül tíz négyzetkilométer alapterületű volt és hatvan méter magas, Egyetlen nyílást sem láttam a hatalmas falakon, kivéve azt a kis ajtót, amelyik előtt kimerülten összerogytam, és életnek sem láttam jelét.

Nyomat sem láttam csengőnek vagy hasonlónak, amivel tudathattam volna a bentlévőkkel, hogy itt vagyok. Talán az ajtó melletti kör alakú nyílás szolgálhatta ezt a célt. Körülbelül akkora volt, mint egy ceruza, és gondolván, hogy ez valami beszélőcső, éppen odaillesztettem a számam, hogy beleszóljak, amikor egy hang megkérdezte, ki vagyok, honnan jövök és mit akarok.

– A zöld harcosok jelvényét viseled, egy calot van veled, az alakod pedig olyan, mint a vörös embereké. A bőröd azonban se nem zöld, se nem vörös. A kilencedik napra, miféle lény vagy te?

– A barsoomi vörös emberek barátja vagyok és éhezem. Az emberiesség nevében kérlek, nyiss ajtót – válaszoltam.

Ekkor az ajtó kinyílt és így négy és fél méterre becsúszott a falba, majd megállt és

könnyedén elfordult balra. Rövid, keskeny folyosót láttam a betonfalban, melynek távolabbi végén ugyanolyan ajtó állt, mint az első. Senkit sem láttam, mégis amint áthaladtam az első ajtón, az visszacsukódott a helyére az épület külső falába. Amikor az ajtó kifordult, észrevettem, hogy hat méter vastag, és amikor ismét bezáródott, a mennyezetből nagy acélhengerek ereszkedtek le mögötte, és belecsúsztak a padlóba vájt mélyedésekbe.

Azután egy második és egy harmadik ajtó nyílt meg előttem és fordult oldalra, akárcsak az első, míg végül egy tágas belső terembe jutottam, ahol egy nagy kőasztal állt étellel és itallal megrakva. Egy hang utasított, hogy csillapítsam éhségemet és etessem meg calotomat. Eközben láthatatlan házigazdám komoly és alapos keresztkérdéseknek vetett alá.

– Igen érdekes, amit mondasz – fejezte be a hang a kérdezősködést –, de nyilvánvalóan igazat beszélsz és tényleg nem vagy barsoomi. Ezt biztosan állíthatom agyad felépítése, belső szerveid furcsa elhelyezkedése és a szíved mérete alapján.

– Keresztüllátsz rajtam? – kérdeztem.

– Igen, mindent látok, csak a gondolataidat nem, és ha barsoomi lennél, azokban is tudnék olvasni.

Ezután kinyílt egy ajtó a terem távolabbi végében, és egy különös, múmiaszerű ember lépett be rajta. Egyetlen ruhadarabot és jelvényt viselt, egy kis aranygallért, melyről egy tányér nagyságú, hatalmas gyémántokkal kirakott aranydisz lógott, a közepén pedig egy két-három centiméter átmérőjű kő volt, amely kilenc különböző fénysugarat bocsátott ki; a földi prizma hét sugarát és két gyönyörű, számomra ismeretlen és névtelen sugarat. Nem tudnám jobban leírni, mint ha vaknak beszélne az ember a piros színről. Csak azt tudtam, hogy végtelenül szépek voltak.

Az öregember leült és órákon át beszélgetett velem. Társalgásunkban az volt a legérdekesebb, hogy minden gondolatát láttam, míg neki halvány sejtelve sem lehetett arról, mi jár a fejében; hacsak el nem mondtam.

Nem világosítottam föl, hogy átlátok rajta, és így rengeteg dolgot megtudtam, aminek később igen nagy hasznát vettem és amiket sohasem tudtam volna meg, ha rájön különös képességemre, mivel a marslakók tökéletesen uralják agytevékenységüket, és nagy biztonsággal tudják irányítani gondolataikat.

Az épületben, amelyikbe keveredtem, ott volt a Mars mesterséges légkörét előállító gépezet, és ez tartotta életben a bolygót. Az egész eljárás titka a kilencedik sugárban rejlett, amely házigazdám díszének közepéről ragyogott.

Ezt a sugarat végtelenül finom műszerek különítették el a nap többi sugarától. Ezek a műszerek az épület tetején helyezkedtek el, melyek háromnegyede a kilencedik sugár tárolására szolgált. Ezt az anyagot elektromos kezelésnek vetik alá, illetve bizonyos mennyiségű elektromos rezgést vezetnek bele, majd a végterméket szivattyúk juttatják el a bolygó öt nagy légközpontjába, ahol miután kiengedik, az űr éterével egyesülve levegővé válik.

Mindig elegendő kilencedik sugár tárolnak a hatalmas épületben ahhoz, hogy ezer évre biztosítsák a Mars légkörét, és ahogy újdonsült barátom mondta, csak attól félnek, hogy valami baj történik a szivattyúrendszerrel.

Bevezetett egy belső terembe, ahol húsz rádiumszivattyút láttam, amelyek közül egy is elláthatta volna levegővel az egész Marsot. Mint elmondta, nyolcszáz éve őrizte már ezeket a szivattyúkat, és mindennap másik működik, azaz földi időszámítás szerint kicsit több mint huszonnégy és fél óránként váltják egymást. Egy segédjével osztották meg az őrseget, mindketten fél évig, tehát körülbelül háromszáznegyvennégy napig voltak szolgálatban egyedül ezen az elszigetelt telepen.

A vörös marslakógyerekek egész kis korukban megtanulják a légkör előállításának alapelveit, de mindig csak két ember tudja a titkot, hogyan lehet bejutni a hatalmas épületbe, amely egyébként negyvenöt méter vastag falával teljesen bevehetetlen, még a tetőt is másfél

méter vastag üveg védi a légitámadástól.

Csak attól tartanak, hogy a zöldek vagy egy örült vörös ember megtámadja a telepet, hiszen minden barsoomi tudja, hogy a Marson semmiféle élet nem képzelhető el a telep folyamatos működése nélkül.

Érdekes dologra jöttem rá az öreg gondolataiban olvasva: az ajtókat telepátikus úton irányította. A finoman kidolgozott zárok a gondolathullámok bizonyos kombinációjára nyíltak ki. Hogy kipróbáljam újonnan fölismert játékomat, arra gondoltam, meglepem az öreget és fölfedetem vele a kombinációt. Mintegy mellékesen megkérdeztem, hogy nyitotta ki nekem a kapukat az épület belsejéből. Egy szempillantás alatt kilenc marsbéli hang villant át az agyán, de ugyanolyan gyorsan el is tűntek, és azt válaszolta, ez kizárólag az ő titka.

Ettől kezdve megváltozott a viselkedése, mintha attól tartott volna, hogy véletlenül elárulta a hatalmas titkot. Félelmet és gyanakvást olvastam ki a szeméből és a gondolataiból, bár szavai még mindig udvariasak voltak.

Mielőtt aludni tértem, megígérte, hogy ad majd egy levelet, amellyel elmehetek egy közeli gazdaság vezetőjéhez, aki útba igazít Zodanga felé, mert állítása szerint az volt a legközelebbi város.

– De vigyázz, nehogy megtudják, hogy Héliumhoz húzol, mert ők háborúban állnak veled. Én és a segédem egyik országhoz sem tartozunk, a mi hazánk egész Barsoom és a nyakunkban viselt talizmán mindenhol megvéd minket, még a zöld emberek között is. Persze, ha csak tehetjük, igyekszünk elkerülni őket – tette hozzá.

– Így hát jó éjszakát, barátom – folytatta. – Álmod legyen hosszú és nyugodt, úgy bizony, legyen hosszú az álmod.

És bár kedvesen mosolygott, kiolvastam gondolataiból a kívánságot, bárcsak sohasem engedett volna be, és egy kép jelent meg előttem, ahogy éjszaka fölém hajol, majd belémszúrja hosszú törét, miközben azt suttogja: „Sajnálom, de ez Barsoom legfőbb érdeke.”

Amint becsukta maga mögött szobám ajtaját, gondolatai ugyanúgy eltűntek előlem, mint ő maga, és ezt furcsállottam, hiszen még nagyon keveset tudtam a gondolatátvitelről.

Nem tudtam, mit tegyek. Hogy juthatnék át ezeken a vastag falakon? Most, hogy ismertem tervét, könnyűszerrel megölhettem volna, de akkor sem szabadulok meg, és ha leáll a gépezet, én is meghalok, ahogy a Mars összes lakója – és Dejah Thoris is, ha még életben van egyáltalán. A többiek egy fikarcnyit sem érdekeltek, de hogy elveszíthetném Dejah Thorist, kiűzte a fejemből a gondolatot, hogy megöljem házigazdám, aki rosszul ítélte meg.

Óvatosan kinyitottam szobám ajtaját, és Woola kíséretében a legbelső ajtó keresésére indultam. Merész ötletem támadt. Úgy döntöttem, megpróbálom kinyitni a zárat a házigazdám fejéből kiolvasott gondolathullámok segítségével.

Végigosontam a folyosókon és az ide-oda kanyargó lejtőkön, míg végül eljutottam abba a terembe, ahol bőséges reggelimet fogyasztottam. Sehol nem találkoztam házigazdám, és fogalmam sem volt, hol tölti az éjszakát.

Már-már merészen beléptem a szobába, amikor halk neszt hallottam a hátam mögött és visszahúzódtam a folyosó sötétjébe. Woolát is behúztam magammal és csöndesen meglapultam az árnyékban.

Hamarosan az öregember haladt el mellettem, és a terem világításának gyenge fényénél láttam, hogy hosszú, keskeny tört szorongat a kezében, amit egy kövön élesítget. Kiolvastam a gondolataiból az elhatározást, hogy ellenőrzi a rádiumszivattyúkat, majd a hálósobámba jön és végez velem.

Miközben átment a csarnokon és eltűnt a szivattyúterembe vezető folyosón, elősontam búvóhelyemről, és odamentem a legbelsőhöz a három ajtó közül, melyek elválasztottak a szabadságtól.

Minden erőmmel az erős zárra összpontosítottam, és ráirányítottam a kilenc gondolathullámot. Lélegzetemet visszafojtva vártam, végül a hatalmas ajtó halkán

megmozdult és oldalt fordult. A másik két óriási kapu is megnyílt parancsomra, és Woolával együtt kiléptem a sötétségbe. Szabadok voltunk, de állapotunk nem sokat változott érkezésünk óta; a hasunkat legalább megtöltöttük.

Sietve magunk mögött hagytuk a hatalmas épületet, és nekivágtunk az első mellékútnak abban a reményben, hogy amilyen gyorsan csak lehet, eljutunk a főúthoz. Kora reggelre el is értük, és amint bementem az első tanyára, nyomban az ott lakók keresésére indultam.

Az itt-ott elszórt betonházakat erős, áthatolhatatlan ajtók védték, és hiába dörömböltem meg kiabáltam, nem kaptam választ. Fáradtan és a kialvatlanságtól elcsigázva lerogytam a földre, Woolának pedig megparancsoltam, hogy őrködjön.

Nem sokkal később kutyám félelmetes morgására ébredtem. Kinyitottam a szemem és három vörös marslakót láttam, akik rámszegezték puskáikat.

– Nincs fegyverem és nem vagyok ellenség – siettem magyarázkodni. – A zöld emberek fogságában voltam, és Zodangába tartok. Csak annyit kérek, adjatok enni nekem és calotomnak, engedjete pihenni és igazítsatok útba.

Leeresztették fegyverüket, odajöttek hozzám és népük szokása szerint jobb kezüket bal vállamra téve kedvesen üdvözöltek, majd rengeteg kérdést tettek föl velem és vándorlásaimmal kapcsolatban. Végül meghívtak egyikük házába, amely igen közel volt.

A házakban, ahová kora reggel bedörömböltem, csak az állatokat és a terményt tartották, maga a lakóépület hatalmas fák között állt, és mint minden vörös marsbéli otthon, éjszakára ezt is tizenhárom-tizennégy méter magasra emelte egy hosszú fémrúd, amit a talajba építettek. Ezt a szerkezetet egy kis rádiummotorral működtették a ház előszobájából. A vörös marslakók nem vesződtek zárrakkal és rácsokkal, éjszakára egyszerűen fölemelték házukat, hogy ne legyenek veszélynek kitéve. Arra is megvolt a módszerük, hogy kívülről emeljék vagy süllyesszék az épületet, amikor elmentek hazulról.

A három férfi, akik testvérek voltak, hasonló házakban laktak gyerekeikkel és feleségükkel, ugyanezen a farmon. Ők maguk nem dolgoztak, mert a kormány hadseregének tisztjei voltak. A munkát elítéltek, hadifoglyok, adósok és megrögzött agglegények végezték, akik túl szegények voltak ahhoz, hogy megfizessék a magas nőtlenségi adót, amit a vörös marslakók kormányai kiróttak rájuk.

A három testvér maga volt a megtettesült szívélyesség és vendégszeretet, így néhány napot náluk töltöttem, kipihentem a hosszú út fáradalmait, és erőt gyűjtöttem a további kalandokra.

Miután elmeséltem nekik történetemet – a Dejah Thorisra és a légkörtelepen tett látogatásomra vonatkozó részek kivételével –, azt tanácsolták, hogy fessek be a bőröm, hogy jobban hasonlítsak rájuk és próbáljak meg belépni a zodangai hadseregbe vagy flottába.

– Kicsi a valószínűsége, hogy elhinnék történetedet, amíg be nem bizonyítod szavahihetőségedet, és nem nyered el néhány nemesember barátságát az udvarban. Ezt pedig katonai szolgálattal érheted el a legkönnyebben, mivel háborúskodó nép a miénk – magyarázta egyikük –, és a legnagyobb kegyeket a harcosoknak tartogatjuk.

Amikor készen álltam az indulásra, adtak egy kis termetű, szelíd hím thoatot, mert a vörös marslakók ezt használják hátasállatnak. Ez az állat körülbelül akkora, mint egy ló, és rendkívül kezes, de színre és alakra tökéletes hasonmása hatalmas és vad rokonának.

A testvérek elláttak valami vöröses olajjal, amivel bekentem egész testemet. Egyikük levágta hosszúra nőtt hajamat az uralkodó divat szerint, egyenesre elöl és hátul, és így már egész Barsoomon felnőtt vörös férfinak nézhetek. Jelvényeimet és díszeimet szintén átalakították a zodangai úriemberek divatjának megfelelően és a Ptor család mintájára. Így hívták jötevőimet.

Egy kis zsákot megtöltöttek zodangai pénzzel. A Marson ugyanúgy üzletelnek, mint nálunk, csak érméik oválisak. Papírpénzt a magánemberek bocsátanak ki szükség szerint és évente kétszer beváltják. Ha valaki több pénzt bocsát ki, mint amennyit be tud váltani, a kormány kártalanítja a hitelezőket, az adós pedig a kormány tulajdonában lévő farmokon és

bányákban dolgozza le adósságát. Az adós kivételével ez mindenkinek kedvező, hiszen meglehetősen nehéz elegendő önkéntes munkaerőt találni a hatalmas, elkülönült földekre, melyek keskeny szalagokként nyúlnak az egyik sarkkörtől a másikig, olyan vidékeken, ahol vadállatok és még vadabb emberek élnek.

Amikor kedvességüket megköszönve elmondtam, hogy sohasem tudom meghálálni, biztosítottak róla, hogy erre bőséges alkalmam lesz, ha elég ideig élek Barsoomon. Végül búcsút mondtak, és addig néztek utánam, amíg el nem tűntem a szemük elől a széles, fehér országúton.

EGY ZODANGAI LÉGI FELDERÍTŐ

A Zodangába vezető úton sok különös és érdekes látványban volt részem és a különböző tanyákon, ahol meg-megálltam, sok új és tanulságos dolgot tanultam a barsoomi szokásokról és életmódról.

A Mars farmjait a két sarkvidék olvadó jegéből látják el vízzel, amit összegyűjtenek, majd hosszú csőrendszereken szivattyúzzák a különböző lakott területekre. A csövek a megművelt földek mellett, azok teljes hosszában húzódnak. A földet körülbelül egyforma nagyságú területekre osztják, és mindegyikre egy vagy több kormánytisztviselő ügyel.

Ahelyett, hogy a felszínt öntöznék, és így hatalmas mennyiségű vizet pazarolnának el a párolgás miatt, az értékes folyadékot hatalmas föld alatti csőhálózattal egészen a növények gyökeréig vezetik. Így a Marson mindig egyforma az aratás, hiszen nincsen szárazság, sem eső, sem erős szél, nincsenek kártevő rovarok és madarak.

Ezen az úton ettem először húst, amióta elhagytam a Földet – hatalmas, szaftos szeleteket a jól táplált háziállatok húsából. Mézédés gyümölcsöket és zöldségeket is ízleltem, de egyetlen étel sem hasonlított a földiekhez. Minden növény és virág, a zöldségek és az állatok annyira kifinomultak a sok évszázados gondos tudományos termesztés és tenyésztés során, hogy a hasonló földi dolgok sápadt, jelentéktelen semmiségnek tűnnek mellettük.

A második pihenőnél megismerkedtem egy igen kulturált, előkelő családdal, és beszélgetésünk során Héliumra terelődött a szó. Az egyik idősebb férfi néhány évvel korábban ott járt valami diplomáciai küldetésben, és sajnálattal beszélt az állapotokról, melyek állandó háborúskodásra kényszerítik a két országot.

– Hélium – mondta – joggal büszkélkedhet azzal, hogy ott élnek a legszebb barsoomi nők és köztük van a legdrágább virágszál, Dejah Thoris, Mors Kajak csodálatos lánya.

– Bizony – folytatta –, az emberek tényleg imádják a lába nyomát, és mióta eltűnt azon a szerencsétlenül járt expedíción, egész Hélium gyászba borult.

– Az, hogy uralkodónk megtámadta a hazafelé tartó, harcképtelen flottát, egyike volt szörnyű baklövéseinek, és ennek – attól tartok – előbb-utóbb az lesz a következménye, hogy Zodanga kénytelen lesz bölcsebb embert ültetni a helyére.

– Bár győztes hadseregünk bekerítette Héliumot, Zodanga népe mégis hangot ad nemtetszésének. Ez a háború népszerűtlen, mert jogtalan és nem igazságos. Haderőnk kihasználta, hogy Hélium legnagyobb flottája a hercegnő keresésére indult, így elfoglalhatták a kiszolgáltatott várost. Azt mondják, Hélium elbukik, mire a távolabbi hold néhányszor végigsuhan az égbolton.

– És véleményed szerint mi lett Dejah Thoris hercegnő sorsa? – kérdeztem, amennyire csak tudtam közömbösen.

– Meghalt – felelte. – Ennyit tudtunk meg egy zöld harcostól, akit katonáink nemrég ejtettek fogságba lenn délen. Egy különös, másik világbeli lény segítségével megszökött a tharkoktól, de a warhooniak kezébe került. Megtálták a tengerfenéken kóborló thoatjaikat és a közelben véres összecsapás nyomaira bukkantak.

Ez az információ nem hangzott túl biztatóan, ugyanakkor semmilyen határozott bizonyíték sem volt Dejah Thoris halálára. Ezért elhatároztam, mindent elkövetek, hogy amilyen gyorsan csak lehet, eljussak Héliumba, és mindent, amit tudok, elmondjak Tardos Morsnak unokája hollétéről.

Tíz nappal a Ptor testvérektől való indulásom után megérkeztem Zodangába. Attól a pillanattól kezdve, amikor kapcsolatba kerültem a Mars vörös lakóival, észrevettem, hogy Woola igencsak rám irányítja az emberek figyelmét, mivel ezt a fajta hatalmas állatot a vörös emberek nem háziasították. Ha Woolával együtt lépek Zodangába, az körülbelül olyan hatást váltott volna ki, mintha valaki egy numídiái oroszlánnal sétálna végig a Broadway-n.

A puszta gondolat, hogy elváljak hűséges barátomtól, olyan sajnálattal és mély szomorúsággal töltött el, hogy egészen a város kapujáig halogattam a dolgot. Ott viszont már elkerülhetlenné vált a különválás. Ha csak az én kényelmem és biztonságom forgott volna kockán, semmilyen érveléssel nem lehetett volna rávenni, hogy elhagyjam az egyetlen barsoomi lényt, akinek hűségében és érzelmeiben sosem csalatkoztam. De mert életemet is feláldoztam volna azért, hogy megtaláljam Dejah Thorist, és vállaltam ennek a számomra ismeretlen városnak minden veszélyét, nem tehettem kockára küldetésem sikerét, még Woola életéért sem, hát még pillanatnyi öröméért – hiszen biztos voltam benne, hogy hamarosan elfelejt. Így hát érzelmes búcsút vettem a szerencsétlen állattól, azonban megígértem neki, ha megúszom ezt a kalandot, megtalálom a módját, hogy a nyomára bukkanjak.

Úgy láttam, tökéletesen megértett, és amikor Thark irányába mutattam, szomorúan megfordult. Nem volt erőm utána nézni, elszántan Zodanganak vettem az irányt, és fájó szívvel a fenyegető falak felé indultam.

A házigazdáimtól kapott levél segítségével azonnal bejutottam a hatalmas, fallal körülvárt városba. Még mindig kora reggel volt, és az utcán senkit sem láttam. A magas fémoszlopokon álló házak varjúfészekhez hasonlítottak, maguk az oszlopok pedig mintha acél fatörzsek lettek volna. Az üzleteket nem emelték fel a földről és ajtóikon nem volt zár vagy rács, mivel a lopás ismeretlen fogalom Barsoomon. Viszont mindenki állandóan fél a gyilkosságtól, és éjszaka vagy veszély esetén ezért emelik föl otthonaikat.

A Ptor testvérek pontosan útbaigazítottak, hogyan jutok el a városközpontnak arra a részére, ahol szállást kaphatok, és ahol a kormányhivatalnokok irodáit találom, akikhez ajánlóleveleik szóltak. Egyenesen az összes marsbéli városrészre jellemző főtérré jutottam.

Zodanga főtere két és fél négyzetkilométernyi területet foglal el, és a jeddak, a jedek, a királyi család és a zodangai nemesek palotái veszik körül. Itt találhatóak a főbb középületek, kávéházak és boltok is.

Miközben a főtéren áthaladva egészen belemerültem a gyönyörű házak és a széles gyepágyakat díszítő bíborszínű virágok csodálatába, egyszer csak megpillantottam egy vörös marslakót, aki az egyik sugárútról gyors léptekkel, közeledett felém. A legkisebb figyelemre se méltatott, de ahogy elhaladt mellettem, fölismertem. Megfordultam és kezemet a vállára téve megszólítottam.

– Kaor, Kantos Kan!

Villámgyorsan megfordult, és mielőtt megmozdultam volna, kardjának hegye már mellkasom előtt volt.

– Ki vagy? – mordult rám, de amikor hátraugrottam és legalább tizenöt méterre kerültem tőle, leengedte kardját és nevetve kiáltotta:

– Ennél jobb választ nem is adhattál volna! Csak egy ember él Barsoomon, aki úgy pattog, mint a gumilabda. A hold anyjára, John Carter, hogy kerülsz ide, és hogyan változtattad meg a bőröd színét?

– Kellemetlen másodpercekot okoztál nekem, barátom – folytatta, miután röviden elmeséltem kalandjaimat azóta, hogy elváltunk a warhooni arénában. – Ha a zodangaiak tudnák a nevem és származásom, hamarosan a Korus tengerpartján üldögnének rég eltávozott, tiszteletreméltó őseim társaságában. Tardos Mors, Hélium jeddakja küldött ide, hogy megtaláljam hercegnőnk, Dejah Thorist. Sab Than, Zodanga hercege itt rejtegeti a városban és halálosan beleszeretett. A herceg apja, Than Kosis, Zodanga jeddakja azt szabta az országok közötti béke feltételül, hogy a hercegnő menjen önként feleségül a fiához. Tardos Mors ebbe nem hajlandó beleegyezni, s kijelentette, hogy ő és népe inkább holtan látja viszont a lányt, minthogy akarata ellenére menjen férjhez. Ő maga, mondta, inkább leli halálát az elpusztult és felégetett Hélium hamuja alatt, minthogy házát egyesítse Than Kosiséval. Válasza halálosan megsértette Than Kosist és a zodangaiakat, saját népe viszont még jobban megszerette, és hatalma Héliumban nagyobb, mint valaha.

– Három napja vagyok itt – folytatta Kantos Kan –, de még nem jöttem rá, hol őrzik Dejah Thorist. Ma belépek a zodangai flottába, mint légi felderítő, és remélem, ily módon sikerül Sab Than bizalmába férkőznöm, aki ennek a hadosztálynak a parancsnoka. Így talán megtudhatok valamit Dejah Thoris hollétéről. Nagyon örülök, hogy itt vagy, John Carter, mert ismerem hercegnőm iránti hűségedet, és ha mi ketten együttműködünk, sok mindent elérhetünk.

A főtér eddigre kezdett megtelni jövő-menő emberekkel, akik mindennapi dolgaikat intézték. Kinyitottak a boltok, és a kávéházakban megjelentek a kora reggeli vendégek. Barátom bevitt az egyik ilyen pompás étterembe, ahol kizárólag gépi kiszolgálás volt. Emberi kéz nem érintette az ételeket attól kezdve, hogy nyersen bekerültek az épületbe, egészen addig, míg forrón és ízletesen meg nem jelentek a vendégek előtt az asztalon, akik kis gombok nyomásával jelezték kívánságukat.

Év és után Kantos Kan magával vitt a légi felderítők főhadiszállására, bemutatott felettesének, és megkérte, hogy engem is vegyen föl az egységhez. A szokásjog szerint vizsgát kellett tennem, de Kantos Kan azt mondta, ne nyugtalankodjak emiatt, ezt a részét majd ő elintézi. És tényleg elintézte, mégpedig úgy, hogy bemutatta a vizsgaparancsot a vizsgáztató tisztnek és John Carterként mutatkozott be.

– Később majd rájönnek a trükkre – magyarázta vidáman –, amikor ellenőrzik a súlyomat, méreteimet és a többi adatomat, de erre csak néhány hónap múlva kerül sor, és addigra vagy teljesítettük a küldetésünket, vagy régen elbuktunk.

A következő néhány napban Kantos Kan megtanította, hogyan kell irányítani és javítani azokat a kecses kis szerkezeteket, melyekkel a marslakók repülnek. Az egyszemélyes repülő törzse körülbelül öt méter hosszú, hatvan centiméter széles, nyolc centiméter vastag, és a két vége elhegyesedik. A pilóta a törzsre épített ülésen ül, a gépet hajtó zajtalan rádiummotor fölött. A felhajtóerőt a gép vékony fémfalai között tárolt szoláris nyolcadik sugár szolgáltatja, amit tulajdonságai alapján lökhajtósugárnak is neveznek.

Ez a sugár, a kilencedikhez hasonlóan, ismeretlen a Földön, de a marslakók fölfedezték, hogy fényforrástól függetlenül természetes velejárója a fénynek. Rájöttek, hogy a szoláris nyolcadik sugár juttatja el a nap fényét a különböző bolygókra, és kizárólag a bolygók saját nyolcadik sugara veri avagy löki vissza az elnyelt fényt az űrbe. A szoláris nyolcadik sugarat elnyelné Barsoom felszíne, de a barsoomi nyolcadik sugár, amely a fényt visszalöki az űrbe, folyamatosan árad a bolygó belsejéből és taszítóerőként jelentkezik a gravitációval szemben. Így ha bezárják valahová, hatalmas súlyokat tud fölemelni a földről.

Ennek a sugárnak a segítségével tudnak minden földi léghajónál nehezebb hadihajóik olyan tökéletesen, kecsesen és könnyedén szállni Barsoom ritka levegőjében, akár a léggömbök a Föld sűrűbb légkörében.

Annak idején, amikor fölfedezték ezt a sugarat, rengeteg különös baleset történt, mielőtt a marslakók mérni és uralni tudták ezt a csodás erőt. Egyszer, úgy kilencszáz évvel ezelőtt, az első nagy nyolcadik sugárral hajtott léghajóra túl nagy mennyiséget tettek, és a hajó ötszázfős legénységével fölszállt Héliumból, és soha nem tért vissza.

Taszítóereje olyan nagy volt a bolygó vonzásához képest, hogy messze kilökte magát az űrbe, ahol erős teleszkóp segítségével még ma is látható, ahogy a Marstól tizenhatezer kilométerre végigsuhan az égbolton; és az az apró bolygó ott kering a Mars körül az idők végezetéig.

Zodangába érkezésem negyedik napján szálltam föl először, melynek eredményeképp előléptettek, és így Than Kosis palotájában kaptam szállást.

Miután a város fölé emelkedtem, és ahogy Kantos Kantól láttam, leírtam néhány kört, s a motort a legnagyobb sebességre kapcsolva széleseben dél felé indultam az egyik Zodangából induló vízi utat követve.

Körülbelül háromszáz kilométert tehettem meg alig egy óra alatt, amikor három zöld

harcost pillantottam meg. Vadul üldöztek egy apró alakot, aki az egyik fallal körülvett föld felé igyekezett.

Gyorsan feléjük fordítottam a gépem, és amikor a harcosok mögé kanyarodtam, megláttam, hogy az üldözött egy vörös marslakó, aki ugyanannak a felderítő hadosztálynak a jelvényeit viselte, amelyikhez én is tartoztam. Nem messze tőle ott volt apró repülője és körülötte heverték a szerszámok, melyekkel nyilván a gépet javította, amikor meglepték a zöld harcosok.

Már-már utolérték; száguldó állataik félelmetes sebességgel közeledtek az apró alakhoz, miközben fémhegyű lándzsáikkal mélyen kihajoltak a nyeregből. Versenyezni látszottak, hogy melyikük nyársalja fel először a szerencsétlen zodangait, akinek egy pillanaton belül megpecsételődött volna a sorsa, ha nem évek oda időben.

Közvetlenül a harcosok mögött fölgyorsítottam, pillanatokon belül utolértem őket, és anélkül, hogy csökkentettem volna a sebességemet, kis gépem hegyes orrát a legközelebbi harcos vállalai közé irányítottam. Az ütés ereje egy több centiméter vastag acéllemezt is átvágott volna, s a fickó fejetlen teste átrepült thoatja fején és elterült a mohán. A másik két harcos állatai is fölüvöltöttek rémületükben, és ketten kétfelé rohantak.

Csökkentettem a sebességet, megfordultam és leszálltam a döbönt zodangai előtt. Nem győzte megköszönni az időben érkezett segítséget, és megígérte, méltó jutalomban részesülök. Mert akinek az életét megmentettem, nem volt más, mint a zodangai jeddak unokatestvére.

Nem vesztegettük beszélgetésre az időt, mivel tudtuk, hogy a harcosok visszatérnek, mielőtt sikerül megfékezniük az állatokat. A zodangai sérült gépéhez siettünk, és mindent elkövettünk, hogy végezzünk a szükséges javításokkal, és ez már majdnem sikerült is, amikor megpillantottuk a két különböző irányból robogó zöld szörnyetegeket. Százméternyire lehettek tőlünk, amikor a thoatok ismét megvadultak és nem voltak hajlandók közelebb jönni az ijesztő géphez.

Végül a harcosok leugrottak az állatok hátáról, kipányválták őket, és kezükben hosszú kardjukkal indultak felénk. A nagyobbik elé léptem, és odaszóltam a zodangainak, hogy próbálja meg elintézni a másikat. Minden különösebb erőfeszítés nélkül végeztem ellenfelemmel, hiszen már meglehetősen gyakorlatra tettem szert ebben, és visszasiettem újdonsült ismerősömhöz, aki igencsak szorult helyzetben volt már.

Sebesülten feküdt a földön, ellenfele pedig hatalmas lábát a torkára téve fölemelte kardját, hogy megadja a kegyelemdöfést. Egyetlen ugrással megtettem a köztünk lévő tizenöt méteres távolságot, és előretartott kardommal keresztüldöftem a zöld harcost. Kardja ártalmatlanul hullott a földre, ő pedig élettelenül zuhant a zodangaira.

Felületesen megvizsgáltam az utóbbit, és megállapítottam, hogy nem szenvedett életveszélyes sebesülést. Kis pihenő után elég erősnek érezte magát, hogy kibírja a hazautat, mert ezeket a törékeny járműveket csak egy személyre tervezték.

Gyorsan végeztünk gépének javításával, és egyszerre szálltunk fel a nyugodt, felhőtlen levegőbe, majd gyorsan és minden további baj nélkül visszarepültünk Zodangába.

A városhoz közeledve polgárok és katonák óriási tömegét láttuk a Zodanga előtti síkságon. Az égbolt feketéllett a hadi-, magán- és közléghajóktól. Mindegyiken vidám színű selyemszalagok és különös, tarkabarka zászlók lobogtak.

Társam jelzett, hogy lassítsak, közvetlenül mellém repült és azt javasolta, nézzük meg az ünnepséget, amit – mint mondta – a bátorságukkal vagy különleges szolgálattal kitűnt tisztek és közkatonák tiszteletére rendeztek. Ezután kibontott egy kis zászlót, amely jelezte, hogy gépen a zodangai királyi család tagja ül, és így jutottunk át az alacsonyan szálló repülő kavalkádján. Végül odaértünk Zodanga jeddakja és kísérete fölé. Mindannyian a vörös marslakók kis hím thoatjain ültek, s díszeken és jelvényeiken kívül annyi pompás színű tollat viseltek, hogy akaratlanul is megdöbbsentem, mennyire hasonlítanak a Föld rézbőrű indiánjaihoz.

A vezérkar egyik tagja fölhívta Than Kosis figyelmét társam jelenlétére, és az uralkodó intett, hogy szálljon le. Miközben vártak, hogy a jeddakkal szemben álló csapatok rendezzék soraikat, élénken beszélgettek és a főtisztek fölfölpillantottak rám. Nem hallottam beszélgetésüket, melynek hamarosan vége lett. Miközben az utolsó csapatot is fölsorakozott az uralkodó előtt, mindannyian leszálltak thoatjaikról. A vezérkar egyik tagja a csapatok elé állt, egy katona nevét kiáltotta, és megparancsolta, lépjen ki a sorból. Ezután egy tiszt elmondta, milyen hősi tettel vívta ki a jeddak elismerését a harcos, majd az uralkodó odalépett a szerencsés férfihoz, és egy fémdíszet tett a bal karjára.

Tíz embert tüntettek ki ugyanígy, majd a szárnysegéd így kiáltott:

– John Carter, légi felderítő!

Soha életemben nem lepődtem meg ennyire, de mindig erős volt bennem a katonás fegyelem, így kis gépemmel könnyedén leszálltam, és ahogy a többiektől láttam, gyalog odamentem. Amint megálltam a tiszt előtt, messze csengő hangján, amit minden katona és néző, tisztán hallott, így szólt hozzám:

– John Carter, kiemelkedő bátorságodért és ügyességédért, mellyel megmentetted a jeddak Than Kosis unokatestvérének személyét, és egymagad végeztél három zöld harcossal, jeddakunk örömmel fejezi ki legnagyobb elismerését.

Ezután Than Kosis jött oda, és miközben kitüntetett, ezt mondta:

– Unokatestvérem részletesen elmesélte már-már csodálatos hőstettedet. De ha ilyen remekül meg tudad védeni a jeddak unokatestvérét, mennyivel jobban védenéd magát a jeddakot! Ezért kinevezlek a testőrség *padwarjává* (hadnagyává) és szállásod ezentúl palotámban lesz.

Megköszöntem a kitüntetést, és intésére csatlakoztam a vezérkarhoz. Az ünnepség után gépemet visszavittem a helyére, a légi felderítők laktanyájának tetejére, és egy tisztí küldönc kíséretében jelentkeztem a palotában az ügyeletes tisztnél.

MEGTALÁLOM DEJAH-T

Az udvarmestert, akinél jelentkeztem, úgy utasították, hogy közvetlenül a jeddak személye mellé osszon be. Hiszen az uralkodó háború idején könnyen lehet merénylet áldozata, mert a marsbéli harci etikában szinte minden megengedett.

Így aztán egyenesen Than Kosis lakosztályába vezetett. Az uralkodó mély beszélgetésbe merült fiával, Sab Thannal meg néhány udvaronccal, és nem vett észre, amikor beléptem.

A terem falait csodálatos faliszőnyegek díszítették, és minden ajtót és ablakot eltakartak. A szobát a tető és az alatta lévő üveg álmennyezet közé zárt napsugarak világították meg.

Vezetőm félrehúzta az egyik szőnyeget, és egy folyosóra jutottunk, amely a szőnyegek és a terem fala között húzódott. Mint megtudtam, itt kellett tartózkodnom, amíg Than Kosis a szobában van. Ha kimegy, követem. Egyetlen feladatomban az volt, hogy őrizsem az uralkodót, de amennyire csak lehet, láthatatlanul. Négyórai szolgálat után felváltanak. Ezután az udvarmester távozott.

A szőnyegetek olyan érdekesen szótták, hogy az egyik oldalról teljesen átlátszatlanok voltak, én viszont mindent láttam, ami a teremben történt, mintha nem is lenne előttem függöny.

Alig foglaltam el őrhelyemet, amikor a terem túlsó végén szétnyílt a szőnyeg és a testőrség négy tagja lépett be, akik egy fiatal nőt fogtak közre. Odamentek Than Kosis elé, az örök félreálltak, és a jeddak előtt – alig három méterre tőlem – gyönyörű arcán ragyogó mosollyal ott állt Dejah Thoris.

Sab Than, Zodanga hercege előlépett és üdvözölte, majd kéz a kézben megálltak közvetlenül a jeddak előtt. Than Kosis meglepetten nézett föl, fölemelkedett és köszöntötte a hercegnőt.

– Miféle különös szeszélynek köszönhetem Hélium hercegnőjének látogatását, aki két nappal ezelőtt büszkeségemet sértve még azt mondta, inkább választaná Tal Hajust, a zöld tharkot, mint fiamat?

Dejah Thoris még jobban mosolygott, és huncut gödröcskével szája sarkában így válaszolt:

– Barsoomon az idők kezdete óta előjoga a nőknek, hogy kedvük szerint meggondolhassák magukat és színlelhessenek szívügyekben. Remélem, megbocsátod ezt, Than Kosis, ahogy fiad is megbocsátotta. Két nappal ezelőtt még nem voltam biztos fiad szerelmében, de ma már igen. Így bocsánatodat kérem múltkori elhamarkodott szavaimért és biztosítlak, Hélium hercegnője megígéri, hogy ha eljön az ideje, feleségül megy Sab Thanhez, Zodanga hercegéhez.

– Örülök, hogy így döntöttél – válaszolta Than Kosis. – Nem akarom tovább folytatni a Hélium elleni háborút, és ígéretedet ki fogom hirdetni népem előtt is.

– Jobban tennéd, ha várnál a kihirdetéssel – szakította félbe Dejah Thoris –, legalább a háború végéig. Mindkét nép előtt különös lenne, ha Hélium hercegnője a háborúskodás közepette eladná magát országa ellenségének.

– Nem lehetné azonnal véget vetni a háborúnak? – szölt Sab Than. – Than Kosisnak egyetlen szavába kerülne, és békét köthetünk. Kérlek apám, mondd ki azt a szót, amely siettetni boldogságomat és befejezi ezt a népszerűtlen viszályt.

– Majd meglátjuk – felelte Than Kosis –, hogyan fogadja Hélium népe ezt a békét. Mindenesetre följánlom nekik.

Dejah Thoris néhány szóval válaszolt, majd megfordult, és az örök kíséretében kiment a teremből.

Boldogságom múltó ábrándját így rángatták le a földre, a valóságba. A nő, akiért kész voltam odaadni az életemet, és akinek ajkáról csak nemrég hangzott el, hogy szeret,

könnyedén elfelejtette létemet, és mosolyogva odaadta magát népe legjobban gyűlött ellenségének.

Bár a saját fülemmel hallottam, mégsem akartam elhinni. Meg kell keresnem szobájában, és kényszeríteni, hogy előttem is ismétlje meg a kegyetlen valóságot, akkor hiszem csak el. Elhagytam őrhelyemet, és a szőnyegek mögötti folyosón ahhoz az ajtóhoz siettem, amelyen át távozott. Csöndben átsurrantam a nyíláson, és mindenfelé elágazó, kanyargó folyosók labirintusában találtam magam.

Gyorsan végigrohantam először az egyiken, majd a másikon, és hamarosan rájöttem, hogy reménytelenül eltévedtem. Ám egyszer csak hangokat hallottam a közelből, nyilvánvalóan annak a falnak a másik oldaláról, amelyiknek támaszkodtam, és hirtelen fölismertem Dejah Thoris hangját. Szavait nem értettem, de tudtam, csakis az ő hangja lehet.

Néhány lépcsőn fölmenve egy átjáróra bukkantam, a végén pedig egy ajtót pillantottam meg. Bátran odamentem és benyitottam, de csak egy előszobába léptem; ott találtam a Dejah Thorist kísérő öröket. Egyikük azonnal fölállt, és megkérdezte, milyen ügyben járok.

– Than Kosistól jövök – feleltem –, és négy szemközt szeretnék beszélni Dejah Thorisszal, Hélium hercegnőjével.

– És a parancsod? – kérdezte a fickó.

Nem tudtam, mit akar, de azt feleltem, hogy a testőrség tagja vagyok, és az átellenben lévő ajtó felé indultam, amely mögül Dejah Thoris beszélgetését hallottam.

Ilyen egyszerűen azonban nem juthattam be. Az ör elém állt és így szólt:

– Senki nem jöhet Than Kosistól parancs vagy jelszó nélkül. Mutasd föl valamelyiket, hogy továbbmehess.

– Barátom, az egyetlen parancs, amire szükségem van ahhoz, hogy oda menjek, ahová akarok, itt lóg az oldalamon – feleltem, és megütöttem hosszú kardomat. – Átengedsz békével vagy nem?

Válaszul előrántotta saját kardját, és odaszólt a többieknek, hogy segítsenek. Így mind a négyen ott álltak előttem, kivont karddal, hogy meggátolják átjutásomat.

– Te nem Than Kosis parancsára jöttél ide – kiáltotta az, amelyik elsőként tartóztatott föl –, és nemcsak hogy nem léphetsz be Hélium hercegnőjének lakosztályába, de visszakisérünk Than Kosis elé, hogy felelj hallatlan vakmerőségért. Dobd el a kardod, semmi esélyed négyünk ellen – tette hozzá gonosz mosollyal.

Válaszul gyorsan ledöftem, így már csak hárman álltak velem szemben. Mondhatom, méltók voltak kardomra. Hamarosan a falnak hátrálva küzdöttem az életemért. Lassan eljutottam az egyik sarokba, és így sikerült rákényszerítenem őket, hogy egyesével támadjanak. Húsz percen át küzdöttem ily módon, és az összecsapódó pengék hangja örült zajt csapott a kis szobában.

A zajra Dejah Thoris kinyitotta szobája ajtaját, és Solával a háta mögött onnan nézte végig a küzdelmet. Arca nyugodt volt és szenttelen, s tudtam, hogy nem ismert föl, ahogy Sola sem.

Végül egy szerencsés vágással megöltem második ellenfeletem, és amikor már csak ketten maradtak, taktikát változtattam, és azzal a módszerrel, amely már sok győzelmet hozott nekem, lerohantam őket. A második után tíz másodperccel a harmadik ör is halott volt, és néhány pillanattal később a negyedik is holtan terült el a véres földön. Bátor emberek voltak és jó harcosok, fájlaltam, hogy meg kellett ölnöm őket, de egész Barsoomot kiirtottam volna, ha másképp nem tudok Dejah Thorishoz jutni.

Megtöröltem véres kardomat, majd odaléptem a marsbéli hercegnőhöz, aki még mindig némán, a felismerés legapróbb jele nélkül nézett rám.

– Ki vagy te, zodangai? – suttogta. – Újabb ellenség, aki rám tör szerencsétlenségemben?

– Barát vagyok – feleltem –, egykor kedvelt barát.

– Hélium hercegnőjének barátai nem viselnek ilyen jelvényeket – válaszolta. – De a hangod! Mintha már hallottam volna valamikor! De nem, az nem lehet, hiszen ő már halott.

– És mégis, hercegnőm, nem más ez, mint John Carter – mondtam. – Nem ismered meg a festék és a különös jelvények mögött a főnököd szívét?

Ahogy közeledtem hozzá, kitárt karral indult felém, de amikor meg akartam ölelni, megremegett és fájdalmas sóhajjal visszalépett.

– Túl késő, túl késő – mondta szomorúan. – Ó, főnököm, aki voltál, és akit halottnak hittem! Bárcsak egy rövid órával előtt érkeztél volna – de most már túl késő, túl késő.

– Hogy érted ezt, Dejah Thoris? – kiáltottam. – Talán úgy, hogy nem ígérted volna magad a zodangai hercegnek, ha tudod, hogy élek?

– Hát azt gondolod, John Carter, hogy tegnap neked adtam a szívemet, ma pedig valaki másnak? Azt hittem, szívem a hamvaiddal együtt nyugszik Warhoon földjében, így testemet odaígértem valaki másnak, hogy megmentsem népem a győztes zodangai hadsereg csapásaitól.

– De én nem haltam meg, hercegnőm. Azért jöttem, hogy feleségül kérjelek, és egész Zodanga sem gátolhat meg ebben.

– Túl késő, John Carter, már elígértem magam, és Barsoomon ez visszavonhatatlan. Az elkövetkező szertartás lényegtelen formáság csupán. Csak annyival teszi véglegesebbé a házasságot, amennyivel jobban lepecsételi egy jeddak halálát a temetési menet. Épp olyan, mintha már férjnél lennék, John Carter. Többé nem hívhatsz hercegnődnek. Többé nem vagy a főnököm.

– Keveset tudok a barsoomi szokásokról, Dejah Thoris, de azt tudom, hogy szeretlek, és ha igazak voltak szavaid, melyeket azon a napon mondtál, amikor ránk törték a warhooni hordák, akkor senki más nem mondhat a menyasszonyának. Komolyan gondoltad, amit mondtál és még most is komolyan gondolod! Mondd, hogy így van!

– Igen, John Carter, komolyan gondoltam – suttopta. – De most már nem ismételhetem meg, mert másnak adtam magam. Ó, ha ismerted volna az itteni szokásokat, barátom – mondta félig magának –, hosszú hónapokkal ezelőtt a tiéd lettem volna, és csak neked lett volna jogod rám. Lehet, hogy ez Hélium bukását jelentette volna, de egész országomat föláldoztam volna thark főnökömért.

Majd hangosan folytatta:

– Emlékszel arra az éjszakára, amikor megsértettél? A hercegnődnek nevezted, mielőtt megkérted volna a kezem, majd azzal dicsekedted, hogy harcoltál értem. Nem tudhattad, és nekem nem kellett volna megsértődnöm – most már látom. De akkor senki nem mondta meg neked azt, amit én nem mondhattam, hogy Barsoomon a vörös emberek városaiban kétfajta nő él, olyan, akiért harcolnak, és megkéri a kezét, és olyan, akiért szintén harcolnak, de akit sosem kérnek feleségül. Ha egy férfi elnyer egy nőt, hívhatja hercegnőjének vagy bármilyen más néven, amely kifejezi, hogy ő birtokolja azt a nőt. Te harcoltál értem, de nem kértél feleségül, ezért amikor hercegnődnek nevezted, nyilvánvalóan megsértettél – mondta bizonytalanul. – De én még akkor sem utasítottalak el, John Carter, pedig azt kellett volna tennem, amíg nem tetézted a sértést azzal, hogy gúnyosan kijelentetted, csatában nyertél el.

– Most már fölösleges a bocsánatodat kérnem, Dejah Thoris – mondtam. – Tudnod kell, az volt a hibám, hogy nem ismertem a barsoomi szokásokat. Amit nem tettem, abban a nyilvánvaló hitben, hogy kérésem korai és viszonzatlan lehet, most megteszem, Dejah Thoris. Kérlek, légy a feleségem, és az ereimben folyó, harcos virginiai véremre esküszöm, az is leszel.

– Nem, John Carter, minden hiába – kiáltotta reménytelenül –, soha nem lehetek a tiéd, amíg Sab Than él.

– Hercegnőm, megpecsételted a sorsát, Sab Than halott lesz.

– Ezt sem lehet – sietett Dejah Thoris a magyarázattal. – Nem mehetek feleségül ahhoz a férfhoz, aki megölte a férjemet, még akkor sem, ha önvédelemből tette. Ez a szokás. És Barsoomon a szokás törvény. Minden hiába, barátom. Velem együtt el kell viselned a

szenvedést. Legalább ezt megoszthatjuk egymással. Ezt és a tharkoknál töltött rövid napok emlékét. Most menned kell, és többé nem találkozhatunk. Isten veled, főnököm, aki voltál.

Szomorú szívvel, bánatosan távoztam a szobából, de nem veszítettem el teljesen a reményt, és a szertartásig nem fogadtam el, hogy le kell mondanom Dejah Thorisról.

Miközben a folyosókon bolyongtam, ugyanúgy eltévedtem a kanyargós utak útvesztőjében, mint amikor Dejah Thoris lakosztályát kerestem.

Tudtam, az az egyetlen reményem, ha megszököm Zodanga városából, hiszen tudni akarják majd, ki ölte meg a négy őrt. Mivel egyedül semmiképpen sem találtam vissza az őrhelyemre, azonnal rám terelődik a gyanú, ha megtalálnak, amint céltalanul kószálok a palotában.

Egyszer csak egy lefelé vezető csigalépcsőre bukkantam. Lementem rajta néhány emeletet és egy nagy terem ajtajához értem, melyben testőrök tartózkodtak. Ez a terem is az egyik irányból átlátszó szőnyegekkel volt tele, így észrevétlenül juthattam be.

Az örök számomra lényegtelen dolgokról beszélgettek, de egyszerre belépett egy tiszt, és négy embert utasított, hogy váltsák föl Hélium hercegnőjének őreit. Most már tudtam, hogy komoly bajban vagyok, és valóban túlságosan gyorsan a nyomomban jártak, mert alig hagyta el az egység a termet, egy őrlélekszakadva rohant vissza, és elmondta, hogy négy társukat vérbe fagyva találták az előszobában.

A palota egy pillanat alatt megtelt emberekkel. Örök, tisztok, udvaroncok, szolgák és rabszolgák rohagáltak összevissza a folyosókon és termekben. Parancsokat és üzeneteket vittek, és a gyilkos nyomát kutatták.

Egyetlen esélyem volt, és bármilyen halványnak tűnt, azonnal megragadtam. Ahogy néhány katona sietett el rejtékhelyem mellett, utánuk eredtem és követtem őket a palota útvesztőjében, mígnem az egyik hatalmas csarnokban észrevettem a nagy ablakokon beszűrődő áldott napfényt.

Itt elmaradtam a kis csapattól, odasurrantam a legközelebbi ablakhoz és a menekülés útját kerestem. Az ablakok egy széles zodangai sugárútra néző teraszra nyíltak. Mintegy tíz méterre volt a föld, és az épülettől ugyanekkora távolságra egy hat méter magas és harminc centi széles, csiszolt üvegből épített fal emelkedett. Egy vörös marslakó számára lehetetlen lett volna a szökés, de nekem földi erőmmel és fürgeségemmel gyerekjáték volt. Csak attól tartottam, hogy észrevesznek az utcán hemzsegő emberek, ezért úgy döntöttem, megvárom az estét.

Így hát rejtékhely után néztem, és véletlenül rá is bukkantam egy hatalmas dísz belsejében, ami a csarnok mennyezetéről lógott, körülbelül négy méterre a földtől. Könnyedén beleugrottam ebbe a tágas vázába, és éppen csak elhelyezkedtem, amikor néhány ember lépett a terembe. A csapat megállt búvóhelyem alatt és tisztán hallottam minden szavukat.

– Ez a héliumiak műve – mondta egyikük.

– Igen, ó jeddak, de hogy jutottak be a palotába? Azt még el tudom hinni, hogy testőrséged legnagyobb ébersége ellenére egy ember bejuthat a belső termekbe. De azt elképzelni sem tudom, hogy juthatott be észrevétlenül hat-nyolc harcos. Azonban hamarosan megtudjuk, mert itt jön az udvari pszichológus.

Újabb férfi csatlakozott a csapathoz, és miután szertartásosan üdvözölte az uralkodót, így szólt:

– Ó, hatalmas jeddak, különös dolgot olvastam ki húséges őreid halott agyából. Nem több harcos gázolta le őket, csak egyetlenegy.

Elhallgatott, hogy felfoghassák szavai súlyát, és Than Kosis ajkát elhagyó türelmetlen kiáltásból kitént, hogy nem nagyon hisz neki.

– Miféle különös dolgot állítasz, Notan? – kérdezte.

– Ez az igazság, ó, jeddak – felelte a pszichológus. – Mind a négy őrlélekszakadva agyában tisztán kivehető volt ez a benyomás. Ellenfelük egy nagyon magas férfi volt, aki testőrséged

jelvényét viselte és harckészsége csodával határos lehetett, szabályos küzdelemben győzte le őket, mindent felülmúló ügyességével, emberfeletti erejével és állóképességével. Zodanga jelvényeit viselte, jeddak, de ilyen ember soha nem élt Barsoom egyetlen országában sem.

– Hélium hercegnőjének az agyát is megvizsgáltam, de üres volt, tökéletesen uralta, és egyetlen betűt sem tudtam kiolvasni belőle. Elmondta, hogy részben látta a küzdelmet, és akkor egyetlen ember vívott az örökkel, akit viszont még soha életében nem látott.

– Hol van a harcos, aki megmentett? – kérdezte egy újabb hang, és én fölismertem benne Than Kosis unokatestvérét, akit megvédtem a zöld harcosoktól. – Őseim kardjára esküszöm – folytatta –, tökéletesen ráillik a leírás, főleg ami a harckészségét illeti.

– Hol van az az ember? – kiáltotta Than Kosis. – Azonnal kerítsétek elő! Mit tudsz róla, kuzin? Most, amikor visszagondolok rá, furcsállom, hogy egy ilyen zodangai harcosnak még a nevét sem hallották a mai napig! És a neve is, John Carter, ki hallott ilyen nevet Barsoomon?!

Csakhamar hozták a hírt, hogy sem a palotában, sem korábbi szállásomon, a légi felderítők laktanyájában nem találnak. Kantos Kanre rábukkantak és kikérdezték, de ő semmit sem tudott holléteiről, és múltamról is keveset, mert csak a warhooni fogságban ismert meg.

– Figyeljétek ezt a másikat – parancsolta Than Kosis. – Ő is idegen, és lehetséges, hogy mindketten héliumiak, és ahol az egyik van, ott előbb vagy utóbb megtaláljuk a másikat is. Négyszerezétek meg a légi őrzőket, és mindenkit a legnagyobb alapossággal vizsgáljatok meg, aki a földön vagy a levegőben elhagyja a várost.

Újabb harcos érkezett a hírrel, hogy még a palotában tartózkodom.

– Minden személyt, aki ma belépett a palotába vagy távozott onnan, alaposan megnézték – folytatta a hírnök-, és senki sem hasonlított a testőrség új tagjára, aki csak bejött, de nem távozott.

– Akkor hamarosan elfogjuk – mondta elégedetten Than Kosis. – Addig is menjünk el Hélium hercegnőjének lakosztályába és kérdezzük ki, mit tud az esetről. Talán többet tud, mint amennyit neked elmondott, Notan. Gyerünk!

Elhagyták a termet, és amint leszállt az este, könnyedén kiugrottam búvóhelyemről és a teraszra siettem. Kevés embert láttam, és amikor egy pillanatra senki sem mutatkozott, gyorsan az üvegfal tetejére ugrottam, onnan pedig a palota mögött húzódó sugárútra.

A LEVEGŐBEN BOLYONGVA

Minden különösebb óvatosság nélkül siettem szállásunkra, mert biztos voltam benne, hogy ott találok Kantos Kant. Amikor az épület közelébe értem, óvatosabban folytattam utamat, mert úgy gondoltam – és jogosan –, hogy figyelik az épületet. Néhány polgári jelvényt viselő férfi ácsorgott a főbejárat előtt, a többiek pedig hátul. Csak a szomszédos épületről juthattam be észrevétlenül az emeleten lévő lakosztályunkba. Némi mesterkedéssel sikerült följutnom egy néhány házzal arrébb lévő bolt tetejére.

Tetőről tetőre ugrálva, hamarosan elértem egy nyitott ablakhoz abban az épületben, ahol reményem szerint a héliumi tartózkodott, és egy pillanattal később már előtte álltam. Egyedül volt és nem lepte meg érkezésem. Azt mondta, sokkal korábban várt, hiszen már régen lejárt a szolgálatom.

Láttam, hogy fogalma sincs a palotában történekről, és amikor felvilágosítottam, szinte magánkívül volt az izgalomtól. Kétségbeeséssel töltötte el a hír, hogy Dejah Thoris Sab Thannek ígérte kezét.

– Ez nem lehet! – kiáltotta. – Lehetetlen! A héliumiak inkább választanák a halált, minthogy szeretett hercegnőjüket odaadják Zodanga uralkodói házának. Nyilván elment az esze, ha hozzájárult ehhez a gyalázathoz. Te, aki nem tudhatod, hogy mi, héliumiak mennyire szeretjük az uralkodócsaládot, nem értheted, mekkora borzalommal tölt el ez a szentségtelen egyezés.

– Mit tehetnénk, John Carter? – folytatta. – Te leleményes ember vagy. Nem tudsz kitalálni valamit, ami megmentené Héliumot ettől a szégyentől?

– Ha kardtávolságon belül kerülök Sab Thanhez – feleltem –, megoldhatom a dolgot, legalábbis ami Héliumot illeti, de személyes okokból jobban szeretném, ha más adná a Dejah Thorist megszabadító halálos csapást.

Kantos Kan mélyen a szemembe nézett, majd így szólt:

– Te szerelmes vagy! És ő tudja?

– Tudja, Kantos Kan, és csak azért utasít vissza, mert Sab Thannek ígérte magát.

Nagyszerű barátom fölugrott, vállon ragadott és kardját magasra tartva így kiáltott:

– Ha rajtam múlik, én sem választhattam volna illőbb társat Barsoom első hercegnőjének. Válladra tett kézzel esküszöm, John Carter, hogy kardom hegyére tűzöm Sab Thant, mert Hélium, Dejah Thoris és irántad való szeretetem ezt követeli tőlem. Még ma éjjel megpróbálok bejutni hozzá a palotába.

– Hogyan? – kérdeztem. – Téged figyelnek, és megnégyszereztek a légi őrzőket.

Elgondolkozva hajtotta le a fejét, majd magabiztosan emelte föl újra.

– Ha átjutok az itteni őrségen, sikerülni fog – mondta végül. – Ismerek egy titkos bejáratot a palotába a legmagasabb torony csúcsán. Véletlenül fedeztem föl, amikor légi őrzőre a palota fölött repültem. Ilyenkor utána kell járni minden szokatlan jelenségnek, és amikor a torony csúcsánál egy arcot pillantottam meg, ezt rendkívül szokatlannak találtam. Tehát közelebb repültem, és észrevettem, hogy az arc tulajdonosa nem más, mint Sab Than. Nagyon bosszús lett, és rám parancsolt, hogy tartsam titokban, amit láttam, és elmondta, hogy egy folyosó a toronyból egyenesen az ő lakosztályába vezet és senki nem tud róla. Ha följutok a laktanya tetejére, és el tudom onnan hozni a gépemet, öt percen belül Sab Thannél lehetek. De hogy jutok ki az épületből, ha állításod szerint annyira őrzik?

– Mennyire őrzik a repülőgép-hangárokat? – kérdeztem.

– Éjszaka általában csak egy ember van szolgálatban.

– Menj föl a tetőre, Kantos Kan, és ott várj meg.

Anélkül, hogy elmagyaráztam volna tervemet, visszamentem az utcára és a laktanyához siettem. Nem mertem belépni a légi felderítőkkal teli épületbe, akik – mint egész Zodanga –

engem kerestek.

Hatalmas épület volt, teteje háromszáz méter magasra nyúlt az éjbe. Csak néhány magasabb épület volt egész Zodangában, bár egy-kettő ötven-hatvan méterrel felülmúlta a laktanyát. A nagy csatahajók dokkjai majd ötszáz méterre emelkedtek a földtől, s az utasszállítók és kereskedelmi hajók kikötője majdnem ugyanakkora volt.

Hosszú és veszélyes út volt fölmászni az épület homlokzatán, de nem látszott más megoldás, így hát nekivágtam. Az a tény, hogy a barsoomi építészet különlegesen szereti a díszítéseket, könnyebbé tette a dolgomat, mint vártam. Mindenütt találtam egy dísz vagy kiszögellést, és ezeken, akár egy létrán, fölmásztam egészen az épület ereszéig. Itt ütköztem az első igazi akadályba. Az eresz majdnem hat méterre kiállt a faltól, és hiába mentem körbe az épület falán, sehol sem találtam rést, ahol fölmászhattam volna a tetőre.

A legfelső emeleten világos volt, és tele volt katonákkal, akik a maguk módján szórakoztak, így az épületen keresztül sem juthattam föl.

Egyetlen, kétségbeesett lehetőségem maradt, és úgy döntöttem, megpróbálom; Dejah Thorisért tettem, és nincs az a férfi, aki ne tenné ezerszer kockára az életét egy olyan nőért, mint ő.

Egyik lábammal és kezemmel a falba csimpaszkodtam, a másik kezemmel pedig leoldottam egyik hosszú bőrszíjamat, aminek a végén egy nagy horog hintázott. Ez arra szolgált, hogy leengedjek rajta a léghajósokat, ha valamilyen javítást kell végezni a hajón, és ezekkel bocsátják le a csapatokat a földre.

Többször megpróbáltam óvatosan földobni a horgot a tetőre, míg végül beakadt. Finoman megrángattam, hogy tart-e, de azt nem tudtam megállapítani, hogy elbírja-e a súlyomat. Lehet, hogy éppen csak a tető szélében kapaszkodott meg, és amikor a szíj végén kilendülök, lecsúszik és én lezuhanok a háromszáz méteres mélységbe.

Egy pillanatig haboztam, aztán elengedtem az oromzatot, és kilendültem a levegőbe. Mélyen alattam volt a fényesen kivilágított utca, a kövezet és a halál. Kissé megroppant az eresz, csikorgott a horog, és vészesen megcsúszott.

Megborzongtam a rémülettől, de a horog ismét beakadt, és megmenekültem.

Gyorsan fölkapaszkodtam, megragadtam az ereszt és fölhúzódkodtam a tetőre. Ahogy föltápáskodtam, a szolgálatos őrszem állt előttem, és pontosan pisztolyának csövébe néztem.

– Ki vagy te és honnan jössz? – kiáltott rám.

– Légi felderítő vagyok barátom, és kis híján halott, mert majdnem lezuhantam az utcára – feleltem.

– De hogy kerülsz a tetőre, ember? Senki nem szállt le és nem jött föl az épületből az elmúlt órában. Azonnal adj magyarázatot vagy hívom az őrséget.

– Nézz ide őrszem, és láthatod, hogy kerültem ide, és hogy mennyire csak egy hajszálon múlt jövetelem – válaszoltam, és a tető széléhez fordultam, ahol hat méterrel lejjebb, a bőrszíj végén ott volt minden fegyverem.

A fickó a kíváncsiságtól hajtva mellém lépett, de vesztére, mert ahogy előrehajolt, hogy lenézzen, tarkón ragadtam, megfogtam pisztolyt tartó karját és erősen odavágtam a tetőre. A fegyver kiesett a kezéből és gyorsan elfojtottam segélykiáltását. Ezután kipeckeltem a száját, megkötöztem, és lelógattam az ereszről, ahol pár perccel előbb magam is lógtam. Tudtam, hogy reggelig nem találják meg, és nekem minden időnyereségre szükségem volt.

Fölvettem szíjaimat és fegyvereimet, majd a hangárba siettem és hamarosan kitoltam saját gépemet és Kantos Kanét. Az övét hozzákötöttem az enyémhez, beindítottam a motort, átsiklottam a tető peremén, és leereszkedtem az utcák fölé, hogy alacsonyabban repüljek, mint a légi őrszám. Alig egy perccel később minden baj nélkül leszálltam a háztetőre a döbönt Kantos Kan mellé.

Nem vesztegettem az időt magyarázkodásra, hanem gyorsan megbeszéltük a legközelebbi jövőre vonatkozó terveinket. Úgy döntöttünk, én megpróbálom eljutni Héliumba, amíg Kantos

Kan behatol a palotába és végez Sab Thannel. Ha sikerrel jár, úgy a nyomomba ered. Beállította az iránytűmet – egy okos kis szerkezetet, amely Barsoom felszínén mindenhol mutatja az adott útirányt –, majd elbúcsúztunk egymástól, s a palota felé száguldottunk, mert útba esett Hélium felé.

Amikor a magas torony közelébe értünk, lecsapott ránk egy járőr. Keresőlámpájával befogta gépemet, egy hang fölszólított, hogy álljak meg, és amikor nem reagáltam, tüzet nyitottak. Kantos Kan gyorsan eltűnt a sötétben, én viszont folyamatosan emelkedtem és szédítő sebességgel suhantam a Mars égén, nyomomban egy tucat felderítőgéppel, amelyek csatlakoztak az üldözőimhez. Később egy százfős legénységű, géppuskákkal felszerelt, gyorscirkáló is a nyomomba eredt. Ide-oda forogtam és kanyarogtam apró gépemmel, fölemelkedtem, majd zuhantam egy keveset, és így legtöbbször sikerült kikerülnöm a fényszórókat. Azonban egyre jobban eltértem az adott útiránytól, így elhatároztam, hogy mindent kockáztatva, a szerencsére és gépem gyorsaságára bízom sorsomat.

Kantos Kan mutatott nekem egy gyorsítási trükköt, amit csak a héliumi pilóták ismernek és erősen növeli a gépek sebességét. Bízom, benne, hogy lerázom üldözőimet, ha egy ideig sikerül elkerülnöm golyóikat.

Miközben száguldottam az égen, süvítettek körülöttem a golyók és tudtam, csakis a csoda menthet meg, de a kocka el volt vetve, és teljes sebességgel, nyílegyenesen, suhantam Hélium felé. Üldözőim egyre jobban lemaradtak, már gratulálni akartam magamnak a szerencsés szökéshez, amikor egy jól irányzott lövés fölrobbantotta gépem orrát. A becsapódás ereje kis híján fölborította az apró járművet, amely szörnyen megdőlve zuhanni kezdett a sötét éjszakában.

Nem tudom, mennyit zuhanhattam, míg ismét ura lettem a gépnek, de már nagyon közel lehettem a földhöz, mert tisztán hallottam az állatok ordítását odalentről, amikor ismét emelkedni kezdtem. Az eget kémleltem üldözőim után, és amikor messze a hátam mögött lemaradva észrevettem fényeket, láttam, hogy leszálltak, nyilván azért, hogy megkeressenek.

Csak akkor mertem bekapcsolni az iránytűt megvilágító apró lámpát, amikor végképp eltűntek, és megdöbbenve állapítottam meg, hogy egy lövedékszilánk teljesen tönkretette egyetlen segítségemet, akárcsak a sebességmérőt.

Igaz ugyan, hogy a csillagok alapján nagyjából tájékozódhattam volna, merre lehet Hélium, de nem tudtam a város pontos fekvését, sem az utat és sebességemet, így igen csekély reményem maradt, hogy odataláljak.

Hélium ezeröttszáz kilométerre délnyugatra fekszik Zodangától, és ép iránytűvel, ha minden simán megy, négy-öt óra alatt elérhettem volna oda. Azonban reggel egy hatalmas holt tengerfenék fölött suhantam, majd nem hatórási, folyamatos és gyors repülés után. Hamarosan egy nagy várost láttam magam alatt, de nem Héliumot, mert Hélium az egyetlen barsoomi metropolisz, amely két hatalmas, fallal körülvett városból áll, melyek százhusz kilométerre vannak egymástól; így repülési magasságomból könnyedén fölismertem volna.

Abban a hitben, hogy túl messze repültem északnyugati irányban, délkeletnek fordultam, és a délelőtt során több nagyvárost is láttam, de egyik sem emlékeztetett arra, ahogy Kantos Kan leírta Héliumot. A városnak ikerépítésén kívül volt még egy jellegzetessége: két hatalmas torony, az egyik bíborvörös, a másik ragyogó sárga, és a két városrész középpontjából másfél kilométerre emelkedtek ki.

TARS TARKAS BARÁTRA LEL

Dél körül a Mars egyik ősi, kihalt városa fölött repültem át, és amikor kiértem a síkságra, több ezer zöld harcost láttam, akik keményen küzdöttek egymással. Alighogy megláttam őket, sortűzet zúdítottak rám, és halálbiztos lövéseikkel pillanatok alatt ronccsá lötték kis gépemet, amely bizonytalanul lebegett a föld felé.

A heves ütközet kellős közepébe pottyantom, de a harcosok észre sem vettek, annyira elmerültek az élethalálharcban. Gyalog vívtak, hosszú kardjukkal a kezükben, és azokat, akik egy pillanatra kiváltak a tömegeből, leszedték a távolabb elhelyezkedő mesterlövészek.

Ahogy gépem leért a földre, világosan láttam, hogy vagy harcolok, vagy meghalok, de az utóbbi sokkal valószínűbb. Így hosszú kardomat előrántva pattantam ki a gépből, készen arra, hogy amennyire csak tudom, megvédjem magam.

Egy óriási szörnyeteg mellé pottyantom, aki három ellenféllel küzdött, és ahogy a harc tűzében égő, vad arcára pillantottam, megismertem Tars Tarkast. Ő nem látott engem, mert kicsivel mögöttem álltam. És ekkor a három ellenfél, akik warhooniak voltak, egyszerre támadott. A nagyerejű fickó gyorsan végzett az egyikkel, de amikor hátralépett, hogy újra szűrhasson, átesett egy holttesten és ellenfelei kedvük szerint eshettek neki. Villámgyorsan rávetették magukat, és Tars Tarkas hamarosan apáihoz költözött volna, ha nem termek mellette. Gyorsan elbántam az egyik fickóval, miközben a nagyerejű thark fölugrott és elintézte a másikat.

Kemény ajkán finom mosollyal rám nézett, vállamra tette a kezét és így szólt:

– Nem könnyű felismerni téged, John Carter, de nincs még egy halandó Barsoomon, aki megtette volna, amit most értem tétél. Azt hiszem, mégis létezik olyan, hogy barátság, barátom.

Többet nem szólt, de nem is volt rá lehetőség, mert a warhooniak körbevettek; vállvetve harcoltunk az egész hosszú, forró délután során. Egyszer csak megfordult a hadiszerecsény, és azok, akik megmaradtak a vad warhooniak közül, thoatjaikra pattantak és eltűntek a növekvő sötétben.

Tízezren vettek részt a titáni küzdelemben, és háromezer halott maradt a csatatéren. Egyik fél sem kért vagy adott kegyelmet, és meg sem próbáltak foglyokat ejteni.

Amint a csata után visszatértünk a városba, egyenesen Tars Tarkas szállására siettünk, ahol egy ideig magamra maradtam, amíg a főnök részt vett az ütközetek után szokásos tanácsülésen.

Miközben vártam a zöld harcost, valami mozgást hallottam a szomszédos lakosztályból, s ahogy fölpillantottam, hirtelen egy hatalmas szörnyeteg vetette rám magát, és hanyatt vágott a selyem- és szőrmetakarókra. Woola volt, a hűsége, drága Woola. Visszatalált Tharkba, és ahogy Tars Tarkas később elmondta, azonnal régi szállásomra ment, s patetikusan, látszólag minden remény nélkül várta visszatérésemet.

Tal Hajus tudja, hogy itt vagy, John Carter – mondta Tars Tarkas, miután visszatért a jeddakoktól –, Sarkoja meglátott és fölismert, amikor megérkeztünk. Tal Hajus megparancsolta, hogy még ma éjjel vezesselek elé. Tíz thoatom van, John Carter, bármelyiket kiválaszthatod, és elkísérlek a legközelebbi, Héliumba vezető vízi úthoz. Tars Tarkas kegyetlen zöld harcos, de igaz barát. Gyere, indulnunk kell.

– És amikor visszajössz, Tars Tarkas? – kérdeztem.

– A vad calotok vagy talán annál is rosszabb – felelte. – Hacsak el nem jön a régóta várt, kedvező alkalom és megküzdhetek Tal Hajusszal.

– Itt maradunk, Tars Tarkas, és meglátogatjuk Tal Hajust. Fölösleges fölálodnod magad, és talán ma este elérkezik a lehetőség, melyre olyan régóta vársz.

Barátom élénken tiltakozott, mondván, Tal Hajus gyakran dührohámot kapott a puszta

gondolatra, hogy leütöttem, és ha a kezébe kerülök, szörnyű kínzásnak vet alá.

Amíg ettünk, elismételtem Tars Tarkasnak a történetet, amit Sola mesélt a holt tengernél, a Tharkba vezető úton.

Tars Tarkas nem sokat szólt, de hatalmas arcizmai szenvedélyesen rángatóztak a borzalmak hallatán, amiket annak az egyetlen lénynek kellett átélnie, akit szeretett hideg, kegyetlen és szörnyű életében.

Többé nem ellenkezett, amikor azt javasoltam, menjünk Tal Hajushoz. Csak annyit kért, hogy előbb hadd beszéljen Sarkojával. Kívánságára elkísértem az asszony szállására, akinek mély gyűlöletről árulkodó tekintete már előre kárpótolt az esetleges szenvedésért, ami véletlen visszatérésemmel szakadhat rám.

– Sarkoja – mondta Tars Tarkas –, negyven évvel ezelőtt nagy részed volt egy Gozava nevű nő kínjaiban és halálában. Éppen most hallottam, hogy a harcos, aki ezt a nőt szerette, értesült az ügyben játszott szerepedről. Nem fog megölni, Sarkoja, ez ellenkezik a szokásainkkal, de semmi sem gátolhatja meg abban, hogy egy szíj egyik végét a nyakadra, másikat egy vad thoathoz kösse, pusztán azért, hogy bebizonyítsa, milyen szívós vagy, és milyen erős a mi népünk. Mivel úgy hallottam, holnap akarja ezt megtenni, helyesnek tartottam, ha figyelmeztetlek, mivel igazságos ember vagyok. Sarkoja, az Iss folyó igazán nincs messze. Gyerünk, John Carter.

Sarkoja másnap reggel eltűnt és soha többé nem került elő.

Szótlanul a jeddak palotájához siettünk, ahol azonnal az uralkodó elé vezettek. A jeddak alig várta a viszontlátást és az emelvényen állva, gyűlölködő tekintettel nézett rám, amikor beléptem.

– Közzétek ahhoz az oszlophoz – üvöltötte. – Majd meglátjuk, ki mert kezét emelni a hatalmas Tal Hajusra. Hevítétek a vasat, saját kezemmel égetem ki a szemét, hogy ne szennyezze személyemet hitvány tekintetével.

– Thark főnökök! – kiáltottam a tanácshoz fordulva és mit sem törődve Tal Hajusszal. – Főnök voltam köztetek, és ma vállvetve küzdöttünk a legnagyobb harcossal a tharkok dicsőségéért. Legalább annyival tartoztok, hogy meghallgattok. Erre mindenképpen rászolgáltam. Ti igazságos népnek tartjátok magatokat...

– Csönd! – ordította Tal Hajus. – Peckeljétek föl a száját és közzétek meg, ahogy parancsoltam.

– Igazságot, Tal Hajus! – kiáltott Lorquas Ptomel, – Ki vagy te, hogy semmibe veszed a tharkok évszázados szokásait?!

– Úgy van, igazságot! – visszhangozta vagy egy tucat főnök, és így, miközben Tal Hajus prüszkölt és tajtékzott dühében, folytattam:

– Bátor nép vagytok és tisztelitek a bátorságot, de hol volt hatalmas jeddakotok a mai harc alatt? Nem láttam a csata sűrűjében, hiszen nem volt ott. Védtelen nőket és gyermekeket kínoz az odújában, de melyiktek látta férfiakkal küzdeni? Hiszen még én is, aki hozzá képest törpe vagyok, egyetlen ökölcsapással leterítettem. Hát ilyenek lennének a tharkok jeddakjai? Itt áll mellettem egy nemes thark, aki nagyszerű harcos és remek ember. Főnökök, hogy tetszene ez: Tars Tarkas, a tharkok jeddakja?

Az egyetértés mély hangú moraja üdvözölte javaslatomat.

– Egyetlen szavába kerül a tanácsnak, és Tal Hajusnak bizonyítania kell alkalmasságát az uralkodásra. Ha bátor férfi lenne, kihívná Tars Tarkast párviadalra, hiszen sosem szerette, de Tal Hajus fél; Tal Hajus, a jeddak gyáva. Pusztá kézzel meg tudnám ölni és ezt ő is tudja.

Feszült csönd lett, amikor elhallgattam, és minden szem Tal Hajusra szegeződött. Az uralkodó nem moccant és nem válaszolt, de keléses zöld arca elszíneződött, és a tajték megfagyott a száján.

– Tal Hajus – mondta Lorquas Ptomel hideg, kemény hangon –, hosszú életem során még sosem láttam, hogy egy thark jeddakot ennyire megaláztak volna. Ezekre a vádakra csak egy

válasz lehetséges. Arra várunk.

De Tal Hajus még mindig ott állt, mintha földbe gyökerezett volna a lába.

– Főnökök – folytatta Lorquas Ptomel –, bebizonyítsa-e Tal Hajus Tars Tarkasszal szemben, hogy méltó az uralkodásra?

Húsz főnök állt az emelvény körül, és húsz kard emelkedett föl egyetértően. Nem volt kiút. A döntés végleges volt, így Tal Hajus előhúzta hosszú kardját és Tars Tarkas elé lépett. A küzdelem gyorsan véget ért, és miután Tars Tarkas a halott szörnyetegre tette lábát, ő lett a tharkok jeddakja.

Első dolga volt, hogy teljes rangú főnökké nevezett ki, a fogságom hetei alatt kivívott rangom szerint.

Mivel láttam a harcosok Tars Tarkashoz és hozzám való jóindulatát, megragadtam az alkalmat, hogy bevonjam őket a Zodanga elleni támadásba. Elmondtam Tars Tarkasnak a kalandjaimat, és néhány szóval fölvezéltem a tervem.

– John Carter egy javaslattal állt elő, amivel tökéletesen egyetérték – mondta a tanácshoz fordulva. – Röviden ismertetem a tervét. Dejah Thoris, Hélium hercegnője, aki a foglyunk volt, most a zodangai jeddak kezébe került, akinek a fiához feleségül kell mennie, hogy megmentse országát a zodangai hadseregtől.

John Carter azt ajánlja, szabadítsuk ki és juttassuk el Héliumba. Zodangában nagyszerű zsákmányra számíthatunk, és sokszor gondoltam arra is, ha Hélium népe a szövetségeseink lenne, akkor biztosíthatnánk megfelelő ellátásunkat, így többet és gyakrabban keltethetnénk, és ezzel kétségtelenül mi válnánk a legerősebb zöld néppé egész Barsoomon. Mit szólnak ehhez?

Lehetőség nyílt a harcra és zsákmányra, így bekapták a csalétket, mint pisztráng a legyet.

Ahhoz képest, hogy tharkok voltak, vad elragadtatásban törtek ki, és félórán belül mindenféle futárok szelték át a holt tengert, hogy összehívják a hordákat a háborúra.

Három nap múlva már százezer harcossal meneteltünk Zodanga felé, mert Tars Tarkasnak sikerült megnyernie három kisebb hordát, amelyek a nagy zsákmány reményében mellénk álltak.

A menet élén haladtam a nagy thark mellett thoatom mögött pedig szeretett Woolám ügetett.

Kizárólag éjszaka utaztunk, és úgy osztottuk be a napi menetelést, hogy nappal táborot üthessünk az elhagyott városokban, ahol mindannyian – még az állatok is – meghúzódhattunk az épületekben. Az út során Tars Tarkas remek államférfiúi adottságaival még ötvenezer, különböző hordákhoz tartozó harcost állított ügyünk mellé, így tíz nappal az indulás után éjfélre százötvenezer fős, sereggel érkezünk a fallal körülvett hatalmas Zodanga városához.

A vad zöld szörnyetegek hordája erőben és hatékonyságban tízszer ennyi vörös harcossal ért fel. Mint Tars Tarkas elmondta, Barsoom történetében még soha nem fordult elő, hogy ekkora zöld hadsereg együtt indult volna harcba. Még az egyetértés látszatát is iszonyú nehéz volt megteremteni közöttük, és csodának számított, hogy Tars Tarkas elvezette őket a városig különösebb belviszály nélkül.

Ahogy közeledtünk Zodangához, személyes ellentéteiket elnyomta a vörös emberek és különösen a Zodanga elleni hatalmas gyűlölet, mivel az utóbbiak kegyetlen irtóhadjáratot indítottak a zöldek ellen, és elsősorban a keltetőiket pusztították el.

Most, hogy Zodanga előtt álltunk, rám hárult a bejutás megszervezése. Megkértem Tars Tarkast, hogy ossza két részre a sereget, és hallótávolságon kívül helyezze el őket a két hatalmas kapuval szemben. Én pedig magam mellé vettem húsz gyalogost, és a falat sok helyen megszakító kis kapuk egyikéhez mentem. Ezeknek nincs állandó őrsége, hanem a falon belül húzódó sugárúton szolgálatot teljesítő őrszolgák ellenőrzik őket, ahogy a nagyvárosi rendőrök ellenőrzik a rájuk bízott területet.

Zodanga falai huszonegy méter magasak és tizenöt méter vastagok. Hatalmas, nagy

keménységű kötömbökből épültek, és a zöld harcosok lehetetlennek tartották, hogy bejussunk a városba. A fickók, akiket mellém rendeltek, egy kisebb hordához tartoztak, és még nem ismertek.

Hármukat arccal a falhoz állítottam, kettőt fölküdtem a vállukra, a hatodiknak pedig megparancsoltam, hogy álljon föl a felső kettő vállára. A legfelső harcos feje tizenkét méterre lehetett a földtől.

A tíz harcos így három fokból álló létrát alkotott a legfelső ember válláig. Ezután nekifutottam, és vállról vállra ugrálva följutottam a legfelső széles vállára, onnan pedig utolsó erőfeszítéssel elkaptam a fal tetejét, és halkán fölhúzódkodtam rá. Hat harcos összekötözött borszóját vittem magammal. Az így kialakult kötél egyik végét a legfelső harcos tartotta, s a fal túloldalán óvatosan leereszkedtem az utca felé. Senkit sem láttam, és lemásztam a kötél végéig, onnan pedig leugrottam a tíz méterre alattam lévő járdára.

Kantos Kan annak idején megmutatta, hogy kell kinyitni ezeket a kapukat, és pillanatokon belül húsz hatalmas harcosom is bejutott a halálra ítélt Zodangába.

Nagy örömmel vettem észre, hogy éppen a hatalmas palotakert végében állunk. A ragyogóan kivilágított épület is látszott a távolban, és úgy döntöttem, hogy egy kis csapat harcossal egyenesen a palotába megyek, amíg a főcsapat megtámadja a laktanyákat.

Egyik emberemet elküldtem Tars Tarkashoz, hogy adjon mellém ötven tharkot és mondja el nekik tervemet. Tíz harcosnak megparancsoltam, hogy foglalják el és nyissák ki az egyik nagy kaput, a maradék kilencel pedig a másik bejárathoz siettem. Csöndben kellett dolgoznunk, lövöldözés nélkül, és megmondtam, hogy ne indítsanak általános támadást, amíg az ötven tharkkal el nem érem a palotát. Tervünk tökéletesen sikerült. A két őrszemet, akikkel találkoztunk, egyetlen hang nélkül elküldtük őseikhez a Korus partjára, és a kapuőrség tagjai szótlanul követték őket.

ZODANGA PUSZTULÁSA

Amint kinyílt a hatalmas kapu, amelyiknél álltam, ötven tharkom vágatott be rajta, élükön Tars Tarkasszal. A palota falához vezettem őket, amin könnyedén és segítség nélkül átjutottam. Azonban meglehetősen sokáig bajlódtam a kapuval, de végül siker koronázta fáradságomat: a kapu megmozdult hatalmas sarkain, és vad kíséretem átszáguldott Zodanga jeddakjának a kertjén.

A palotához közeledve beláthattam Than Kosis fényesen kivilágított földszinti fogadótermébe. A hatalmas csarnok zsúfolásig megtelt a nemesekkel és feleségeikkel, mintha valami fontos ünnepség zajlana odabent.

Egyetlen őrt sem láttam a palota körül, feltehetően azért, mert a falakat bevehetetlennek hitték, így nyugodtan közel mehettem és belestem az ablakon.

A terem egyik végében gyémánttal kirakott arany trónszéken ült Than Kosis és hitvese, tisztek és állami méltóságok gyűrűjében. Előttük széles folyosó húzódott, amit katonák sorfalai alkottak és a folyosó távolabbi végén éppen belépett egy menet és a trón felé indult.

Legelől a jeddak testőrségének négy tiszte haladt. Hatalmas tálcát hoztak, melyen egy vörös selyempárnán hatalmas aranylánc feküdt és annak két végén egy-egy lakattal ellátott nyakörv. Közvetlenül a tisztek mögött négy másik jött, akik a zodangai uralkodóház hercegének és hercegnőjének csodálatos ékszereivel megrakodott tálcát tartottak kezükben.

A trón lábánál a két csoport kettévált és egymással szemben beálltak a sorfalba. Ezután újabb méltóságok jöttek, palotatisztek és katonák, és végül két alak, annyira beburkolva vörös selymekbe, hogy nem tudtam kivenni arcvonásaikat. A két ember megállt a trónnál, Than Kosisszal szemben. Amikor a menet vége is megérkezett és elfoglalta helyét, Than Kosis megszólította az előtte álló párt. Nem hallottam a szavait, de két tiszt előrelépett, és az egyik alakról levette a vörös köntöst. Ekkor láttam, hogy Kantos Kan küldetése meghiúsult, mert Zodanga hercege, Sab Than állt ott.

Than Kosis elvette a tálcáról az ékszereket, és az egyik arany nyakörvet fia nyakára téve bezárta a lakatot. Még néhány szót intézett Sab Thanhez, majd a másik alakhoz fordult, akiről a tisztek szintén levették a selymeket, és egyszerre mindent megértettem, amikor megpillantottam Dejah Thorist, Hélium hercegnőjét.

Most már tudtam, milyen szertartás zajlik; Dejah Thorist pillanatokon belül örökre odaláncolják Zodanga hercegéhez. Azt hiszem, megható és gyönyörű szertartás lehetett, számomra azonban ez volt a legellenszenvesebb látvány, amit valaha láttam, és amikor Than Kosis kezébe vette a nyitott arany nyakörvet, a fejem fölé emeltem hosszú kardomat, és nehéz markolatával betörtem a hatalmas ablakot, majd a döbbsent gyülekezet közé ugrottam. Egy lendülettel az emelvényen termettem Than Kosis mellett, és míg ő a meglepetéstől földbe gyökerezett lábbal állt, hosszú kardommal levertem az aranyláncot, amely máshoz kötötte volna Dejah Thorist.

Egy szempillantás alatt minden fölborult. Ezer kirántott kard szegeződött rám a terem minden részéből, Sab Than pedig kihúzott egy ékszerekkel díszített tört mennyezői díszek közül, és nekem rontott. Agyoncsaphattam volna, mint egy legyet, de Barsoom ősi szokásai megállították a kezem, ezért csak elkaptam csuklóját, mielőtt töre szívembe szúrt volna, és hosszú kardommal a terem végébe mutattam:

– Zodanga elesett! – kiáltottam. – Nézzétek!

Mindenki a jelzett irányba fordult. Tars Tarkas és ötven harcosa vágattak be a bejáraton hatalmas thoatjaikon.

A döbbsent meglepetés kiáltása tört ki a násznépből, de nem féltek, és a katonák és Zodanga nemesei a benyomuló tharkoknak rontottak. Sab Thant fejfelé előre lelöktem az emelvényről, és magam mellé vontam Dejah Thorist. A trón mögötti keskeny ajtónyílásban állt Than Kosis,

kivont karddal. Egy pillanat alatt összecsaptunk, és mondhatom, emberemre akadtam.

Miközben a széles emelvényen forgolódtunk, Sab Than rohant föl a lépcsőn, hogy segítsen apjának, azonban amikor ütésre emelte kezét, Dejah Thoris eléugrott, s ekkor kardom megtalálta helyét, amely Sab Thant Zodanga jeddakjává tette. Ahogy apja holtan rogyott a földre, az új jeddak kiszabadította magát Dejah Thoris szorításából és ismét szemtől szemben álltunk egymással. Nemsokára négy tiszt is csatlakozott hozzá, és én hátamat az egyik arany trónszéknek vetve újra Dejah Thorisért küzdöttem. Keményen kellett védekeznem, és közben vigyázni, nehogy leszúrjam Sab Thant és ezáltal elveszítsem utolsó esélyemet, hogy elnyerjem a nőt, akit szeretek. Pengém villámgyorsan csapkodott, miközben próbáltam ellenfeleim szúrásait és vágásait háritani. Kettőt lefegyvereztem, egyet megöltem, amikor megint mások rohantak az újdonsült uralkodó segítségére; és a jeddak halálának megbosszulására.

Ahogy közeledtek, többen felkiáltottak:

– A nőt! Üssétek le a nőt, ő tervelte ki! Öljétek meg! Öljétek meg!

Odakiáltottam Dejah Thorisnak, hogy ugorjon mögém és lassan a trón mögötti ajtónyílás felé hátráltam, de a tiszték észrevették szándékomat, és a hátam mögé kerülve elzárták az utat. Így nem juthattam el oda, ahol egy hadsereg ellen is megvédhettem volna a hercegnőt.

A tharkokat teljesen lefoglalta a terem közepén zajló csata, és már-már azt hittem, csak a csoda mentheti meg Dejah Thorist és engem, amikor Tars Tarkast pillantottam meg, aki a körülötte nyüzsgő törpék között próbált utat vágni felénk. Hatalmas kardjának egyetlen suhintásával egy tucat holttest terült el körülötte, s ily módon ösvényt vágva magának, pillanatokon belül mellettem állt az emelvényen, halált és pusztulást szórva jobbra-balra.

A zodangaiak hihetetlenül bátrak voltak. Egyikük sem próbált megszökni, és akkor lett vége a harcnak, amikor rajtam és Dejah Thorison kívül csak tharkok maradtak élve az óriási teremben.

Sab Than holtan hevert apja mellett, s a zodangai nemesek és lovagok színe-javának holtteste beborította a mézsárszék véres padlóját.

Első gondolatom Kantos Kan volt, és Dejah Thorist Tars Tarkasra bízva magam mellé vettem egy tucat harcost majd a palota alatti tömlöcbe siettem. A börtönőrök mindannyian fölmentek a trónterembe, hogy csatlakozzanak társaikhoz, így ellenállás nélkül kutattuk át a labirintusszerű börtönt.

Minden folyosón és cellában Kantos Kant szólítottam, és végül nagy öröömre elhaló választ hallottam. A hang irányába indultunk, és egy sötét lyukban rábukkantunk szerencsétlen barátomra.

Boldoggá tette a viszontlátás és a harc kimenetele, melynek hangfoszlányai eljutottak cellájáig. Elmondta, hogy a légi őrző elfogta, mielőtt elérhette volna a palota magas tornyát, és még csak nem is találkozott Sab Thannel.

Megállapítottuk, hogy hasztalanul próbálnánk elválni a rácsokat és a láncait, ezért javaslatára visszarahantam a trónterembe, és a holttestek között kutattam a cella és a lánc kulcsai után.

Szerencsére az elsők között megtaláltam börtönőrért, és hamarosan Kantos Kan is csatlakozott hozzánk.

A város utcáiról lövések zaja hallatszott, amibe időnként ordítások és kiáltások hangja vegyült. Tars Tarkas kisietett, hogy átvegye az irányítást, és Kantos Kan mellé szegődött vezetőnek. A zöld harcosok zodangaiak és zsákmány után kutatva szétszéledtek a palotában. Kettesben, maradtam Dejah Thorisszal.

Az egyik arany trónszékbe süppedt, és amikor odafordultam hozzá, sápadt mosollyal üdvözölt.

– Hát volt már ilyen férfi a világon?! – kiáltotta. – Azt tudom, hogy Barsoomon még soha nem élt hozzád hasonló. Lehetséges, hogy minden földi férfi ilyen? Egyedül, fenyegetve,

üldözve, idegen létedre néhány hónap alatt megtetted azt, amire hosszú évszázadok alatt senki sem volt képes Barsoomon: egyesítetted a tengerfenék vad hordáit és a vörös emberek szövetségeseiként vezetted őket ide.

– A válasz egyszerű, Dejah Thoris – feleltem mosolyogva. – Nem én tettem, hanem a szerelem, a Dejah Thoris iránti szerelem, és ez az erő még nagyobb csodákra is képes.

Gyönyörű pír borította el arcát, és így szólt:

– Most már beszélhetsz, John Carter, meghallgathatlak, mert szabad vagyok.

– És van is mondanivalóm, mielőtt megint késő lesz – mondtam. – Sok különös dolgot műveltem életemben, olyanokat, amiket bölcsőbb emberek nem mertek volna megtenni, de a legvadabb álmaimban sem mertem remélni, hogy elnyerek egy ilyen nőt, mint Dejah Thoris, mert nem hittem, hogy a világmindenségben létezik valaki, aki olyan, mint Hélium hercegnője. Az nem ejt zavarba, hogy hercegnő vagy, de hogy te te vagy, az elég ok arra, hogy kétségbe vonjam józan eszemet, amikor megkérlek, légy az enyém.

– Nem kell zavarban lennie annak, aki tudta a választ, mielőtt föltette volna a kérdést – válaszolta, és a vállamra tette drága kezét; én pedig a karomba zártam s megcsókoltam.

És így, egy földült város közepén, a harc hevében, amikor a halál és pusztulás szörnyű aratást végzett körülötte, Dejah Thoris, Hélium hercegnője, a hadisten bolygójának, a Marsnak igaz leánya eljegyezte magát John Carterrel, a virginiai úriemberrel.

VÉRONTÁS A BOLDOGSÁGÉRT

Valamivel később Tars Tarkas Kantos Kannel visszatért, és jelentették, hogy Zodangát elfoglalták. Erőit megsemmisítették vagy fogságba ejtették, és nem várható további ellenállás. Néhány hadihajó elmenekült, de kereskedelmi és hadihajók ezrei jutottak thark harcosok kezére.

A kisebb hordák a zsákmányszerzéssel voltak elfoglalva és maguk között veszekedtek, így elhatároztuk, hogy ahány harcost csak tudunk, összegyűjtünk, zodangai foglyokból álló legénységgel látunk el minél több légi járművet és további időveszteség nélkül Héliumba indulunk.

Öt óra múlva kétszázötven csatahajóból álló flottánk, majdnem százezer zöld harccsal felszállt a kikötőépület tetejéről, és ezt követte a thoatokat szállító léghajók sora.

A megsebzett várost otthagytuk a negyvenezer, kisebb hordákhoz tartozó zöld harcos kényére-kedvére. Zsákmányoltak, öltek és egymással harcoltak. Vagy száz helyen fölgyújtották a várost, és a sűrű füstoszlopok egész az égig emelkedtek, mintha el akarták volna takarni a szörnyű látványt az ég szeme előtt.

Délután megpillantottuk Hélium vörös és sárga tornyait, nem sokkal később pedig egy nagy légi flotta szállt föl az ostromló zodangaiak táborából és felénk tartott.

Hatalmas léghajónkat teljes hosszában fellobogóztuk Hélium zászlóival, de a zodangaiak enélkül is gyorsan rájöttek, hogy ellenséggel állnak szemben, mert zöld harcosaink szinte abban a pillanatban lőni kezdték őket, amikor fölemelkedtek a földről. Tévedhetetlen lövéseink egymás után zúdították sortüzeiket a közeledő flottára.

Hélium ikervárosa, miután látta, hogy barátok vagyunk, több száz léghajót küldött segítségünkre, és ekkor kezdetét vette az első igazi légi csata, melynek tanúja lehettem.

A zöld harcosokat szállító hajók folyamatosan köröztek az egymással küzdő héliumi és zodangai flotta között, mivel a tharkok, akiknek nincsen légierije, nem tudták használni hajóágyúikat. Könnyű tüzérségük azonban igen hatásosnak bizonyult, és jelenlétük nagymértékben befolyásolta, talán el is döntötte az ütközetet.

Először a két légierő hajói ugyanazon a magasságon keringtek, és újra meg újra teljes hosszában nekiütköztek egymásnak. Hamarosan nagy lyuk tátongott az egyik hatalmas zodangai csatahajó törzsén, mire a jármű megingott, fölfordult, és a legénység tagjai a levegőben forogva és bukfencezve zuhantak a háromszáz méteres mélységbe. A léghajó iszonyú sebességgel követte őket és belefűrődött a tengerfenék puha talajába.

A héliumiak vad örömrivalgásban törtek ki, és megkettőzött erővel vetették magukat a zodangai flottára. Két héliumi hajó ügyes manőverrel ellenfele fölé került, és bombázóport zúdított a hajók alján lévő ütegekből.

Ezután a héliumi hajóknak sorra sikerült a zodangaiak fölé emelkedni, és rövid időn belül az ostromlók léghajóinak nagy része szárnalmas roncsként lebegett el Hélium vörös tornya felé. Mások menekülni próbáltak, de az apró egyszemélyes gépek ezrei vették körül őket, fölöttük pedig egy-egy óriási léghajó lebegett, készen arra, hogy csapatokat bocsásson le a zodangaiak fedélzetére.

Alig egy órával azután, hogy a dicsőséges zodangai flotta felszállt, a csata véget ért. A megmaradt zodangai hajók zsákmányul estek, és foglyul ejtett legénységükkel együtt Héliumba kísérték őket.

Megható pillanat volt, amikor a hatalmas légijárművek megadták magukat, mert évezredes szokás szerint ezt azzal kellett jelezniük, hogy a vesztes hajó kapitánya önként a mélybe veti magát. A bátor fickók magasra tartott zászlókkal sorra ugrottak le hajóik orráról a szörnyű halálba.

A harc csak akkor ért véget, amikor az utolsó hajó kapitánya is öngyilkos lett, és ezzel a

megmaradt hajók a kezünkre kerültek, így nem kellett fölöslegesen föláldozni az életben maradt bátor harcosokat.

Ekkor jeleztük a héliumi zászlóshajónak, hogy jöjjön közelebb. Amikor hallótávolságba kerültek, átkiabáltam, hogy Dejah Thoris hercegnő a fedélzetünkön tartózkodik, és vegyék át a zászlóshajóra, hogy azonnal a városba vihessék.

Amint megértették szavaim jelentőségét, üdvrivalgásban törtek ki, és a fedélzet száz pontján föltűntek Hélium hercegnőjének a színei. Amikor a flotta többi hajójára is továbbították a hírt, ott is kiabálni kezdtek és a ragyogó napfényben sorra bomlottak ki a zászlók.

A zászlóshajó mellénk szállt, s miután kecsesen oldalt fordult, egy tucat tiszt ugrott fedélzetünkre. Döböntően meredtek a több száz, rejtekhelyéből előbújó zöld harcosra, és már-már visszakoztak, de megpillantották az eléjük lépő Kantos Kant, hozzásiettek és körülvették.

Dejah Thoris és én is előléptünk, s minden szem a hercegnőre tapadt. Bájosan üdvözölte őket, mindenkit a nevéen szólított, hiszen a férfiak előkelő tisztségeket töltöttek be nagyapja udvarában és valamennyiüket jól ismerte.

– Tegyétek kezeteiket John Carter vállára – mondta felém fordulva –, ő az a férfi, akinek Hélium hercegnője életét és a mai győzelmet köszönheti.

A tisztek nagyon udvariasak voltak és bókokkal halmoztak el, de az tette rájuk a legnagyobb hatást, hogy megnyertem a vad tharkok támogatását Dejah Thoris kiszabadítására és Hélium megmentésére.

– Nagyobb hálával tartoztok valakinek, aki itt áll mellettem – mondtam. Bemutatom Barsoom legnagyobb harcosát és államférfiját, Tars Tarkast, a tharkok jeddakját.

A héliumiak az irányomban tanúsított finom udvariassággal fordultak a nagy tharkhoz, aki meglepetésemre nem maradt el mögöttük jómodorban és elegáns beszédben. A tharkok nem bőbeszédűek, de rendkívül szertartásosak, magatartásuk pedig udvarias és méltóságteljes.

Dejah Thoris átszállt a zászlóshajóra, s elszomorodott, amikor megtudta, hogy nem megyek vele. Azonban elmagyaráztam, hogy a csatát csak részben nyertük meg, még le kell számolnunk az ostromlók szárazföldi csapataival, és nem hagyhatom el Tars Tarkast, amíg nem végzünk velük.

A héliumi flotta parancsnoka megígérte, hogy velünk egy időben a héliumi hadsereg is támadást indít. Ezzel hajóink különváltak, és Dejah Thorist diadalmenetben vitték haza nagyapjához, Tardos Morshoz, Hélium jeddakjához.

A távolban lebegtek szállítójárműveink a zöld harcosok thoatjaival, és ott várták meg a csata végét. Leszállóhely híján nehéz volt kitenni az állatokat a síkságra, de nem létezett más megoldás, így kijelöltünk egy helyet körülbelül tizenöt kilométerre a várostól, és nekiláttunk a kirakodásnak.

Kötelekkel kellett leeresztenünk az állatokat, és erre ráment a nap hátralevő része és az éjszaka fele. Kétszer támadott a zodangai lovasság, azonban nem okoztak komoly veszteséget, és a sötétség beállta után visszavonultak.

Amint az utolsó thoat is földet ért, Tars Tarkas parancsot adott az indulásra, és három oszlopban, észak, dél és kelet felől bekerítettük a zodangai tábor.

A főcsapattól alig hét kilométernyire összecsapottunk az előőrssel, és ezzel – az előzetes megbeszélés alapján – megadtuk a jelet a támadásra. Felhevült, vad kiáltások és a harctól megvadult thoatok szörnyű üvöltése közepette nekimentünk a zodangaiaknak.

Nem álmukban leptük meg őket, beásott csatasorral találtuk szemben magunkat. Sorra visszaverték rohamainkat, és dél körül már kezdtem aggódni a csata kimenetelét illetően.

A zodangai sereg majdnem egymillió embert számlált, akiket a két sarkkör között elnyúló országukból gyűjtöttek össze, míg a zöldek hadserege alig százezer fős volt. A héliumi csapatok még nem érkeztek meg, nem is hallottunk róluk.

Pontosan délben lövések zaját hallottuk a zodangaiak és a város között elterülő síkság

felől, és ekkor tudtuk, hogy megérkezett a várva várt segítség.

Tars Tarkas ismét elrendelte a támadást, és a szörnyű lovasok, hatalmas thoatjaik hátán még egyszer nekirontottak az ellenség védelmi vonalának. Ugyanakkor a héliumiak a túloldaltól rohanták meg a zodangai védelmet és azok néhány percen belül, két malomkő közé kerülve felőrlődtek. Vitézül harcoltak, de hiába.

A város előtti csatatér mézárszékké változott, mire az utolsó zodangai is megadta magát. Az után véget ért a vérontás, a foglyokat Héliumba kísértük, a győztes főnökök hatalmas diadalmenetében léptük át a nagyobbik város kapuját.

A széles utakon végig álltak az asszonyok, gyerekek és az a néhány férfi, akiket szolgálatuk arra kényszerített, hogy belül maradjanak a város falain. Szünni nem akaró taps köszöntött minket; arany, ezüst és platina ékszerekkel és drágakövekkel halmoztak el. A város szinte kikelt magából örömeiben.

Félelmetes tharkjaim váltották ki a legnagyobb izgalmat és lelkesedést. Még soha nem lépték át zöld harcosok fegyverrel Hélium kapuját, de most, hogy barátként és szövetségesként érkeztek, boldogság töltötte el a vörös embereket.

A héliumiak láthatóan tudomást szereztek Dejah Thorisnak tett szolgálataimról, mert hangosan kiabálták nevemet, és a palotához vezető úton rengeteg ékszert aggattak rám és thoatomra. Még a vad kinézetű Woola sem tudta elriasztani őket, és szorosan körülvettek.

Amikor odaértünk a csodálatos épülethez, tisztak jöttek elénk. Melegen köszöntöttek, és felkértek, hogy Tars Tarkas és főnökei, a szövetségesek jeddakjai és jedjei, valamint jómagam kövessük őket Tardos Morshoz, aki szeretné kifejezni háláját szolgálatainkért.

A palota főbejáratához vezető hatalmas lépcsősor tetején állt a királyi család és egyikük lejött elénk. Szinte tökéletes férfitársa volt, magas, egyenes, mint a szálfák, rendkívül izmos, a megjelenése pedig egy uralkodóé. Nem kellett bemutatni, azonnal tudtam, hogy ő Tardos Mors, Hélium jeddakja.

Elsőként Tars Tarkast üdvözölte, és szavai örökre megpecsételték a fajok közötti barátságot.

– Tardos Mors megtisztelve érzi magát, hogy üdvözölheti Barsoom legnagyobb élő harcosát – mondta komolyan –, de ennél is nagyobb öröm számomra, hogy kezét a szövetséges és barát vállára teheti.

– Hélium jeddakja – válaszolt Tars Tarkas –, egy másik világból jött embernek kellett megtanítania a barsoomi zöld embereknek, mi a barátság. Neki köszönhetjük, hogy a thark hordák megértenek téged; fölfogják és viszonzják szépen kifejezett érzelmeidet.

Tardos Mors ekkor sorra köszöntötte a zöld jeddakokat és jedjeinket, mindegyiküket biztosította hálájáról és barátságáról.

Végül elém lépett és mindkét kezét a vállamra tette.

– Isten hozott, fiam – mondta. – Boldogan és a legkisebb ellenkezés nélkül adom neked Hélium és egész Barsoom legdrágább kincsét – ez legyen megbecsülésem záloga.

Ezután bemutatott minket Mors Kajaknak, a kisebb Hélium jedjének, Dejah Thoris apjának. Közvetlenül Tardos Mors mögött jött, és még apjánál is jobban meghatódott.

Vagy tucatszor fogott bele, hogy kifejezze háláját, de hangja minduntalan elcsuklott az érzelemtől. Pedig, mint később megtudtam, mindenki félelmet nem ismerő, vad harcosként tisztelte, és ez nem kis dolog az örökösen háborúzó Barsoomon. Akárcsak egész Hélium, ő is rajongott lányáért, csak mélységes megindultsággal tudott arra gondolni, mitől menekült meg a herceg.

A BOLDOGSÁGBÓL A HALÁLBA

A thark hordák és szövetségeseik tíz napig ünnepeltek és szórakoztak, majd drága ajándékokkal megrakva, tízezer héliumi katona kíséretében, Mors Kajak vezetésével visszaindultak saját hazájukba. Kisebb Hélium jedje néhány nemessel egészen Tharkig velük tartott, hogy a béke és barátság friss kötelékét minél szorosabbra fűzzék.

Sola is Tars Tarkasszal ment, az apjával, aki főnökei előtt lányának nyilvánította.

Három héttel később Mors Kajak és tisztjei, Sola és Tars Tarkas kíséretében visszatértek egy hadihajón, amit azért küldtek értük, hogy időben megérkezzenek a szertartásra, mely egyé teszi Dejah Thorist és John Cartert.

Kilenc éven át foglaltam helyet a tanácsban, és Héliumért harcoltam a hadseregben, mint Tardos Mors házának egyik hercege. Az emberek irántam érzett tisztelete nem csökkent, és nem múlt el nap anélkül, hogy ne bizonyították volna szeretetüket hercegnőm, a páratlan Dejah Thoris iránt.

Palotánk tetején, arany keltetőben hófehér tojás pihent. Majdnem öt éven keresztül a jeddak testőrségének tíz óre állandóan őrizte, és amikor a városban voltam, Dejah Thoris és én mindennap kéz a kézben álltunk előtte, és a jövőt terveztük, amikor a finom héj megroppan.

Élénken él emlékezetemben a kép, ahogy azon az utolsó éjszakán halkán beszélgettünk a kettőnköt összekötő különös románcról, és a csodáról, amely hamarosan betetőzi boldogságunkat, és valóra váltja reményeinket.

A távolban egy közeledő léghajó fehér fényét láttuk, de nem tulajdonítottunk neki különösebb jelentőséget. Villámgyorsan száguldott Hélium felé, és végül a sebessége árulkodott arról, hogy valami nincs rendben.

A leadott fényjelekből kiderült, hogy a jeddaknak hozott üzenetet, és türelmetlenül várta a késlekedő őrnaszádot, hogy a palota dokkjába vezesse.

Tíz perccel a léghajó leszállása után a tanácssterembe hívtak, amely már tele volt a testület tagjaival, amikor beléptem.

Tardos Mors a trónemelvényen sétált fel és alá, feszült arckifejezéssel. Amint mindenki helyet foglalt, hozzánk fordult:

– Ma reggel Barsoom kormányaihoz az a hír érkezett, hogy az atmoszfératelep öre két napja nem jelentkezik a drótnélküli távirón, és a fővárosokból hozzá intézett hívásokra sem válaszol. A többi nemzet követői megkértek, hogy vegyük kézbe az ügyet, és küldjük a telepre az ör segédjét. Ezer cirkáló kutatta a nyomát egész nap, és egyikük éppen ma tért vissza a segéd holttestével. A háza alatti veremben találták meg, szörnyen megcsönkítva.

Fölösleges hangsúlyoznom, mit jelent ez Barsoom számára. Hónapokba telhet, mire áttörhetjük a hatalmas falakat. Tulajdonképpen a munkát már megkezdték, és nem is kellene félnünk, ha a szivattyútelep motorja rendesen működne, ahogy működött évszázadokon keresztül, de bekövetkezett, amitől a leginkább tartottunk. A műszerek gyorsan csökkenő légnyomást jeleznek Barsoom minden részén; a gép leállt.

– Uraim – mondta végül –, legjobb esetben még három napig élhetünk.

Néhány percig tökéletes csönd volt, majd egy fiatal nemes állt föl és magasra tartott karddal így szólt Tardos Morshoz:

– Hélium népe mindig büszke volt rá, hogy egész Barsoomnak példát mutat abban, hogyan kell élnie a vörös emberek népének. Most alkalmunk van megmutatni, hogyan kell meghalni. Tegyük a dolgokat éppúgy, mintha ezer hasznos év állna előttünk.

A terem visszhangzott a helyesléstől, és mivel nem tehattünk mást, mint hogy példát mutatva csökkentjük az emberek félelmét, mosolyogva hagytuk el a termet, de bánat marta szívünket.

Palotámba érkezve azonnal láttam, hogy a szóbeszéd már Dejah Thoris fülébe is eljutott, így mindent elmondtam, amit hallottam.

– Boldogok voltunk, John Carter – mondta –, és bármilyen halál várjon is ránk, köszönöm a sorsnak, hogy együtt ér minket utol.

A következő két napon nem sok változást észleltünk, de a harmadik nap reggelén a háztetők magasságában nehézzé vált a légzés. Hélium utcái és terei megteltek emberekkel. Leállt a munka. Az emberek nagy része bátran nézett szembe az elkerülhetetlen végzettel. De itt-ott a férfiak és nők csöndes fájdalomba merültek.

Dél felé a gyöngébbek sorra estek össze, egy órán belül pedig ezrével ájultak el a barsoomiak, és a fulladást megelőző eszméletlenségbe süllyedtek.

Dejah Thoris és én a királyi család többi tagjával egy süllyesztett kertben gyűltünk össze a palota egyik belső udvarában. Halkan beszéltünk, ha beszéltünk egyáltalán, hiszen a halál szörnyű árnyéka borult ránk. Még Woola is megérezte a közelgő veszedelmet, mert szánalmasan vonyítva húzódott hozzánk.

A kis keltetőt Dejah Thoris kérésére lehozattuk palotánk tetejéről, és most merengve nézte azt a kis ismeretlen életet, amit már nem is ismerhet meg.

Amikor már alig-alig lehetett lélegezni, Tardos Mors fölállt, és így szólt:

– Mondjunk búcsút egymásnak. Barsoom nagyságának napjai véget értek. Holnap már egy halott világra néz le a nap, amely az örökkévalóságig kering az égen és még az emléke is elpusztul annak, hogy valaha éltek rajta. Ez a vég.

Tardos Mors elhallgatott, és megcsókolta családjának nőtagjait, és erős kezét a férfiak vállára tette.

Amint szomorúan elfordultam tőle, Dejah Thorisra esett a pillantásom. Feje a mellére csuklott, és látszólag már nem is élt. Egy kiáltással mellé ugrottam és karomba emeltem.

Kinyílt a szeme és rám nézett.

– Csókolj meg, John Carter – suttogta. – Szeretlek! Szeretlek! Kegyetlenség, hogy elszakítanak egymástól, pedig csak most kezdődött boldog és szereteteli életünk.

Ahogy drága ajkát az enyémre szorította, föltört belőlem a legyőzhetetlen erő és akarat régi érzése. Virginia harcos vére ismét forni kezdett ereimben.

– Nem történhet így, hercegnőm – kiáltottam. – Biztosan van, kell hogy legyen valami megoldás, és John Carter, aki egy idegen világon verekedte át magát a szerelmedért, meg fogja találni.

És ahogy ezt mondtam, tudatom küszöbén föléledt kilenc rég elfeledett hang. Mint villámcsapás az éjszakában, úgy villant belém a hangok jelentése. Ez volt a kulcs az atmoszféragyár három kapujához!

Hirtelen Tardos Morshoz fordultam, miközben még mindig magamhoz szorítottam haldokló kedvesemet, és így kiáltottam:

– Egy gépet, jeddak! Gyorsan! Rendeld leggyorsabb gépedet a palota tetejére. Még megmenthetem Barsoomot.

Nem kérdezősködött, és a következő pillanatban egy ór már rohant a legközelebbi dokkba. Bár a levegő ritka volt és a tetőn már-már elfogyott, sikerült előhozniuk a leggyorsabb egyszemélyes felderítőgépet, amit a barsoomi tudás valaha megalkotott

Csókokkal halmoztam el Dejah Thorist, majd Woolának, aki követni akart, megparancsoltam, hogy vigyázzon a lányra, és régi erőmmel és fürgeségemmel fölugrottam a palota tetejére, egy pillanattal később pedig már Barsoom reményének a célja felé igyekeztem.

Alacsonyan kellett repülnöm, hogy elég levegőhöz jussak, de egy tengerfenék fölött vitt az út, így csak néhány méterre kellett emelkednem a földtől.

Iszonyú sebességgel szálltam, hiszen a halállal versenyeztem. Végig Dejah Thoris arcát láttam magam előtt. Amikor a palotakertet elhagyva utoljára visszanéztem, láttam ahogy

megtántorodott és a földre esett a kis keltető mellé. Pontosan tudtam, hogy a halált megelőző kómába zuhant, ahonnan már nem térhet vissza, ha nem sűrítik vissza a levegőt. Ezért mit sem törődve az elővigyázatossággal, a motor és az iránytű kivételével mindent kidobáltam a gépből, még a jelvényeimet is, majd hasrafeküdtem a fedélzeten, egyik kezemmel kormányoztam, a másikkal tövig nyomtam a sebességállítót, és meteorként suhantam át a Mars ritka levegőjén.

Egy órával sötétedés előtt hirtelen megpillantottam az atmoszféragyár hatalmas falait. Iszonyú puffanással értem földet az ajtó előtt, amely az egész bolygótól elzárta az élet szikráját.

Az ajtó mellett egy sereg ember próbált lyukat vágni a falon, de éppen csak megkarcolták a kvarckeményességű köveket, és legtöbbször utolsó álmát aludta, amelyből már a levegő, sem ébresztheti föl őket.

Itt még rosszabbak voltak a körülmények, mint Héliumban, minden egyes levegővétel nehezemre esett. A néhány eszméleténél lévő ember egyikét szólítottam meg.

– Ha kinyitom a kapukat, van itt valaki, aki be tudja indítani a gépeket? – kérdeztem.

– Én igen – felelte –, ha gyorsan kinyitod. Már csak pillanataim vannak hátra. De hiába próbálkozol, az örök meghaltak és Barsoomon senki más nem ismeri ezeknek az átkozott zárnak a titkát. A félelemtől félőrült emberek három napig kísérleteztek, de nem jöttek rá a titok nyitjára.

Nagyon elgyengültem, már nem volt időm beszélni, az agyamat is csak nehezen sikerült uralni.

Amikor félájultan térdre rogytam, az előttem álló szörnyű kapura irányítottam a kilenc gondolathullámot. A marslakó mellémhúzódt, és az ajtóra szegezett tekintettel, halálos csöndben vártunk.

A hatalmas ajtó lassan megnyílt előttünk. Megpróbáltam fölállni és belépni, de nem volt hozzá erőm.

– Menj! – kiáltottam társamhoz. – És ha eljutsz a szivattyúterembe, kapcsold be az összes szivattyút. Ez Barsoom egyetlen esélye, hogy még holnap is létezzen!

A földön fekvő kinyitottam a második ajtót, majd a harmadikat, és miközben Barsoom utolsó reménysége négykézláb átjutott az utolsó ajtón, elvesztettem az eszméletemet.

AZ ARIZONAI BARLANGBAN

Sötét volt, amikor ismét fölnyitottam a szemem. Testemen különös, merev ruhát éreztem, amely megreccsent és leporladt rólam, ahogy fölültem.

Tetőtől talpig végigtapogattam magam, és tetőtől talpig ruhát éreztem magamon, pedig amikor a kapu előtt elájultam, meztelen voltam. Az előttem lévő nyíláson túl a holdfényes ég egy darabkáját láttam.

Miközben kezemmel végigtapogattam a testem, zsebekre akadtam, és az egyikben olajos papírba csomagolt gyufát találtam. Meggyújtottam egy szálat, és a gyenge fénynél megállapítottam, hogy egy tágas barlangban vagyok, melynek végében egy kis asztal fölé görnyedő, furcsa, mozdulatlan alak áll. Közelebb menve láttam csak, hogy az alak egy hosszú, fekete hajú, apró öregasszony múmiája, aki egy kis szénégető fölé hajolt, amin egy rézüst volt, abban pedig kis mennyiségű zöldes por.

A múmia mögött, a mennyezetről, a barlang teljes hosszában nyers bőrszíjakra aggatott emberi csontvázak lógtak. A tartószíjakhoz zsinórt erősítettek, és ez a kis öregasszony kezében végződött. Ahogy megérintettem a zsinórt, a csontvázak megmoccantak és a falevelek zizegéséhez hasonló hangot adtak.

A kép szörnyű volt és groteszk, úgyhogy kirohantam a friss levegőre. Örültem, hogy magam mögött hagyhattam ezt a borzalmas helyet.

Amint kiléptem a barlang bejárata előtti kis párkányra, megdöbbenett a szemem elé táruló látvány.

Más égboltot és más tájat láttam magam előtt. A távolban hegyek csillogtak ezüstösen, a Hold szinte mozdulatlanul állt az égen, és az előttem elterülő völgyet kaktuszok borították. Ez nem lehet a Mars. Alig akartam hinni a szememnek, de lassan ráébredtem a valóságra: Arizonát látom, ugyanarról a párkányról, ahonnan tíz évvel ezelőtt vágyakozva néztem föl a Marsra.

A kezembe tettem arcomat, megfordultam és megtörten, szomorúan indultam el a lefelé vezető ösvényen.

A vörös Mars ragyogott fölöttem, mintegy hatvanmillió kilométer távolságban, magába zárva szörnyű titkát.

Elért-e a marslakó a szivattyú terembe? Időben eljutott-e az éltető levegő a távoli bolygó lakóihoz, hogy megmeneküljenek? Vajon él-e még Dejah Thoris, vagy gyönyörű teste már kihűlten fekszik az apró arany keltető mellett, Hélium jeddakjának, Tardos Morsnak a palotakertjében?

Tíz éven át vártam és imádkoztam, hogy visszakerüljek elvesztett szerelmem világába. Inkább feküdnék mellette holtan, minthogy itt éljek a Földön sok millió kilométernyi messzeségben.

A régi bánya, melyet érintetlenül találtam, mesésen gazdaggá tett, de mit érdekel engem a gazdagság?!

Ahogy ma éjjel itt ülök a Hudsonre néző dolgozószobámban, éppen húsz éve annak, hogy először fölfigyeltem a Marsra.

Az asztalom előtti kis ablakon át látom ragyogását, és ma éjjel úgy érzem, megint hív, ahogy sok-sok évvel az előtt a régmúlt éjszaka előtt hívott. És a végtelen űrön keresztül mintha látnék egy gyönyörű, fekete hajú asszonyt, mellette pedig egy kisfiút, aki megöleli őt, miközben anyja fölmutat az égre, a Földre, lábaiknál pedig egy hatalmas, csúnya lény fekszik, akinek aranyból van a szíve.

Azt hiszem, rám várnak, és valami azt súgja, hogy hamarosan megtudom.

* A por leírásánál azért használtam a rádium szót, mert az utóbbi idők földi kutatásainak tükrében azt hiszem, ez valami rádiumalapú keverék lehet. Carter kapitány kéziratában a héliumi írott nyelv szavát használja, amit hieroglifákkal írnak, így nehéz és hasztalan lenne reprodukálni.

A szerző jegyzete